

UTAJÄRVEN KUNTA TILINPÄÄTÖS 2025

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	1
1.2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	3
1.2.1. KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET.....	3
1.2.2. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	5
1.2.3. OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	5
1.2.4. KUNNAN HENKILÖSTÖ.....	6
1.2.5. YMPÄRISTÖASIAT	10
1.2.6. MAASEUTUELINKEINOVIRANOMAISEN TEHTÄVÄT	10
1.2.7. MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT	11
1.2.8. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	12
1.2.9. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA	13
1.3. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	17
1.4. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	18
1.4.1. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	18
1.4.2. TOIMINNAN RAHOITUS	20
1.5. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	22
1.6. KOKONAISTULOT JA -MENOT.....	25
1.7. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	26
1.7.1. KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	27
1.7.2. OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	27
1.7.3. ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	32
1.7.4. SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	32
1.7.5. KONSERNITILINPÄÄTÖS.....	34
1.8. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	41
1.8.1. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	41
2. KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	42
2.1. HALLINTOPALVELUT (50).....	42
2.1.1. HALLINTOPALVELUT YHTEENSÄ.....	42
2.1.2. HALLINTOPALVELUIDEN KUVAUKSET	44
2.2. ELINVOIMAPALVELUT (51)	46
2.2.1. ELINVOIMAPALVELUT YHTEENSÄ	46
2.2.2. ELINVOIMAPALVELUIDEN KUVAUKSET.....	53
2.3. HYVINVOINTIPALVELUT (60)	57
2.3.1. HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ	57
2.3.2. HYVINVOINTIPALVELUIDEN KUVAUKSET.....	60
2.4. KASVATUSPALVELUT (70).....	67
2.4.1. KASVATUSPALVELUT YHTEENSÄ	67
2.4.2. KASVATUSPALVELUIDEN KUVAUKSET	70
2.5. ELINYMPÄRISTÖPALVELUT (80)	72
2.5.1. ELINYMPÄRISTÖPALVELUT YHTEENSÄ	72
2.5.2. ELINYMPÄRISTÖPALVELUIDEN KUVAUKSET.....	74
3. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	79
3.1. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	79
3.2. VEROTULOJEN JA VALTIONOSUUKSIEN TOTEUTUMINEN.....	79

4. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	81
5. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN.....	82
6. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	83
7. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	84
7.1. KUNTA	84
7.1.1. TULOSLASKELMA	84
7.1.2. RAHOITUSLASKELMA	85
7.1.3. TASE	86
7.2. KONSERNI	88
7.2.1. KONSERNITULOSLASKELMA	88
7.2.2. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	89
7.2.3. KONSERNITASE	90
8. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	92
8.1. KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	92
8.2. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	93
8.3. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	94
8.4. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	97
8.4.1. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	97
8.4.2. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	99
8.4.3. VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	101
8.4.4. HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	102
9. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	104
9.1. VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA	104
9.2. VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA	106
9.3. VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE	108
9.4. VESIHUOLTOLAITOKSEN LIITETIEDOT	109
9.4.1. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	109
9.4.2. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	109
10. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....	110
11. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	111

I. TOIMINTAKERTOMUS

I.1. Kunnanjohtajan katsaus

Vuotta 2025 leimasi heikentyvä maailmantalouden kasvu ja lisääntyneet kauppajännitteet ja tullikiistat. Poliittinen ja taloudellinen epävarmuus heikensivät yritysten kasvua ja investointikykyä. Globaalit jännitteet heikensivät luottamusta ja hidastivat myös Suomen talouskasvua. Suomen talouskasvussa näkyi pientä elpymistä, inflaatio pysyi maltillisena ja julkinen talous oli syvästi alijäämäinen ja altis kansainvälisille riskeille. Kokonaisuutena 2025 oli heikon kasvun vuosi.

Vuonna 2025 kunta teki aktiivista työtä erityisesti puhtaan siirtymän hankkeiden edistämässä ja niitä tukevissa verkostoissa Yrityspuisto Oy:n ja kunnan elinympäristöpalveluiden johtotimien tukemana. Kunnan elinkeinoelämän kehitysnäkymät olivat hyvät, usko omaan tekemiseen vahvistui edelleen ja talousarvion suunnitteluvuosille voitiin jo kirjata puhtaan siirtymän hankkeiden tuomia lisätuloja.

Vuonna 2025 Mustikkakankaan kehittäminen jatkui. Kolmosalueelle hyväksyttiin kumppanuus- ja maanvuokrasopimus Vetyalfa Oy:n kanssa ja Orikankaan risteuksen vaihe 1 rakentamiseen saatiin hankeavustus, jonka myötä risteuksen 1. vaiheen rakennustyö käynnistyy kesällä 2026. Skarta Energy Oy:n aurinkopuiston ensimmäinen osa liitettiin verkkoon ja sähköntuotanto käynnistyi toukokuussa ja rakentaminen saatiin päätökseen vuoden lopulla. Vetytehtaan hankevalmistelu ja kaavoitus etenivät suunnitelmallisesti ja Maaselän tuulivoimapuiston kaavaehdotus hyväksyttiin vuoden lopussa. Lisäksi kunta aloitti keväällä datakeskusyhteistyön AMP TANK Finlandin kanssa Mustikkakankaan teollisuusalueelle ja hyväksyi maa-alueen vuokrasopimuksen datakeskustoimijan kanssa. Kunta sitoutui myös ympäristöministeriön kiertotalouden green deal- strategiaan ja hyväksyi siihen liittyvän sopimuksen. Alueellista matkailun edistämiseen liittyvää yhteistyötä tehtiin Humanpolis Oy:n toimesta.

Kunnan alueellinen ja valtakunnallinen näkyvyys parani suunnitelmallisella monimedialisella viestinnällä ja markkinoinnilla. Kuntalaisviestinnän osalta vuoden aikana kehitettiin mm. päätäjäviestintää somevideoiden avulla. Kevään 2025 kuntavaaleihin tuotettiin kattava vaaliviestinnän kokonaisuus. Kunnan elinvoimaviestintää tuki osallistuminen runkokumppanina Utajärvi Business Festival -tapahtuman toteutukseen. Tapahtumaa edelsi lähes vuoden mittainen, monimedialinen viestinnällinen yhteistyö eri BF-tapahtumissa ja medioissa. Elokuussa toteutettu tapahtuma kokosi Utajärvelle noin 200 energia-alan, kiertotalouden ja vastuullisen liiketoiminnan toimijaa. Utajärven BF-tapahtuman yhteydessä julkistettu datakeskusyhteistyö toi kunnalle lisäksi viestinnällisesti merkittävää valtakunnallista medianäkyvyyttä ja vahvisti Utajärven asemaa tulevien investointien mahdollistajana.

Kuntalaisten hyvinvointia edistettiin viime vuonna monella rintamalla. Kunta päätti jättää Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle vuokrattujen ja sote- ja pela-kiinteistöjen yhtiöittämisen tekemättä kuntalain 127 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella ja käynnisti loppuvuodesta kiinteistövuokraneuvottelut Pohteen kanssa.

Viime vuonna hyvinvoinnin edistäminen näkyi erityisesti arjen palvelujen kehittämisenä ja kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien laajentumisena. Merkittävimpiin uudistuksiin kuului matkailun kynnyskohtaamispaikan Uta-Tuvan käyttöönotto. Se vahvisti sekä yhteisöllisyyttä että järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan edellytyksiä. Seniorityötä kehitettiin määrätietoisesti. Toimintaa suunnattiin entistä enemmän ennaltaehkäisevään suuntaan, ja ikäihmisille tarjottiin mahdollisuuksia osallistua ohjattuun toimintaan ja vertaisryhmiin. Kehittämistyön ansiosta ikääntyneiden palvelutarpeisiin pystyttiin vastaamaan aiempaa kokonaisvaltaisemmin. Yhteisöllisyyttä vahvistettiin ympäristöä ja lähiliikuntapaikkoja parantamalla. Siiransaaren uimarannan

kunnostus oli näkyvin investointi, ja se toteutui kuntalaisten ideoiden pohjalta. Työvoimapalveluiden (TE-palvelut) järjestäminen siirtyi kunnille ja toiminta käynnistyi vuoden alussa osana työllisyysalueen yhteistä organisoitumista. Ensimmäinen toimintavuosi eteni hallitusti, ja yhteistyö toi kunnille yhtenäiset toimintamallit sekä vahvasti yhteistä palvelukokonaisuutta. Viime vuonna Utajärven kunta juhli 160-vuotista taivaltaan. Juhlavuoden aikana järjestettiin useita yhteisöllisiä tapahtumia, jotka kokosivat kuntalaisia yhteen ja toivat esiin Utajärven aktiivisen nykytoiminnan

Alkuvuodesta 2025 yläkoulu ja lukio pääsivät muuttamaan terveisiin tiloihin. Tällä on ollut iso merkitys oppilaiden ja henkilökunnan jaksamisen ja terveyden kannalta. Kouluhankkeessa päästiin aloittamaan viimeisen vaiheen suunnittelu, joka sisältää pihan ja ympäristön rakentamisen, vanhan koulun purkamisen ja jonkin verran uudisrakentamista. Lukion markkinoinnissa päästiin tavoitteeseen, kun elokuussa lukiossamme aloitti 16 uutta ensimmäisen vuosikurssin opiskelijaa. Lapsiperhepaketin toteuttamista jatkettiin vuonna 2025. Tämä näkyi lasten korkeana osallistumisasteena varhaiskasvatukseen. Päiväkodissa olikin edellisten vuosien tapaan ryhmät lähes täynnä koko vuoden.

Tilinpäätöksen ylijäämä on noin 416 000 euroa. Vuodesta 2007 alkanut positiivisten tulosten sarja sai siis jatkoa viime vuonna. Käyttötalouden puolella onnistuttiin hyvin. Tulot ylittivät ja menot alittivat talousarvion. Lisäksi verotulot toteutuivat n. 185 000 euroa talousarviota isompina ja valtionosuudetkin noin 130 000 euroa talousarviota isompina.

Kesäkuussa vaihtui vaalikausi. Uusi kausi on käynnistynyt vauhdikkaasti. Työstimme syksyn aikana kuntalaisten ja yrittäjien kanssa strategiaamme, jonka hyväksyimme joulukuussa. Strategiassamme korostuu vahvasti kuntalaisten ja luonnon hyvinvoinnin tasapaino ja yhteistyötämme ohjaa strategiaa tukeva vahva arvopohja. Tuemme edelleen puhtaan siirtymän kehittymistä sekä luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja ennallistamista. Matkailua ja Rokua Geopark toimintaa tahdomme myös edistää ja tuemme edelleen kuntalaisten hyvää elämää osaltamme.

Kiitos luottamushenkilöt, henkilöstö ja laajan verkostomme toimijat luottamuksellisesta yhteistyöstä. Yhdessä olemme vahvoja ja yhdessä rakennamme vastuullisesti tätä päivää ja tulevaisuutta.

Anne Sormunen, kunnanjohtaja

1.2. Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.2.1. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuustossa on 19 jäsentä, joista 31.5.2025 saakka Suomen Keskustan edustajia oli 10, Perussuomalaisen edustajia 6, Sosiaalidemokraattien edustajia 2 ja Vasemmistoliiton edustajia 1.

1.6.2025 alkaen valtuuston jäsenistä Suomen Keskustan edustajia on 12 (joista yksi sitoutumaton), Perussuomalaisen edustajia 3, Sosiaalidemokraattien edustajia 3 ja Vasemmistoliiton edustajia 1.

Valtuusto 31.5.2025 saakka		Puolue
pj	Kai Savolainen	KESK
I vpj	Maija Paavola	KESK
II vpj	Tommi Väisänen	PS
jäsen	Minna Huuhtanen	SDP
jäsen	Hanna Itälahti	VAS
jäsen	Pertti Kamula	PS
jäsen	Sanna Kauppinen	PS
jäsen	Maija Koistinen	KESK
jäsen	Raili Kokko	PS
jäsen	Mika Laukkanen	PS
jäsen	Ahti Moilanen	PS
jäsen	Asko Merilä	KESK
jäsen	Mirja Nikula	SDP
jäsen	Pasi Pentinpuro	KESK
jäsen	Anja Pinoniemi	KESK
jäsen	Jaakko Rikkola	KESK
jäsen	Jukka-Pekka Savolainen	KESK
jäsen	Heikki Soronen	KESK
jäsen	Pentti Tuovinen	KESK

Valtuusto 1.6.2025 alkaen		Puolue
pj	Erja Kotila	KESK
I vpj	Jaakko Rikkola	KESK
II vpj	Mirja Nikula	SDP
jäsen	Kimmo Holappa	KESK
jäsen	Minna Huuhtanen	SDP
jäsen	Niilo Isokangas	KESK
jäsen	Hanna Itälahti	VAS
jäsen	Veera Järviö	SDP
jäsen	Pertti Kamula	PS
jäsen	Sanna Kauppinen	PS
jäsen	Asko Merilä	KESK
jäsen	Maija Paavola	KESK
jäsen	Anja Pinoniemi	KESK
jäsen	Hanna Polvi	KESK sit.
jäsen	Jukka-Pekka Savolainen	KESK
jäsen	Sauli Sipola	KESK
jäsen	Heikki Soronen	KESK
jäsen	Pentti Tuovinen	KESK
jäsen	Tommi Väisänen	PS

Kunnanhallituksen jäsenmäärä on 7.

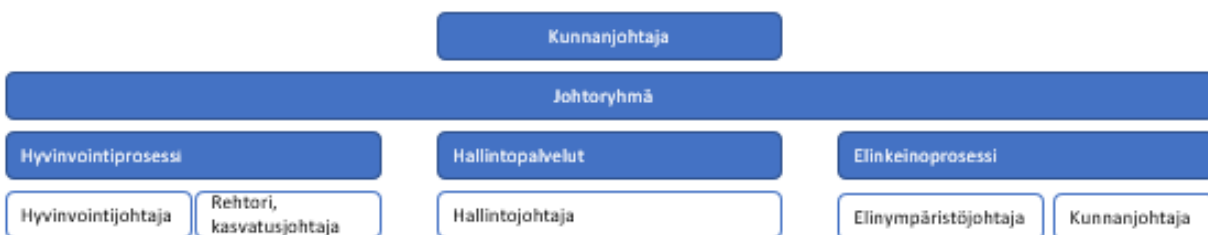
Kunnanhallituksen voimasuhteet 31.5.2025 saakka: Suomen Keskusta 4 jäsentä, Perussuomalaiset 2 jäsentä ja Sosiaalidemokraatit 1 jäsen.

Kunnanhallituksen voimasuhteet 1.6.2026 alkaen: Suomen Keskusta 5 jäsentä, Perussuomalaiset 1 jäsen ja Sosiaalidemokraatit 1 jäsen.

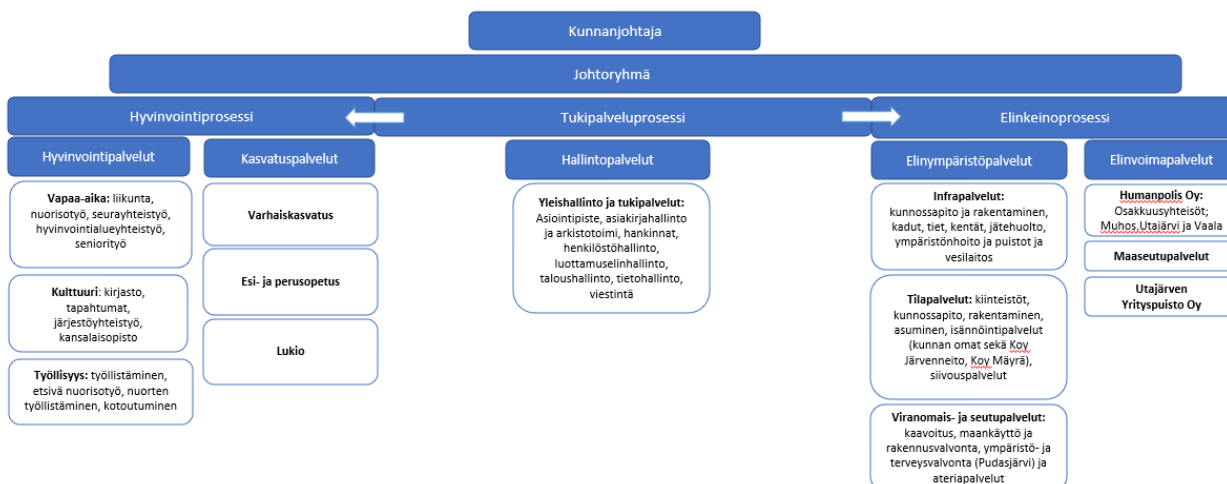
Kunnanhallitus 31.5.2025 saakka		Puolue	Kunnanhallitus 1.6.2025 alkaen		Puolue
pj	Pentti Tuovinen	KESK	pj	Pentti Tuovinen	KESK
vpj	Anja Pinoniemi	KESK	vpj	Anja Pinoniemi	KESK
jäsen	Pertti Kamula	PS	jäsen	Kimmo Holappa	KESK
jäsen	Raili Kokko	PS	jäsen	Minna Huuhtanen	SDP
jäsen	Mirja Nikula	SDP	jäsem	Pertti Kamula	PS
jäsen	Maija Koistinen	KESK	jäsen	Maija Paavola	KESK
jäsen	Heikki Soronen	KESK	jäsen	Heikki Soronen	KESK

Kaavio. Utajärven kunnan luottamushenkilöorganisaatio vuonna 2025.

Kaavio. Kunnan henkilöstöorganisaatio vuonna 2025.

1.2.2. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yksityinen kulutus jarruttaa talouden elpymistä Suomessa. Vaikka kotitalouksien ostovoima kasvaa, pelko työttömyydestä syö kotitalouksien luottamusta tulevaisuuteen. Kuluttamisen sijaan kotitaloudet laittavat normaalia suuremman osuuden kasvavista tuloistaan säästöön.

Yksityiset ja julkiset investoinnit kasvattavat kysyntää ja talouden tuotantoa. Kasvava tuotanto vaatii vähitellen yrityksiin lisää työvoimaa. Kun työllisyys alkaa kasvaa ja työttömyys vähentyä, kotitalouksien kuva tulevaisuudesta kirkastuu. Ne alentavat säästämistään ja kulutus alkaa kasvaa.

Kansalliset julkista taloudenpitoa ohjaavat säännöt vaativat, että valtion velka kääntyy kestävästi alenevalle uralle. Puolustusmenojen ja velanhoitomenojen kasvu täytyy kattaa ja julkisen talouden alijäämää pienentää useilla miljardeilla. Alijäämän pienentäminen riittävästi ja pysyvästi vaatii, että talous ja julkisen talouden tulot kasvavat ennustettua nopeammin ja menot ennustettua hitaammin. Kokonaisuus vaatii lisää menojen priorisointia, lisää säästöjä, lisää verotuksen kiristämistä yhtäällä ja kenties keventämistä toisaalla.

Energiasiirtymään ja uuden teknologian käyttöönottoon liittyvät investoinnit kasvavat vauhdilla. Investointisuunnitelmia Suomeen on tehty ennätysmäisen paljon ja tänä vuonna suunnitelmista on päästy myös toteutukseen. Investoinneissa on sekä puhdasta energiaa tuottavia että käytäviä hankkeita. (VM, Taloudellinen katsaus syksy 2025)

Osa näistä hankkeista sijoittuu Pohjois-Pohjanmaalle ja alueen kehitykselle nämä investoinnit tuovat kaivatun piristysruiskeen.

1.2.3. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Toiminta: Yhteistoimintasopimus työvoimapaalvelujen järjestämislain mukaisesta toiminnasta Oulun seudun työllisyysalueeseen kuuluvien kuntien ja kaupunkien kanssa työvoimapaalvelujen astui voimaan 1.1.2025 ja vuoden aikana kuntaan palkattiin kaksi vakituista työntekijää työllisyysasioiden hoitamista varten. Kunnan toiminnassa ei ole tapahtunut muita olennaisia muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Talous: Vuoden 2025 tilikauden ylijäämä on 415 617,38 euroa. Tilikauden vuosikate on 2 981 802,07 euroa. Vuosikatteesta kirjataan arvonalennus 51 422,19 euroa. Arvonalennus kohdistuu kouluinvestoinnin myötä auditorion ja koulun piha-alueen taseessa olevan käyttöomaisuuden poistamiseen.

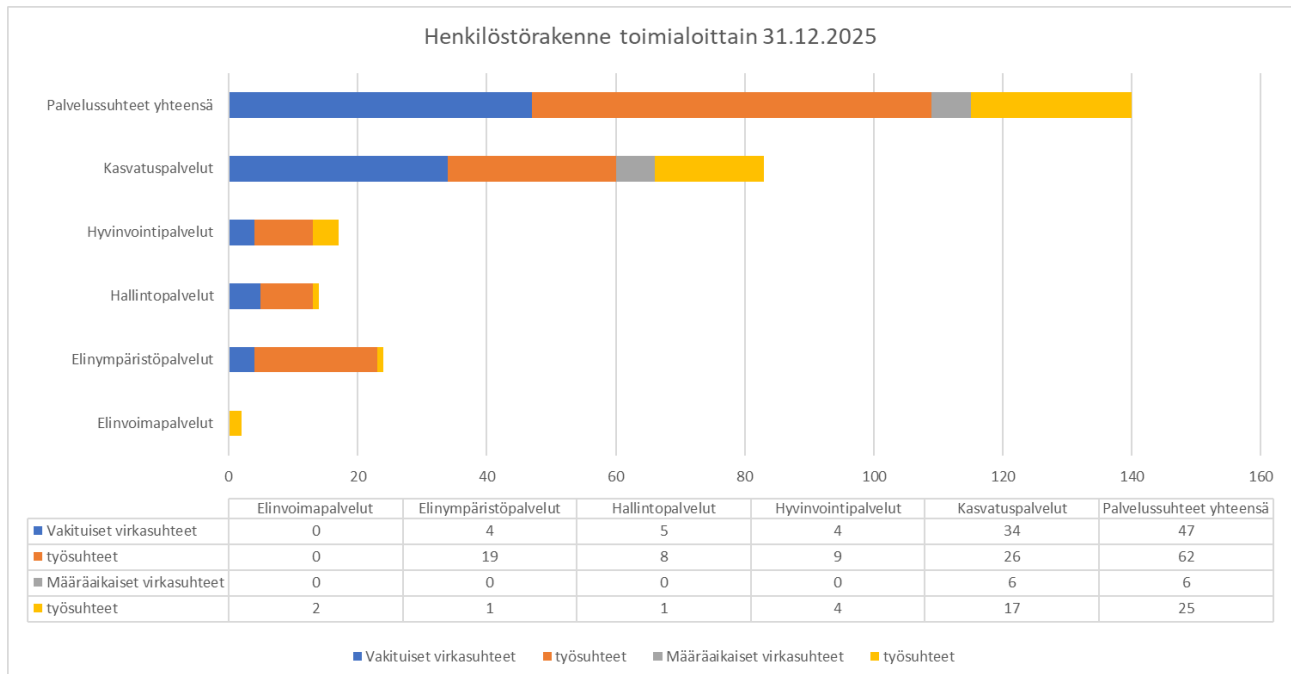
Toimintakatteen toteutuma on 89,8 % ja se alitti talousarvion peräti 1 189 628,63 eurolla. Verotulot ylittivät 185 814,39 euroa (102,5%). Valtionosuudet ylittivät 131 351 euroa (102,3%) talousarvion muutoksesta huolimatta ja ylitys koostui lähinnä lukiokoulutuksen rahoituksesta.

Talousarviossa investointien nettokustannus oli aluksi –911 000 euroa. Vuoden aikana tehtiin pieniä talousarviomuutoksia investointeihin. Ne kasvattivat investointien talousarvion –1 017 500 euroon. Investointien lopullinen toteutuma oli –961 456,99 euroa

Talousarviolainaa ei nostettu vuoden aikana. Kunnan kokonaislainakanta oli vuoden lopussa 10 122 731,99 euroa.

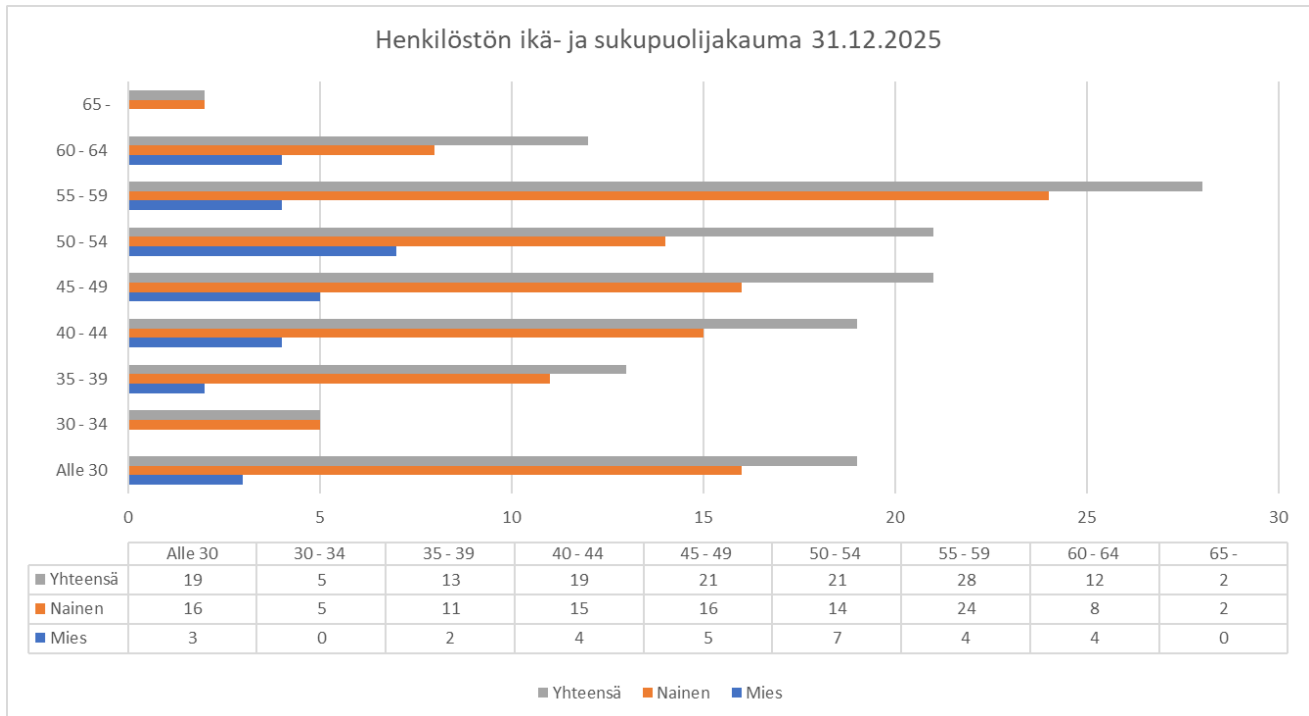
1.2.4. Kunnan henkilöstö

Utajärven kunnan henkilöstövahvuus 31.12.2025 oli 140 henkilöä. Vakituksessa palvelussuhteessa työskenteleviä oli 109 henkilöä ja määräaikaisessa palvelussuhteessa oli kaikkiaan 31 henkilöä. Määräaikaisiin palvelussuhteisiin sisältyy oppisopimuskoulutettavat, joita ollut 2 henkilöä. Koko henkilöstöstä osa-aikaisia palvelussuhteita oli 17 kpl. Henkilötyövuosia kertyi 131,16.

Taulukko: Henkilöstörakenne toimialoittain 31.12.2025.

Naisia oli 79,29 % % henkilöstöstä eli 111 henkilöä ja miehiä 20,71 %, eli 29. Henkilöstöstä 45,0 % (ed: 41,3) oli yli 50-vuotiaita. Koko Henkilöstön keski-ikä oli 45,9. Naisten keski-ikä oli 45,5 (ed: 46,3) ja miesten 47,6 (ed: 45,2).

Taulukko: Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma 31.12.2025.

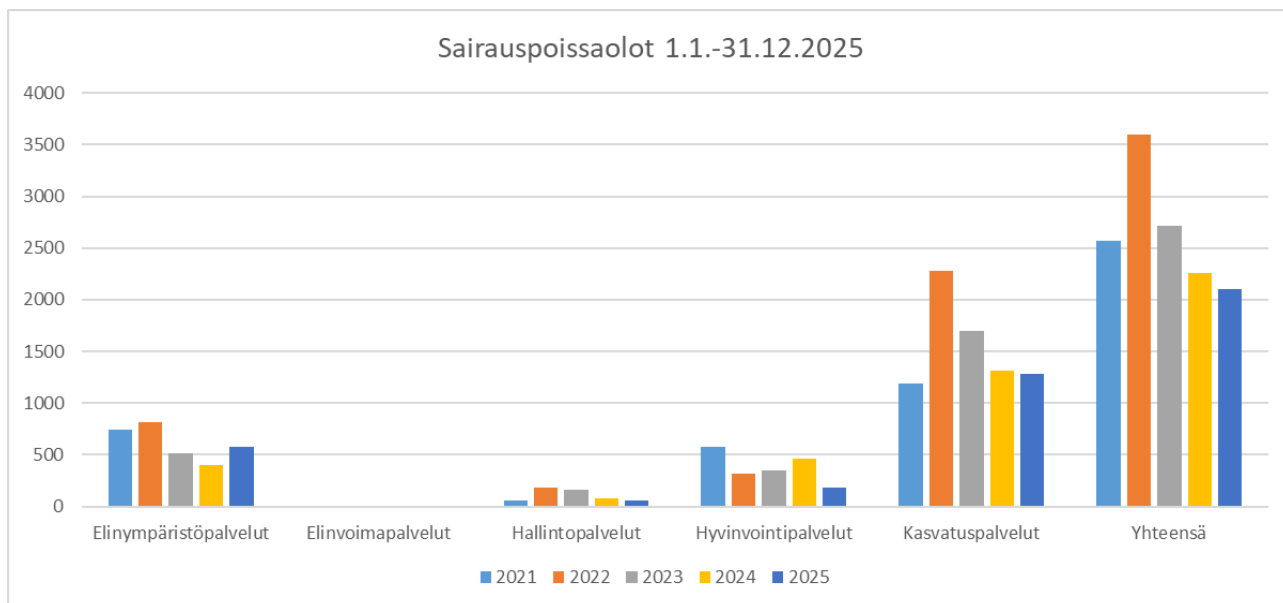
Koko henkilöstön palkkoja maksettiin vuonna 2025 yhteensä 5 783 199 € (ed. 5 784 875 €). Sairausvakuutuskorvaukset työnantajalle olivat 36 764 € (ed. 65 883) ja vakuutusyhtiöltä ei tullut korvauksia työtapaturmista vuonna 2025 € (ed. 7 320). Luvut ovat ilman työnantajan sivukuluja.

Vuonna 2025 Kelan korvaus työterveyshuollon järjestämisestä oli 32 976 € (ed. 27 312 €).

Koulutusajan palkkakustannukset vuodelta 2025 olivat 7 062 € (ed. 8 600) ilman työnantajan sivukuluja. Koulutuspäiviä oli 78 päivää ja niihin osallistui 17 henkilöä.

Sairauspoissaoloja oli 2 108 päivää (ed. 2 255), eli 15,06 päivää/työntekijä/vuosi (ed. 15,77).

Vanhuuseläkkeelle siirtyi 1 henkilö vuoden aikana. Vuonna 2025 työkyvyttömyyseläkemaksu oli 44 413 euroa.

Taulukko: Sairauspoissaolot vuosina 2020-2025.

Eläkepäättökset/eläkelaji	2021	2022	2023	2024	2025
Työkyvyttömyyseläkkeet	0	0	0	2	0
Osa-aikaeläke	0	0	0	0	0
Vanhuuseläke	3	7	2	3	1
Yhteensä henkilöä	3	7	2	5	1

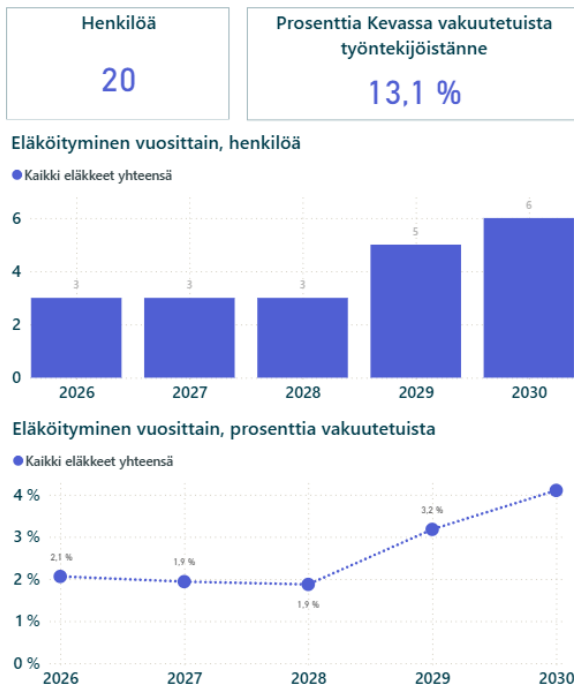
Taulukko: Eläkepäättökset eläkelajeittain vuosina 2021-2025.

Työkyvyttömyyseläkemaksu (Sisältää kunta- ja valtiovarakuutuksen maksut)

Taulukko: Utajärven kunnan työkyvyttömyyseläkemaksut 2022-2025. Lähde KEVA.

Eläköitymisennuste 2026 – 2030 (5 vuotta)

Arvioitu eläköityminen seuraavan viiden vuoden aikana, 8 suurinta ammattiryhmää

Ammattiryhmä	Eläkepoistuma	Prosenttia ammattiryhmän vakuutetuista
Toimistosivoojat ym.	2	38,4 %
Koulunkäyntiavustajat	2	14,3 %
Päiväkotien ja muiden laitosten last...	2	11,3 %
Peruskoulun yläluokkien ja lukion o...	2	8,2 %
Kiinteistöhuollon työntekijät	2	19,1 %
Luokanopettajat	1	10,0 %
Yleissihteerit	1	15,7 %
Erityisopettajat	1	13,0 %

Näytä aikasarjoissa

Kaikki eläkkeet yhteensä
Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeet erikseen

Taulukko: Utajärven kunnan eläköitymisennuste eläkelajeittain 2026-2030. Lähde: KEVA.

Henkilöstölle on järjestetty henkilöstöinfoja 2 kertaa vuodessa. Infot on järjestetty koulun auditoriossa, mutta niitä on voinut seurata myös etänä. Infot tallennetaan ja ne ovat henkilöstön katseltavissa myöhemmin.

Kunnassa toimii esihenkilötiimi, jonka toiminnan tavoitteena on tukea kunnassa tehtävää lähiesihenkilötyötä. Esihenkilötiimi on kokoontunut kevät- ja syyskaudella keskustelemaan ajan-kohtaisista asioista.

Utajärven kunta on tarjonnut henkilöstölleen työsuhdelpolkupyöräetua. Etu koskee kaikkia vakiutuisissa työsuhteissa olevia työntekijöitä ja myös määräaikaisilla työntekijöillä on tietyin ehdoin mahdollisuus päästä hyödyntämään etua. Työsuhdelpolkupyöräetu päättyi 30.4.2025, mutta ennen tätä tehdyt sopimukset ovat voimassa sopimuskautensa loppuun. Uutena etuna henkilöstölle otettiin yleinen lounasetu Epassin toimipaikoissa koko Suomessa. Tämä mahdollistaa työntekijöiden lounasedulla ruokailun myös koulutus-, matka- ja etäpäivien aikana muuallakin kuin vain Utajärven sopimusruokapaikoissa. Työntekijöiden omaehtoista liikkumista ja hyvinvointia on tuettu Epassin virikesaldolla 120 €/vuodessa.

Utajärven kunta lähti mukaan **Työhyvinvoinnin rakentajat** -hankkeeseen. Hanke on Limingan, Iin, Utajärven ja Vaalan kuntien yhteinen kehittämishanke. Hanke aika on 1.4.2025 - 30.9.2027. Hankkeessa oman osahankkeen toteuttavat myös Oulun Yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan naistentaudit ja synnytys- ja työterveyslaitos.

Hankkeen tavoitteena on parantaa kuntatyöntekijöiden työkykyä ja hyvinvointia. Hanke keskittyy erityisesti aivoterveysten, liikkumiseen ja naistyyppisiin oireisiin. Hanke saa rahoitusta Euroopan sosiaalirahastolta (ESR+) ja sen on rahoittanut Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

Työhyvinvoinnin rakentajat -hanke pureutuu työkyvyn riskitekijöihin, joiksi on tunnistettu aivoterveystta haastavat työtavat, liian vähäinen liikkuminen tai toisaalta liian kuormittava liike ja naistyyppilliset oireet, joihin on kuitenkin vaikeaa puuttua oireiden häpeilyn ja peittelyn vuoksi.

Tähtäimessä on kuntatyöntekijöiden parantunut työkyky ja -hyvinvointi sekä esihenkilötyön kehittyminen.

1.2.5. Ympäristöasiat

Neljä kuntaa muodostaa jätehuollon yhteistyöalueen, jossa Lakeuden EKO -lautakunta toimii jätehuoltoviranomaisena. Yhteistyöalueeseen kuuluvat Limingan, Tyrnävän, Muhoksen ja Utajärven kunnat. Lakeuden EKO:n tilinpäätös ja vuosikertomus liitetään osaksi Limingan (isäntäkunta) tilinpäätöstä.

Vuoden 2025 talousarviossa toimintatuotoiksi arvioitiin 189 600 euroa, josta jätemaksutuottojen osuudeksi arvioitiin 159 600 euroa. Toimintatuotoista 30 000 euroa arvioitiin kuntien rahoitukseksi kiertotalousasiantuntijan työpanoksesta. Toimintakuluiksi talousarviossa arvioitiin 193 081 euroa.

Toteutuneet toimintatuotot olivat 204 020 euroa ja toimintakulut 202 793 euroa. Tilinpäätös on siten 1 226 euroa ylijäämäinen. Ylijäämä jaetaan sopimuskuntien kesken kapitaatioperusteisesti.

Toimintatuotot ylittyivät talousarvioon nähden erityisesti jätemaksutuottojen osalta. Sen sijaan kuntien rahoitusta kirjattiin arvioitua vähemmän, 19871 euroa. Palvelujen ostot ylittyivät talousarvioon nähden jäteasemien suunnittelutyön vuoksi. Henkilöstökulut puolestaan alittuivat. Tarvittavien ostot ja vuokrat toteutuivat budjetoidun mukaisesti.

1.2.6. Maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät

Oulun, Iin, Pudasjärven ja Utajärven maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue on aloittanut toimintansa 1.1.2013. Järjestelyvastuu on Oulun kaupungilla. Ruokaviraston ja Oulun kaupungin välinen maksajavirastosopimus, joka on alkanut 1.1.2013, on päivitetty uudella 1.1.2023 voimaan tulleella sopimuksella. Pudasjärven kaupunki kuului maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen 31.12.2025 saakka.

Maksajavirastosopimuksen mukaisesti maaseutuelinkeinoviranomaistoita hoitaa Oulun maaseutuyksikkö. Henkilöstöä on yhteensä viisi ja heillä kaikilla on tehtävien jaon mukaisia töitä koko toiminta-alueella. Päätoimipaikassa Oulussa ympäristötalossa on toimitilat kaikille työntekijöille. Asiakaspalvelua varten osoitetaan tilat tapauskohtaisesti tilanteen niin vaatiessa myös muissa osakaskunnissa.

Maaseutupalveluissa työskenteli vuonna 2025 kaikkiaan 5 henkilöä. Maaseutuasiamies Veera Kettusen määräaikainen virkasuhde päättyi 31.12.2025. Määräaikaisuuden peruste oli yhteistoiminta-alueen muutos vuoden 2026 alusta alkaen.

Vuoden 2024 alusta otettiin käyttöön tarkastusmaksut liittyen tiettyihin tarkastuskäynteihin. Maksut on otettu käyttöön, koska erilaiset kotieläimille tapahtuneet petoeläinvahingot ja rauhoitettujen eläinten viljelyksille aiheuttamat vahingot ovat lisääntyneet. Tarkastusmaksut eivät koske poronhoitoalueella poroille tapahtuneiden vahinkojen vahinkotarkastuksia. Niiden osalta kulut tarkastuskäynneistä korvaa tiettyyn rajaan saakka Ruokavirasto. Tarkastusmaksuja laskutettiin 2025 noin 1300 euroa. Ruokavirastolta saatiin poronhoitoalueen tarkastuksista korvauksia noin 2060 euroa.

Keväällä 2025 osallistuttiin viljelijöiden tukikoulutuksiin. Omaa tilaisuutta ei järjestetty vuoden 2025 aikana, vaan koulutusta hoidettiin osallistumalla kouluttajan roolissa erilaisissa tilaisuuksissa.

Porovahinkokorvauksia on myönnetty 561 210,33 euroa vuonna 2025. Porovahinkoja poronhoitoalueella ilmoitettiin 495 kappaletta.

Tukihakemuksia ja korvauksia on vuosittain käsitelty seuraavat määrät:

2023	li	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat	75	235	107	76	493
-Niistä kotieläintiloja	26	59	50	25	171
Peltoala ha	2491	8803	3710	4446	19450
Tukihakemukset kpl (arvio)	453	1442	699	514	3108
Petoeläinvahinkohakemukset (PH alue)	2	23	41	5	71
Petoeläinvahingot (PH alue)	2	39	150	36	227
Petovahingot, kotieläimet		2	1	22	20
Rauhoitettujen eläinten aiheuttamat vahingot		1		1	2
Tuet ja korvaukset milj.€	1,94	6,2	3,64	3,5	15,28
2024	li	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat	73	226	105	72	476
-Niistä kotieläintiloja	24	52	46	25	147
Peltoala ha	2476,53	8773,72	3718,55	4422,31	19391,11
Tukihakemukset kpl (arvio)	458	1427	693	500	3078
Petoeläinvahinkohakemukset (PH alue)	4	15	53	3	75
Petoeläinvahingot (PH alue)	2	19	222	25	268
Petovahingot, kotieläimet		3	1	23	27
Tuet ja korvaukset milj.€ (arvio)	1,92	5,8	3,18	3,42	14,32
Vuosi 2025	li	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat, kpl	67	223	103	67	460
-Niistä kotieläintiloja	23	57	47	25	152
Peltoala, ha	2462	8728	3869	4425	19484
Tukihakemukset, kpl (arvio)	426	1371	748	458	3003
Porovahingot	24	62	374	31	491
Petovahingot kotieläimet	1	7	2	6	16
Tuet ja korvaukset, milj.€ (arvio)	2,14	6,6	3,37	3,97	15,89

1.2.7. Muut ei-taloudelliset asiat

Kunnanhallituksen tietoon ei ole saatettu korruptioon, lahjontaan tai ihmisoikeusrikkomuksiin liittyviä asioita, eikä myöskään ole syytä epäillä niihin liittyviä rikkomuksia. Koko kunnan toiminnan läpinäkyvyydestä ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien toteutumisesta pyritään huolehtimaan mm. esityslistojen ja pöytäkirjojen (myös viranhaltijapäätösten) julkaisemisella kunnan verkkosivuilla kuitenkin tietosuoja huomioiden.

Päätöksenteon avoimuuden ja sitoutumattomuuden varmistamiseksi kunnassa on käytössä kuntalain mukainen sidonnaisuusrekisteri, jonne kaikki esittelijöinä toimivat viranhaltijat sekä johtavat luottamushenkilöt ovat jättäneet ilmoituksen. Kunnan päättäjät ovat myös muissa rooleissa kunnassa mm. työntekijöinä, yhdistystoimijoina ja palveluiden käyttäjinä. Merkittävimmistä päätöksistä vastaa kuitenkin monijäseninen toimielin ja kunnan hallintosääntö määrittelee melko tarkasti kunkin viranhaltijan toimintavaltuudet. Kunnan henkilöstön yhdenvertaisuudesta pyritään huolehtimaan yksiköiden sisällä ja välillä. Kunnassa on voimassa oleva yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma.

1.2.8. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen syksy 2025 mukaan Suomen kansantalouden kasvunäkymät ovat maltilliset ja toimintaympäristö säilyy epävarmana. Kasvua tukevat energiasiirtymän investoinnit, puolustushankkeet sekä datakeskusinvestoinnit. Inflaation hidastuminen ja korkotason lasku vahvistavat kotitalouksien ostovoimaa, joskin epävarmuus hillitsee kulutusta. Julkisen talouden alijäämä säilyy syvänä ja velkasuhteen ennakoidaan kasvavan 2020-luvun lopulla. Kansantalouden velkasuhteen kääntäminen lasku-uralle vaatinee myös kuntien panostuksia ja tämä oletetaan näkyvän myös kuntien rahoituksessa. Kuntien omat ponnistelut elinvoiman säilyttämiseksi tulevat olemaan tärkeitä.

Kunta ostaa ICT, henkilöstö ja talouspalveluja Monetra Oy:ltä. Suunnitteilla oleva hankintalain muutos muuttaa merkittävästi kuntien mahdollisuuksia käyttää tällaisia inhouse -yhtiöitä sidosyksikköinä. Jatkossa kunnan tulee omistaa vähintään 10 % sidosyksiköstä, jotta hankintoja voi tehdä ilman kilpailutusta. Koska Utajärven kunnan omistukset inhouse -yhtiöissä ovat alle 10 %, muutos tulee vaikuttamaan toimintaamme ja kunnan tulee arvioida ostamiensa tukipalvelujen järjestämistavat sekä varautua mahdollisiin uusiin omistusjärjestelyihin tai markkinavaihtoehtojen käyttöön. Tämä lisää hallinnollista työtä ja kustannuksia. Lisäksi pienillä kunnilla on riski jäädä ilman riittävää palvelutarjontaa.

Lasten ja nuorten määrän merkittävä väheneminen koko maassa heijastuu myös Utajärveen. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen asiakasmäärien aleneminen edellyttää resurssien sopeuttamista pitkällä aikavälillä. Toisaalta ikääntyneiden, erityisesti yli 75-vuotiaiden, määrän ennakoidaan kasvavan, mikä lisää hoiva- ja terveyspalvelujen tarvetta sekä ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistamisesta.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategia vuosille 2026–2030 korostaa digitaalisten ja liikkuvien palvelujen roolin kasvua sekä palveluverkon kustannustehokkuutta. Utajärven kannalta tämä edellyttää yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa palvelujen saavutettavuuden varmistamiseksi ja kunnan oman HYTE-roolin vahvistamista.

Utajärvelle suunnitellut energiainvestoinnit sekä datakeskusinvestointi muodostavat merkittävän elinvoimatekijän valmistuttuaan. Hankkeiden odotetaan vahvistavan alueen yritystoimintaa, työllisyyttä, infraa, energiaverkkoa ja kunnan houkuttelevuutta vihreän siirtymän edelläkävijänä ja asuinkuntana.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Väkiluku	2619	2568	2523	2491	2466	2395
Väkiluvun muutos edellisestä vuodesta	-57	-51	-45	-32	-25	-71
Väkiluvun muutos edellisestä vuodesta, %	-2,1	-1,9	-1,8	-1,3	-1	-2,9
Alle 15-vuotiaita, %	14,7	14,2	14,1	14,6	14,4	-
15-64-vuotiaita, %	53,5	53,9	53,2	52,1	51,8	-
Yli 64-vuotiaita, %	31,8	31,9	32,7	33,2	33,8	-
Perheitä	696	679	660	646	651	-
Asuntokuntia	1265	1245	1236	1237	1228	-
Alueella asuva työllinen työvoima	880	872	889	868	858	-
20-64-vuotiaiden työllisyysaste, %	67,7	68,3	71,5	70,6	70,8	-
Työttömien osuus työvoimasta, %	13,6	11,6	12,2	13	13,7	-
Eläkeläisten osuus väestöstä, %	38,3	38,4	38	37,8	37,8	-

Taulukko: Väkirakenne 2020-2025. https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/Kuntien_avainluvut/

Vuoden 2025 osalta kaikki luvut ovat eivät vielä ole saatavilla.

	2026	2027	2028	2029	2030	2035	2040	2045
Väestöennuste	2380	2344	2310	2278	2246	2119	2041	1986

Taulukko: Tilastokeskuksen laatima Utajärven väestöennuste 2026-2045. [Väestöennuste 2024: Väestö 31.12. muuttujina Alue, Vuosi, Sukupuoli, Ikä ja Tiedot. PxWeb](#)

1.2.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Riskienhallinnan perusteita ja järjestämistä Utajärven kunnassa määräävä ohje päivitettiin vuonna 2025, ja päivitetty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje astui voimaan 1.1.2026. Arvioinnin koskiessa vuotta 2025, noudattaa sen rakenne aiemman politiikan mukaista luokittelua: **toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit.**

Merkittäväksi epävarmuustekijäksi on tunnistettu suunnitteilla oleva hankintalain uudistus, jossa säädettäisiin 10 % vähimmäisomistusvaatimusta koskien sidosyksikköhankintoja (in-house hankinnat). Toteutuessaan tämä tulisi aiheuttamaan tilanteen, jossa Utajärven kunnan talous-, henkilöstö- ja ICT-palveluiden toimintoja tulisi merkittävässä määrin järjestää uudelleen nykyisten Monetra Oulu Oy:n ja LapIT Oy:n sidosyksikköhankintojen osalta 1.7.2027 mennessä. Vaihtoehtoiksi on tunnistettu: yhteishankintojen käyttö, hankintayksikön itse toteuttama kilpailuttaminen markkinoilta, kotiuttaminen takaisin kunnan omaksi toiminnaksi tai Kuntalain mukaiset yhteistyömallit. Toimintojen uudelleenjärjestelyyn on tunnistettu liittyvän niin taloutta, henkilöstöä, toimintaa ja sen jatkuvuutta kuin myös tietoturvallisuutta koskevia riskejä, joita arvioidaan ja pyritään hallitsemaan valmistelun edetessä.

Toiminnalliset riskit

Henkilöstö- ja toimintariskit: Henkilöstön suhteen riskit määritellään saatavuuteen, osaamiseen ja palvelutuotannon turvaamiseen sairauspoissaolojen aikana. Myös henkilöstön vaihtuvuus on riski toiminnalle, mutta myös mahdollisuus tarkastella palvelurakennetta uusin silmin. Henkilöstöriskeihin on pyritty vastaamaan mm. kuntayhteistyöllä. Kunnan koko asettaa haasteita erityisasiantuntemuksen osalta, koska tehtävät ovat usein yhden henkilön varassa. Korvaavan resurssin rekrytointi on usein haastavaa ja henkilöstön vaihtuvuus haastaa toimintaa sekä tiedon siirtymistä.

Tietoriskit: Tietoon ja sen hallintaan ml. tietosuojaan ja tietoturvallisuuteen kohdistuvien riskien arviointia ja hallintaa toteutetaan jatkuvana ja ennakoivana toimintana, ja sitä tehdään etenkin merkittävien organisaatioon tai toimintaympäristöön kohdistuvien muutoksien, kuten hankintojen ja hallinnollisten muutosten yhteydessä. Toteuttamisessa on keskeisessä roolissa tietosuoja- ja tietoturvaryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti ja käsittelee tiedonhallinnan ajankohtaiset kehittämistarpeet sekä linjaa jatkotoimenpiteistä. Vuonna 2025 tietoriskien hallinnassa painopiste oli tiedonhallinnan järjestämisessä, sekä ICT-varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan vahvistamisessa yhteistyössä tukipalvelutoimittajien kanssa. Eräiden tunnistettujen tietoriskien on todettu vaativan edelleen hallintatoimenpiteitä, ja näitä tullaan toteuttamaan vuoden 2026 aikana.

Rahoitusriskit

Kunnaan lainoihin ei ole sidottu koronvaihtosopimuksia korkosuojaiksi. Kunnalla ei ole myöskään valuuttalainoja. Maksuvalmiusriskiä hallitaan kassavarojen seurannalla ja taloussuunnittelulla. Kunnan kokonaisvelkamäärän kasvuun tulee kiinnittää huomioita. Korkeiden huomattava nousu on lisärasite maksukyvyille. Kunnan isoimmat lainaerät on sidottu pitkiin korkoihin.

Kunta on taannut lainoja tyttärilleen Utajärven Yrityspuisto Oy:lle sekä Kiinteistöyhtiö Oy Järvenneidolle ja Kiinteistö Oy Mäyrälle. Takauksia on annettu myös Rokuan Terveys- ja Kuntouttamissäätiölle ja Rokuan Kuntoutus Oy:lle. Rokuan Kuntoutus Oy:n takausvastuu realisoitui vuonna 2025. Takausvastuut käyvät ilmi liitetiedoista. Kaikki takaukset on annettu ennen valtiontukisäännösten muuttumista.

Vahinkoriskit

Kriisiriskit: Kriisi- ja häiriötilanteiden johtamiseen sekä toiminnan jatkuvuuteen varaudutaan kunnassa valmius- ja jatkuvuussuunnittelulla. Toimintaan sisältyy mm. uhkatiedon seuranta, valvonnan hallinnolliset ja tekniset ratkaisut, riskienhallinta, häiriötilanteiden hallinnan toimintamalli ja etukäteisvalmistelut, varautumisen yhteistoiminta sidosryhmien kanssa sekä koulutukset ja harjoittelu. Varautumisen ja valmiussuunnittelun prosessiin on toteutettu vuoden 2025 syksyllä nykytilakartoitus, josta on annettu kunnanhallitukselle katsaus tammikuussa 2026. Kartoituksen perusteella on määritetty riskilähtöisesti hallintatoimenpiteet, joita tullaan toteuttamaan vuoden 2026 aikana.

Ympäristöriskit: Kunnan oman toiminnan ympäristöön liittyvät riskit ovat vähäiset. Utajärven teollisuuden kehittyminen on ollut voimakasta, jonka myötä tulee arvioida riskien kehittymistä ja niiden hallinnan keinoja. Teollisuusalueen rakentamisesta aiheutuviin vesistövaikutuksiin kiinnitetään erityistä huomiota. Luvitusvaiheessa pyritään varmistamaan, että ko. vaikutukset ovat hallittuja. Energiantuotantoalueet tuovat laaja-alaista maankäytön muutosta, jossa ympäristövaikutusten ja riskien tunnistaminen on tärkeää.

Kunnan molemmat kaatopaikat (Rokua, Utajärvi) on suljettu ja maisemoitu asianmukaisesti. Jälki-tarkkailuohjelman mukaista tarkkailua suoritetaan AFRY (Pöyry) Oy:n toimesta.

Kiinteistö- ja kiinteän omaisuuden riskit: Kiinteistöriskit ovat pienentyneet uusien rakennusinvestointien kautta. Vuona 2025 saatiin käyttöön uusi yläkoulu ja lukio rakennus. Hyvinvointitalon päärakennus ei ole enää aktiivikäytössä. Toimintoja on siirretty vanhan terveyskeskuksen tiloihin. Näissä tiloissa on tehty osittainen peruskorjaus, mm. käyttövesiputket on uusittu.

RISIKIKARTTA

¹Arviointiasteikko vaikutuksen ja todennäköisyyden arviointiin: 1=pieni, 2=keskisuuri, 3=suuri

Riski ja sen kuvaus	Vaik. ¹	Tod. näk. ¹	Riskitaso 0–9 ²	Vaikutus-mahd. ³	Hallintatoimenpiteet
Oleonnaisten strategisten tulosten epäonnistuminen (työpaikat, asukkaat ym.), kunnan elinvoiman heikentyminen	3	2	6	kohtalainen	Strategisten kärkitoimenpiteiden säännöllinen seuranta ja raportointi sekä toimenpiteiden suuntaaminen uudelleen, mikäli tilanne sitä vaatii.
Henkilöstön työhyvinvointi, mm. sairauspoissaolot	3	2	6	kohtalainen	Työhyvinvointia kartoitetaan henkilöstökyselyllä ja henkilökohtaisten kehityskeskustelujen kautta, puututaan kyselyistä esiin nousseisiin epäkohtiin.
Matala organisaatorakenne ja työntekijöiden tehtäväkuvat ovat laajoja. Avainhenkilöiden iso rooli.	3	2	6	kohtalainen	Toimintamallien ja tiimien tarkastelu. Tehtäväkuvien läpikäynti ja mahdollinen tehtävien ja vastuiden uudelleen jakaminen. Yhteistyön tiivistäminen naapurikuntien kanssa. Tiedon jakaminen laajalaisesti.
Organisaation tiedonhallinnassa on havaittu puutteita ja kehittämiskohteita.	2	2	4	suuri	Tiedonhallinnan ohjauksen kehittäminen, tietoturvallisuustoimenpiteiden kehittäminen.
Kehittämistyön jääminen omasta toiminnasta irralliseksi, kehitystyötä ei saada jalkautetuksi osaksi kunnan perustoimintaa.	1	1	1	suuri	Projektien kytkeminen osaksi kunnassa tehtävää perustyötä ja huolehtiminen siitä, että tulokset jalkautetaan osaksi toimintaa.
Kunnan talous heikkenee, oman toiminnan rakenne muuttuu (kulut kasvavat tulot vähenevät), vuosikate heikkenee (lainanmaksukyky alenee, rahoituksen saatavuus vaarantuu).	3	2	6	kohtalainen	Operatiivisten ja strategisten toimenpiteiden taloudellinen vaikutusarviointi ja ennakointi (tulot ja menot) osana talousarvioprosessia.
Velkamäärä kasvaa liian isoksi. ”Investointiruuhka” kasvattaa lainaosuutta yli maksukyvyyn.	3	2	6	kohtalainen	Investointien kokonaissuunnitelma ja siinä pitäytyminen. Taloudellisen kokonaisarvioinnin päivittäminen investointisuunnitelman ulkopuolisten investointien yhteydessä.
Työtapaturmat, vastuuvahingot (henkilöstön virheet)	2	2	4	suuri	Koulutus, perehdyttäminen, työajan resurssointi. Sujuva yhteistyö työterveyshuollon kanssa.
Kiinteistön vahinkoriskit: vesivahinko, tulipalo, kaukolämpö katkeaa, sisäilmaongelmat yms.	3	2	6	kohtalainen	Varoitus/hälytysjärjestelmät, sammutusjärjestelmät, varautumissuunnitelmat, vakuutukset.
Vesihuollon vahinkoriskit, veden saastuminen, laiterikko, verkostovuoto.	3	2	6	pieni	Varoitus/hälytysjärjestelmät, valvontakamerat, sammutusjärjestelmät, varautumissuunnitelmat, vakuutukset, viikonloppupäivystys.

²Riskitaso arvioidaan kertomalla riskin vaikutus riskin todennäköisyydellä

³Mahdollisuus vaikuttaa riskiin arvioidaan vaihtoehtoilla pieni, kohtalainen ja suuri

1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIEN HALLINNAN JÄRJESTÄMINEN

Kuntalain mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Valtuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen 11.12.2025 ja ohje on astunut voimaan 1.1.2026.

Kunnanhallituksella on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Kunnanhallitus valvoo ja ohjaa kunnan sekä kuntakonsernin toimintaa ja päätöksentekoa, jotta sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetään ja toimeenpannaan hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti. Kunnanhallitus antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kunnanjohtajan ja johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on toimeenpanna sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa vastuualueellaan ja raportoida niistä ohjeiden mukaisesti. Kuntalain mukaisia tilivelvollisia ovat kunnanhallituksen ja lautakuntien jäsenet sekä tehtäväalueiden johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisilla on vastuu sisäisen valvonnan rakenteiden ja sisäisen valvonnan prosessien luomisesta sekä sisäisen valvonnan tehokkuuden parantamisesta ja ylläpidosta johtamansa toiminnan osalta. Tilintarkastaja voi määritellä tilivelvolliseksi muunkin kuin kunnan päätöksellä tilivelvolliseksi nimetyn viranhaltijan. Tilivelvollisuusaseman puuttuminen ei vapauta esimiesasemassa olevaa viran- tai toimenhaltijaa alaistensa toiminnan valvontavastuusta. Vahingonkorvausvaatimus tai rikosseuraamus voidaan kohdistaa myös muuhun kuin tilivelvolliseen. Kuntalain mukaan kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa ja vastaa siten kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuudesta. Toimialajohtajat vastaavat toiminnan järjestämisestä siten, että jokaiselle prosessille, hankkeelle, projektille tai yksittäiselle toiminnolle on määriteltävä vastuutaho/-henkilö. Prosessien johtajat viestittävät henkilöstölleen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan merkityksestä ja varmistavat, että henkilöstöllä on riittävä tieto sovellettavista periaatteista ja toimintatavoista. Utajärven kunnassa käytössä olevan valiokuntamallin vuoksi ainoa sisäisestä valvonnasta vastaava toimielin on kunnanhallitus ja toimialakohtaisesta valvonnasta ja raportoinnista vastaavat nimetyt viranhaltijat.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei ole eriytetty kunnan muusta toiminnasta, vaan se on osa päivittäistä toimintaa ja johtamista. Jokainen esimies vastaa omalla vastuualueellaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toteuttamisesta sekä toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Sisäistä valvontaa tehdään jatkuvasti osana normaalia toimintaa ja mikäli puutteita havaitaan, niihin reagoidaan välittömästi. Samalla puutteiden vaikutus arvioidaan ja kartoitetaan toimenpiteet puutteiden korjaamiseksi.

Kunnan talouden toteutuminen on raportoitu kunnanhallitukselle ja lautakunnille kolmen kuukauden välein. Valtuustolle on esitetty vuodelle 2025 asetettujen taloustavoitteiden toteutumista maaliskuun, kesäkuun ja syyskuun tilanteesta. Toimintakertomuksessa 2025 esitetään yhteenvedona koko vuoden tilanne. Talousarvion toteutumisen seurannassa ja raportoinnissa noudatetaan kunnanhallituksen antamia ohjeita. Sisäistä valvontaa tukevat tietojärjestelmät ja niiden käyttöön liittyvät toimintamallit hyväksyntämenettelyineen.

Riskienarvioinnin prosessin mukaisesti keskeisimmät riskit arvioidaan kerran vuodessa tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä. Merkittävistä riskeistä laaditaan yhteenvedo, joka toimii pohjana

laadittaessa toimintakertomukseen arviota merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Riskienarviointiprosessin aikana tunnistetuille riskeille on tarvittaessa määritetty hallintatoimenpiteet niiden poistamiseksi tai ehkäisemiseksi. Vuoden aikana seurataan miten esiin nostetut riskit kehittyvät ja miten niiden toimenpiteet edistyvät.

Kunnanjohtajan ja johtavien viranhaltijoiden toimesta ei ole raportoitu epäkohdista sisäisen valvonnan näkökulmasta kaudella 2025.

Utajärven kunnalla on käytössä ilmoittajansuojelulain 1171/2022 mukainen väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanava, jonka kautta työ- tai virkasuhteessa työskentelevät henkilöt voivat tehdä ilmoituksen epäilyistä väärinkäytöksestä. Väärinkäytös voi olla huolimattomuudesta tai osamattomuudesta johtuvaa, tahallista tai jopa rikollisia tekoja tai laiminlyöntejä. Ilmoituskanavan kautta ei tehty vuoden 2025 aikana yhtään ilmoitusta.

KESKEISET JOHTOPÄÄTÖKSET JA SISÄISEN VALVONNAN KEHITTÄMINEN TALOUSSUUNNITTELUKAUDELLE

Sisäinen valvonta on osa koko kunnan toimintavuoden aikaisia prosesseja ja osa jokapäiväistä toimintaa. Taloussuunnittelukaudella kiinnitetään erityisesti huomiota sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportoinnin kehittämiseen, tavoitteena on raportoinnin yhteneväisen muodon ja säännöllisyyden jalkauttaminen käytäntöön, päivitetyn ohjeistuksen mukaisesti.

1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

KUNNAN TULOSLASKELMA (ULKOISET ERÄT)

(1 000 euroa)	2025	2024
Toimintatuotot	3 235	3 198
Toimintakulut	-13 674	-13 465
Toimintakate	-10 439	-10 267
Verotulot	7 619	7 510
Valtionosuudet	5 892	5 230
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	62	149
Muut rahoitustuotot	13	11
Korkokulut	-164	-94
Muut rahoituskulut	-1	-8
Vuosikate	2 982	2 531
Poistot ja arvonalentumiset	-1 395	-2 290
Tilikauden tulos	1 587	241
Tilinpäätössirrot	-1 171	85
Tilikauden yli-/alijäämä	416	326

KUNNAN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT (ULKOISET ERÄT)

	2025	2024
Toimintatuotot/toimintakulut	23,7 %	23,8 %
Vuosikate/poistot	213,7 %	110,5 %
Vuosikate, euroa/asukas	1 245	1 024
Asukasluku	2 395	2 472

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100* Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Eryteisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulorahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

1.4.2. Toiminnan rahoitus

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

(1 000 euroa)	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 982	2 531
Tulorahoituksen korjaukset	-67	-28
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 915	2 503
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-973	-5 271
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	473
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	70	40
Investointien rahavirta yhteensä	-903	-4 758
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	2 012	-2 256
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-131	0
Antolainasaamisten vähennys	146	31
Antolainauksen muutokset yhteensä	15	31
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	2 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 172	-1 098
Lainakannan muutokset yhteensä	-1 172	902
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	17	0
Saamisten muutos	307	-200
Korottomien velkojen muutos	-369	-82
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-44	-282
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-1 202	651
Rahavarojen muutos	810	-1 605
Rahavarat jakson alussa	3 716	5 321
Rahavarat jakson lopussa	4 525	3 716

KUNNAN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	903 171	-1 333 575
Investointien tulorahoitus, %	306,4 %	52,8 %
Laskennallinen lainanhoitokate	2,20	1,74
Kassan riittävyys, pv	102	68
Asukasluku	2 395	2 472

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

- Tuloslaskelmasta: toimintakulut - valmistus omaan käyttöön, korkokulut, muut rahoituskulut
- Rahoituslaskelmasta: investointimenot, antolainojen lisäys, pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

1.5. Rahoitusasema ja sen muutokset**KUNNAN TASE - VASTAAVAA**

(1 000 euroa)	2025	2024
VASTAAVAA		
A Pysyvät vastaavat		
I Aineettomat hyödykkeet		
2. Muut pitkävaikutteiset menot	487	566
I Aineettomat hyödykkeet yhteensä	487	566
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1 991	1 925
2. Rakennukset	14 218	11 776
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 691	4 673
4. Koneet ja kalusto	112	49
5. Muut aineelliset hyödykkeet	122	122
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	134	3 069
II Aineelliset hyödykkeet yhteensä	21 267	21 613
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	4 686	4 686
3. Muut lainasaamiset	442	457
III Sijoitukset yhteensä	5 128	5 142
A Pysyvät vastaavat yhteensä	26 882	27 322
C Vaihtuvat vastaavat		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
3. Muut saamiset	64	64
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	444	421
3. Muut saamiset	66	492
4. Siirtosaamiset	173	76
II Saamiset yhteensä	747	1 054
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	13	11
III Rahoitusarvopaperit yhteensä	13	11
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 512	3 704
C Vaihtuvat vastaavat yhteensä	5 272	4 770
VASTAAVAA YHTEENSÄ	32 154	32 092

KUNNAN TASE - VASTATTAVAA

(1 000 euroa)	2025	2024
VASTATTAVAA		
A Oma pääoma		
I Peruspääoma	7 504	7 504
III Muut omat rahastot	415	415
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 882	6 556
V Tilikauden yli-/alijäämä	416	326
A Oma pääoma yhteensä	15 216	14 801
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
1. Poistoero	3 080	1 609
2. Vapaaehtoiset varaukset	1 300	1 600
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	4 380	3 209
D Toimeksiantojen pääomat		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	53	50
3. Muut toimeksiantojen pääomat	16	2
D Toimeksiantojen pääomat yhteensä	70	52
E Vieras pääoma		
I Pitkäaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 082	10 123
Korottomat		
7. Muut velat	572	565
II Lyhytaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 041	1 172
Korottomat		
5. Saadut ennakot	3	4
6. Ostovelat	606	1 003
7. Muut velat	120	124
8. Siirtovelat	1 063	1 039
E Vieras pääoma yhteensä	12 488	14 030
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	32 154	32 092

KUNNAN TASEEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	61,0 %	56,1 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	74,6 %	88,0 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	7 297	6 882
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	3 047	2 784
Lainakanta 31.12., 1 000 €	10 123	11 295
Lainakanta 31.12., €/asukas	4 227	4 569
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1000 €	10 286	11 411
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	4 295	4 616
Lainasaamiset, 1000 €	442	457
Asukasmäärä	2 395	2 472

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

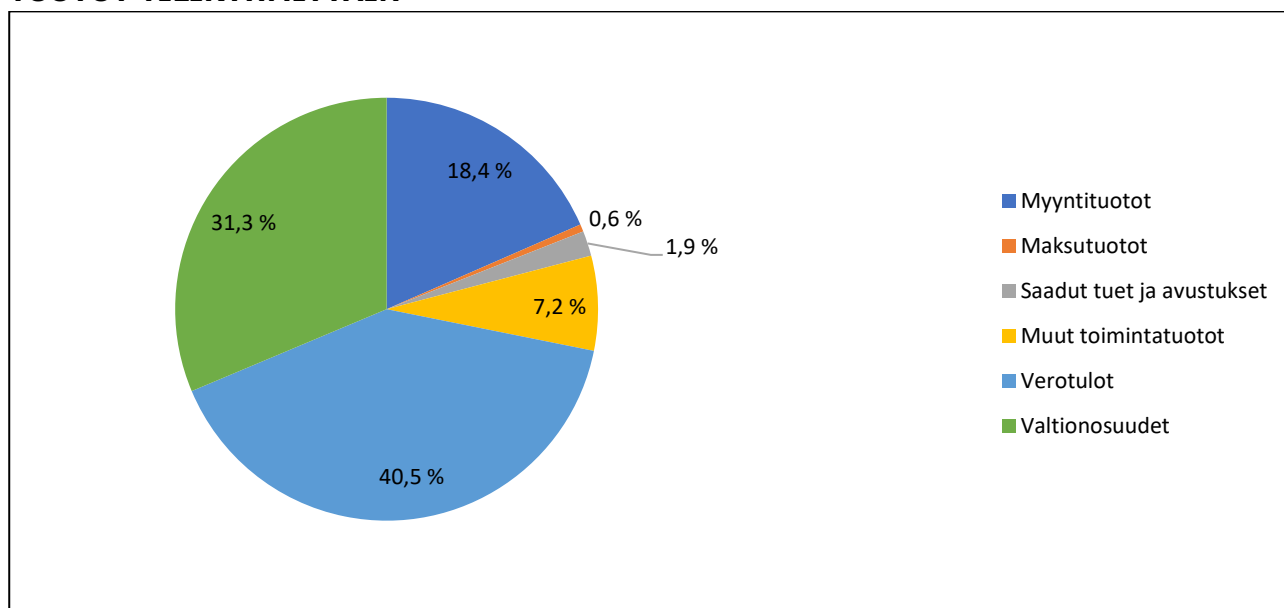
1.6. Kokonaistulot ja -menot**KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT**

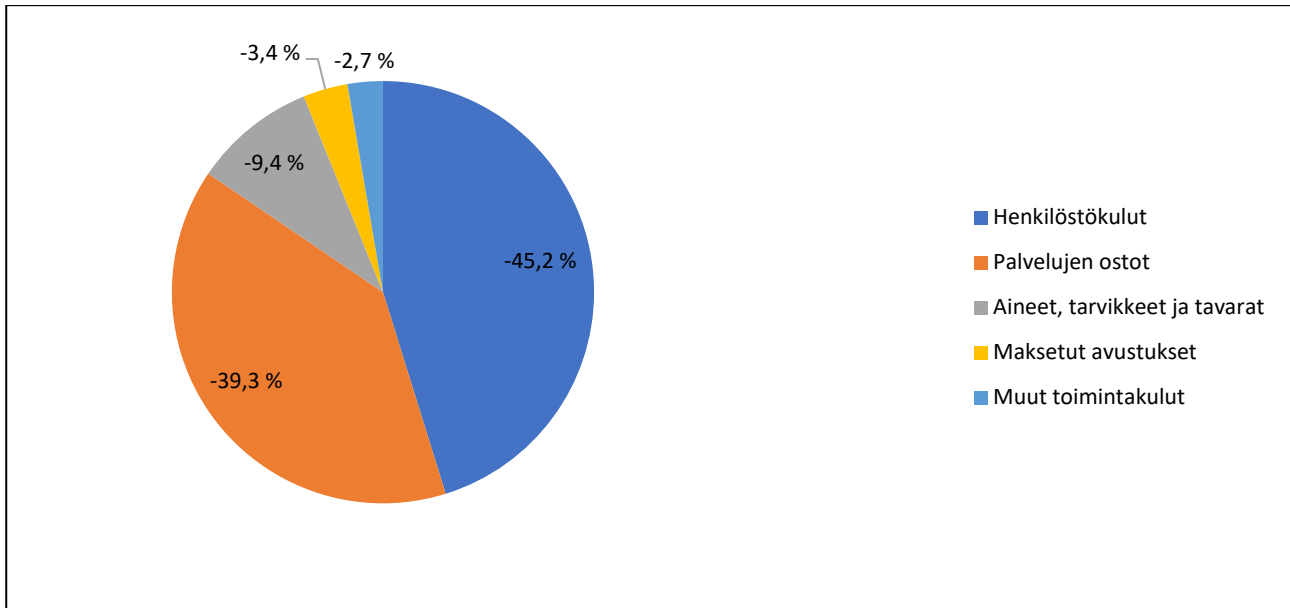
TULOT (1 000 euroa)		MENOT (1 000 euroa)	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	3 235	Toimintakulut	13 674
Verotulot	7 619	Valmistus omaan käyttöön	0
Valtionosuudet	5 892	Korkokulut	164
Korkotuotot	62	Muut rahoituskulut	1
Muut rahoitustuotot	13	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjaukset	
Tulorahoituksen korjaukset		Pakollisten varausten muutos	
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutusvoitot	-67	Pakollisten varausten lis. (+), väh (-)	0
Investoinnit		Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustapit	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	70	Investointimenot	973
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	146	Antolainasaamisten lisäykset	131
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1 172
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	16 969	Kokonaismenot yhteensä	16 115

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 16 969 - 16 115 = 854

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 810 - -44 = 854

TUOTOT TILIRYHMITÄIN

KULUT TILIRYHMITÄIN**1.7. Kuntakonsernin toiminta ja talous****YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ**

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	0
Kunnallista liiketoimintaa harjoitt. yhtiöt		
Muut yhtiöt	1	0
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	1	0
Osakkuusyhteisöt	1	1
Muut omistusyhteisyhteisöt		4
Yhteensä	5	5

Tytäryhtiöt: Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt: Kiinteistö Oy Järvenneito, Kiinteistö Oy Mäyrä

Muut yhtiöt: Utajärven Yrityspuisto Oy; Kuntayhtymät: Pohjois-Pohjanmaan liitto

Osakkuusyhteisöt: Humanpolis Oy, Asunto Oy Utajärven Anttilanhovi (omistusosuus yli 20 %, merkitys vähäinen, ei yhdistellä)

Muut omistusyhteisyyshyhteisöt (omistusosuus alle 20 %, ei yhdistellä): As. Oy Utajärven Jokihovi, As. Oy Utarivi, As. Oy Utajärven Sillankulma, Oulunkaaren Työterveys Oy,

Muita konserniin kuulumattomia sidosyksiköitä ovat: Monetra Oulu Oy, LapIt Oy (ei esitetty taulukossa)

1.7.1. Konsernin toiminnan ohjaus

Konsernin johtamisen keskeisenä työvälineenä on valtuuston hyväksymä konserniohje (valt. 28.2.2017 § 13) sekä hyvä hallinto- ja johtamistapa Utajärven kunnan tytäryhtiöissä suositus (kh 2.9.2014 § 201). Konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kunnanhallitus valitsee edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin ja antaa edustajille ohjeita kunnan kannasta käsiteltäviin asioihin. Konserniohjeen päivitys aloitettiin vuoden 2025 lopulla.

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja edellyttää, että kuntakonsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtaja vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Konserniyhtiöt ovat velvollisia raportoimaan sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Vuoden 2025 aikana tytäryhtiöt ovat esitelleet kunnanhallitukselle toimintaansa ja taloudellista tilannettaan säännöllisesti. Lisäksi tytäryhtiöiden asioita on käsitelty kunnanhallituksessa erillisinä asioina tai osana kunnanjohtajan katsausta. Tällöin on ollut kyse lähinnä omistajanohjaukseen liittyvistä asioista.

1.7.2. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

YRITYSPUISTO

Vuoden 2025 tilinpäätös toteutui hyvänä. Liikevaihto kasvoi edelleen ja oli 522 175 euroa, tilikauden voitoksi tuli 69 339 euroa. Yhtiön taloudellinen tilanne on vakaa, yhtiön oma pääoma on 2 265 973 euroa ja kassa on pysynyt investoinneista huolimatta vahvana hyvän vuokraustilanteen ansioista. Vuoden 2025 toteutettiin peruskorjauksia Mustikkakankaan kiinteistöihin asentamalla niihin maalämpö, sekä hankittiin hallikiinteistö vuokrattavaksi.

Teollisuusalueen laajentuminen on auttanut elinkeinoelämää kehittymään. Kotimaisten ja kansainvälisten sijoittajien ja yritysten kiinnostus Utajärveä kohtaan on kasvanut. Yritystapaamisia on ollut 400 kappaletta vuoden 2025 aikana, jonka hyvä resursointi mahdollistanut. Yhtiö varmistaa, että Utajärvellä tarjottavat yritysneuvontapalvelut ovat laadukkaita ja palveluita on saatavissa riittävästi. Palveluja tuotetaan elinkeinoelämän kehittämistarpeiden pohjalta, yritysten tarpeet ja lähtökohdat huomioiden.

Yritysten investoinnit ja tulevaisuuden suunnitelmat ovat edenneet hyvin. Taloudellinen kehitys näyttää jatkuvan positiivisena. Kiinteistöjen kunto on hyvä ja vuokrausaste on 100 %. Vuokrat on saatu ajallaan ja vuokralaisilla ei ole rästejä. Uusia vuokrakohteita on saatu ja suunnitelmia tuleville vuosille on tehty.

Vuoden 2025 perustettiin 14 uutta yritystä. Kokonaisuutena toiminta on kehittynyt myönteiseen suuntaan. Erityisesti kiertotalous- ja energia-alan yritysten investoinnit ja tulevaisuuden suunnitelmat ovat edenneet hyvin.

Yhtiön hallituksen nimeää yhtiökokous vuodeksi kerrallaan. Utajärven Yrityspuisto Oy:n toimitusjohtajana on toiminut 1.4.2016 alkaen Vuokko Paso. Vuonna 2025 yhtiön hallitukseen ovat

kuuluneet Mikko Kemilä (pj.), Kaisa Karhu (vpj.), Heino Tapio (jäsen), Pasi Pentinpuro (jäsen), Tiia Isokangas (jäsen) Maija Koistinen (varajäsen) ja Sauli Sipola (varajäsen). Lisäksi kunnan edustajina ovat olleet kunnanjohtaja Anne Sormunen ja kunnanhallituksen puheenjohtaja Pentti Tuovinen.

Utajärven Yrityspuisto Oy:ssä on toimitusjohtaja, kokoaikainen työntekijä ja yksi osa-aikainen työntekijä sekä KASVA-hankkeen kautta palkattu kokoaikainen työntekijä 01.11.2023 - 31.10.2025. Kirjanpito palvelut ostetaan tilitoimistolta.

Arvio merkittävimmistä riskeistä. Muutokset yhteiskunnassa ja maailmantilanteessa voivat vaikuttaa tulevaan kehitykseen. Muita merkittäviä riskejä ei ole näköpiirissä.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta. Utajärven Yrityspuisto Oy:n sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty konsernin ohjeistuksen mukaisesti. Hallitus valvoo toimitusjohtajaa, jonka tehtävänä on sekä konserniohjeiden että hallituksen antamien toimintaohjeiden ja valtuutusten mukaisesti hoitaa yhtiön operatiivista toimintaa. Raportit taloudesta ja toiminnasta on annettu Utajärven kunnanhallitukselle ja valtuustolle neljännesvuosittain.

KIINTEISTÖ-YHTIÖT

Utajärven kunnan tytäryhtiöiden keskeisimpiä tapahtumia vuodelta 2025: Kiinteistö Oy Järvenneito ja Kiinteistö Oy Mäyrä ovat Utajärvi-konserniin kuuluvia tytäryhtiöitä. Kiinteistö Oy Järvenneidon koko osakekannan omistaa Utajärven kunta. Yhtiö omistaa valtion tuella rakennettuja rivitaloja kuudessa eri pihapiirissa ja talot on rakennettu vuosina 1975 – 1992. Yhtiön kiinteistöjä koskee aravavuokratalojen käytöstä ja luovutuksesta ja omaksi lunastamisesta annetussa laissa (1190/93) säädetyt rajoitukset. Lisäksi yhtiöllä on yksi purettava rivitalo, joka ovat vapautunut ARA-rajoituksista, ja se puretaan kevään 2026 aikana. Kiinteistö Oy Mäyrän osakekannasta Utajärven kunta omistaa 82 %, Stora Enso Oyj on vähemmistöosakkaana. Yhtiö omistaa vuonna 1967 rakennetun kerrostalon, joka on peruskorjattu 1993 – 1994. Myös Mäyrän kerrostalo on ARA-rajoitusten alainen kohde.

ARA-vuokra-asunnoista perittävistä vuokrista säädetään korkotukilain (604/2001) 13 §:ssä ja aravarajoituslain (1190/1993) 7 §:ssä, jotka vastaavat sisällöltään toisiaan. Asuntojen vuokranmäärityksessä on noudatettava omakustannusperiaatetta laissa säädetyin rajoitusajan. Pääsääntöisesti käyttö- ja luovutusrajoitukset ovat voimassa 40 – 45 vuotta. Vuokranmäärityksessä omakustannusperiaate tarkoittaa sitä, että vuokralaisilta saa periä asuinhuoneistosta vuokraa enintään määrän, joka tarvitaan muiden tuottojen lisäksi kattamaan asuntojen ja niihin liittyvien asumista palvelevien tilojen rahoitusmenot ja hyvän kiinteistönpidon mukaiset hoitomenot.

Kiinteistö Oy Järvenneito: Varsinainen yhtiökokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 14.3.2025, yhtiökokousedustajana oli Mirja Nikula. Hallituksen puheenjohtaja on Jari Aitta. Hallituksen varsinaisia jäseniä ovat Pertti Kamula (varapj), Inkeri Perttunen ja Kirsi Kumpulainen. Hallituksen varajäsen on Eero Pirttikoski. Hallitus kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Tilintarkastajana toimii Utajärvi-konsernin valitsema tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy, vastuullisena tilintarkastajanaan Mikko Palomäki HT, KHT. Laki yhteishallinnosta suo asukkaille vaikutusmahdollisuuden asumistaan koskeviin asioihin. Asukaskokous pidettiin 2.9.2025. Asukaskokoukseen osallistui kaksi asukasta.

Isännöintipalvelut on ostettu Utajärven kunnalta. Isännöintipalveluista maksettiin Utajärven kunnalle 39.303,42 euroa, summa sisältää toimistokulukorvauksen sekä teknisen asiantuntijan palvelut. Tilitoimistopalveluista on toimeksiantosopimus Aallon Group Oy:n kanssa. Yhtiön toimitusjohtajana on 1.1.2014 alkaen toiminut oman työnsä ohessa kunnan isännöitsijä Sanna

Valtanen. Kiinteistönhoito kilpailutettiin keväällä 2025 sopimuskaudelle 1.6.2025 – 31.5.2027. Kiinteistönhuollossa on lisäksi mahdollisuus kahteen erilliseen optiovuoteen 31.5.2029 saakka. Päätökset optiovuosista tehdään erikseen myöhemmin. Konelumityöt kilpailutettiin yhdessä Utajärven kunnan kanssa ja sopimus on voimassa talvikausille 2025 – 207.

Asuntojen käyttöaste oli 88,77 %. Asuntojen tyhjänä olon vuoksi vuokratuottoja jäi saamatta yhteensä 58.031,97 euroa. Asunnoista perittävä vuokra on keskimäärin 10,10 euroa/m²/kk. Hallituksen päätöksellä omakustannusvuokria korotettiin 1.3.2025 alkaen 0,15 euroa/m²/kk. Vuosien 2021 – 2025 aikana asuntoja on purettu 29 kappaletta, käyttöasteen pysyessä purkutoimista huolimatta jatkuvasti noin 90 %:ssa.

Kiinteistöjen korjaus-, huolto- ja kehittämistoimia tehtiin yhteensä 141.370,44 eurolla. Tilikaudella saatettiin loppuun Utahonka I/II kohteen talojen A ja C purkutyö ja purettiin Ojarivin A talo. Korjauksiin ja kehittämistoimenpiteisiin saatiin Utajärven kunnan de minimis -tukena maksettu avustus 50.000,00 euroa. Tilikaudelle kirjattiin ARAn purkuavustusta 40.584,19 euroa.

Yhtiön poistosuunnitelma päivitettiin tilikaudelle 2018. Poistosuunnitelman mukaan rakennukset poistetaan taseesta 5-12 vuoden aikana. Poisto aika on määritelty rakennuksen iän ja tekninen kunnon perusteella, poistoajaksi tulee noin 40 vuotta. Rakennusten poistoja kirjattiin yhteensä 141.561,21 euroa, lisäksi taseesta poistettiin purettujen talojen sähkö-, vesi- ja viemäri liittymiä.

Tilikauden liikevaihto on 498.076,00 euroa. Lainoja lyhennettiin 91.776,35 euroa ja korkokulut olivat 1.698,21 euroa. Lainasaldo 31.12.2025 on 427.745,90 euroa, josta kunnan lainojen osuus 338.297,67 euroa. Tilikauden tulos on 38.145,01 euroa alijäämäinen.

Kiinteistö Oy Mäyrä: Varsinainen yhtiökokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 14.3.2025, yhtiökokousedustajana Mirja Nikula. Hallituksen puheenjohtaja on Jari Aitta ja varsinaisia jäseniä Pertti Kamula (varapj), Inkeri Perttunen sekä Kirsi Kumpulainen. Hallituksen varajäsen on Eero Pirttikoski. Hallitus kokoontui kolme kertaa. Tilintarkastajana toimii Utajärvi-konsernin valitsema tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy, vastuullisena tilintarkastajanaan Mikko Palomäki HT, KHT. Laki yhteishallinnosta suo asukkaille vaikuttamismahdollisuuden asumistaan koskeviin asioihin. Asukaskokous pidettiin 2.9.2025 ja kokoukseen osallistui kolme asukasta. Kokoukseen osallistui kolme asukasta.

Isännöintipalvelut on ostettu Utajärven kunnalta. Isännöintipalveluista maksettiin Utajärven kunnalle 10.891,30 euroa, summa sisältää toimistokulukorvauksen sekä teknisen asiantuntijan palvelut. Tilitoimistopalveluista on toimeksiantosopimus Aallon Group Oy:n kanssa. Yhtiön toimitusjohtajana on 1.1.2014 alkaen toiminut oman työnsä ohessa kunnan isännöitsijä Sanna Valtanen. Kiinteistönhoito kilpailutettiin keväällä 2025 sopimuskaudelle 1.6.2025 – 31.5.2027. Kiinteistönhuollossa on lisäksi mahdollisuus kahteen erilliseen optiovuoteen 31.5.2029 saakka. Päätökset optiovuosista tehdään erikseen myöhemmin. Konelumityöt kilpailutettiin yhdessä Utajärven kunnan kanssa ja sopimus on voimassa talvikausille 2025 – 2027.

Asuntojen käyttöaste vuonna 2025 on 92,06 %. Asuntojen vajaakäytön vuoksi vuokratuottoja jäi saamatta 10.688,02 euroa. Hallituksen päätöksellä omakustannusvuokria korotettiin 1.1.2025 alkaen 0,40 euroa/m²/kk. Asukkailta perittävä neliövuokra kerrostalon puolella rapuissa A – C on 8,48 euroa/jm² ja nk. liikesiivessä 11,32 euroa/jm². Omakustannusvuokria on päätetty korottaa kustannusten nousun vuoksi 1.1.2026 lukien 0,30 euroa/m²/kk.

Tilikauden liikevaihto on 126.821,52 euroa. Kiinteistön korjauksiin tilikaudella käytettiin 12.018,25 euroa. Utajärven kunnalle lyhennettiin lainaa 7.063,90 euroa, muita lainoja ei ole. Korkokulut ovat 1.062,47 euroa. Lainasaldo 31.12.2025 on 38.851,38 euroa. Vuodelle 2025 on

purettu 26.660,00 asuintalovarausta vuodelta 2015. Vuodelle 2025 muodostettiin uusi asuintalovaraus 26.480,00 euroa. Tilikauden tulos on 10,49 euroa ylijäämäinen.

Kiinteistöosakeyhtiöiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

Asia	Tavoite	Vuoden 2025 toteuma
1. Kysyntää vastaavat, toimivat vuokra-asunnot	-korkea käyttöaste ja hyvä asukastytyväisyys	-käyttöasteet ovat olleet laskussa - asuntojen kysyntä selvästi laskussa - kysyntään pystytty vastaamaan, kysyntää eniten pienistä asunnoista asumisen tukien vaikutus näkyy kysynnässä - 60 % hakijoista yhden hlön talouksia -nopea reagointi huoltokirjaan annettuihin vikailmoituksiin -asiakaspalvelun saavutettavuus hyvällä tasolla
2. Vuokra-asuntojen kunnossapitäminen, asukasviihtyvyyden ylläpito ja parantaminen	-asuntojen kosteusmittaus aina muuttojen yhteydessä ja remontointi tarpeen mukaan. Epäkelpoja asuntoja ei vuokrata ennen remonttia, remonttien kiireellisyys arvioidaan erikseen -asukaskokouksia vuosittain, vähintään 1/vuosi/yhtiö (laki Yhteishallinnosta)	-asuntojen kosteusmittaukset toteutettiin aina muuttojen yhteydessä -remontteja toteutettiin taloudellisten resurssien puitteissa, enemmän olisi pitänyt pystyä remontoimaan: joissakin tapauksissa pitkät odotusajat remonteille -pakollisia huolto- ja korjaustöitä tehtiin pitkin vuotta tarpeen mukaan -asukaskokoukset pidetty 9/2025
3. Kehittämistoimenpiteet	-salkutuksen ylläpito /tarvittaessa päivittäminen -asuntokannan kehittämistä jatketaan, v. 2025 saatetaan loppuun purkutoimet niissä kohteissa, jotka saaneet valtion purkuavustuksen - lisäksi valmistellaan yhden talon purkamista vuodelle 2026 (purkuavustus?) -hallitus päättää vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä tulevan vuoden toimenpiteet ennalta laadittujen suunnitelmien pohjalta esim. lämmitystapamuutos Mannintie 8 (2027), ulkomaalauksia ja korjauksia (2029) -ladattavien täyssähköautojen/-hybridiautojen latausmahdollisuuksien selvittäminen pihapiireittäin kysynnän mukaan (ei mahdollista kaikissa	-Honkatien A ja C-talot purettiin loppuun, (valtion purkuavustus 70%) -Ojarivin A-talon purku toteutui (valtion purkuavustus 70%) -Ahmalan B-talon purkamiseen saatu valtion purkuavustus 70 %, purku toteutuu 2026 - salkutus päivitettiin v. 2025 - sijainti väestöltään vähenevällä alueella otettava huomioon suunnitelmissa -lämmitystapamuutos Mannintie 8, päätetty toteuttaa v. 2026 - ensimmäinen lataustolppa hybridi- ja sähköauton lataamista varten asennettu (Mannintie 8), asennusmahdollisuudet selvitetään pihapiireittäin kysynnän mukaan, ei mahdollista kaikkiin

	pihapiireissä), yksi lataustolppa käytössä	pihapiireihin, autojen lataus tavallisista lämmitystolpista kiellettyä, ei ole ollut kysyntää
--	--	---

Tilinpäätöslukuja 2025

	KIINTEISTÖ OY JÄRVENNEITO	KIINTEISTÖ OY MÄYRÄ
kunnan omistusosuus	100 %	82 %
käyttöaste % (saamatta jäänyt vuokratulo)	88,77 % (58.031,97)	92,06 % (10.688,02)
LIKEVAIHTO	498.076,00	126.821,52
de minimis -tuki (kunta)	50.000,00	0
Hoitokulut	438.372,06	112.398,88
Rahoituskulut	1.698,21	1.062,47
Lainojen lyhennykset	91.776,35	7.063,90
asuintalovarausten muutokset		180,00
TILIKAUDEN TULOS	-38.145,01	+ 10,49
Lainasaldo 31.12.2025	427.745,90	38.851,38
Valtiokonttori	89.448,33	0,00
rahoituslaitos	0,00	0,00
kunnan tertiäärilainat	338.297,57	38.851,38
oma pääoma	264.074,54	49.159,48
Tase	757.060,07	270.660,61

Talousarvion yhteydessä tytäryhtiöille on asetettu tavoitteita, joiden toteutumista esitetään seuraavassa taulukossa.

Tavoite	Toimenpide/ Mittari	Toteutuminen Koy:t	Toteutuminen Yrityspuisto Oy
Raportointi kunnanhallitukselle. Krt/vuosi	4kertaa vuodessa	toteutui	toteutui
Säännöllinen ajankohtaistarkastus merkittävistä muutoksista kunnanhallitukselle. Krt/vuosi	2kertaa vuodessa	toteutui	toteutui
Säännöllinen ajankohtaistarkastus tarkastuslautakunnalle. Krt/vuosi	Vähintään 1 kertaa vuodessa	toteutui	toteutui
Sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan tarkastelu. Krt/ vuosi	Tilinpäätöksen yhteydessä	Taloyhtiöiden hallitukset hyväksyivät päivitetty riskienkartoitukset yhtiöiden osalta 17.2.2025	Yrityspuiston hallitus hyväksynyt riskien kartoituksen 2024. Päivitys käynnistetty tammikuussa 2026

1.7.3. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Utajärven Yrityspuisto Oy:n toiminnassa kiertotalous- ja energia-alan yritykset ovat tiiviimmin mukana tulevaisuudessa ja niiden merkitys konkreettisesti korostuu. Yrityksen johtorakenteessa tapahtuu muutoksia lähitulevaisuudessa. Toimitusjohtaja eläköityy. Lisäksi tulee arvioitavaksi uuden strategian vaikutukset Yrityspuiston toimintaan. Konserniohje uusitaan vuonna 2026 ja siinä konsernin roolia tiivistetään ja tehdään toimintaa ja konserniohjausta tavoitteellisemmaksi.

Koy Järvenneidon vanhaa kiinteistö kantaa on purettu ja edessä on lisää elinkaaren päässä kiinteistöjen purkamista. Koy Mäyrän toiminnassa ei ole odotettavissa olennaisia muutoksia entiseen. Olennaista taloyhtiöiden toiminnassa on pitää vuokra-asuntojen käyttöaste mahdollisimman korkealla. Tytäryhtiöiden lainantarpeen muuttumista entiseen verrattuna ei ole odotettavissa.

Asuntopoliittinen ohjelman tekeminen on aloitettu. Tavoitteena on löytää ratkaisuja uuden asuntotuotannon kehittämiseksi.

1.7.4. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seuranta. Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Konserniohjaus sekä sen vastuut on kirjattu hallintosääntöön ja konserniohjeeseen. Konserniohje uusitaan vuonna 2026 ja siinä konsernin roolia tiivistetään ja tehdään toimintaa ja konserniohjausta tavoitteellisemmaksi. Hallintosääntöä päivitetään aina tarpeen mukaan ja toiminnan niin vaatiessa. Konsernivalvontaa on hoitanut konsernijohto ja kunnan nimeämät yhtiökoukousedustajat ja yhtiöiden hallituksiin valitut jäsenet. Konserniyhtiöille asetetut tavoitteet toteutuivat ja riskikartoitus yhtiöissä on ajan tasalla.

1.7.5. Konsernitilinpäätös

KONSERNITULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	2025	2024
Toimintatuotot	4 112	4 128
Toimintakulut	-14 265	-14 032
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta	1	0
Toimintakate	-10 152	-9 905
Verotulot	7 605	7 485
Valtionosuudet	5 892	5 230
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	84	185
Muut rahoitustuotot	18	20
Korkokulut	-173	-105
Muut rahoituskulut	-1	-8
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-71	92
Vuosikate	3 274	2 902
Poistot ja arvonalentumiset	-1 658	-1 552
Satunnaiset erät		
Satunnaiset erät yht.	0	0
Tilikauden tulos	1 617	1 350
Tilinpäätössiirrot	2	1
Laskennalliset verot	0	-2
Vähemmistöosuudet	0	-2
Tilikauden yli-/alijäämä	1 619	1 347

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toimintatuotot/toimintakulut	28,8 %	29,4 %
Vuosikate/poistot	197,5 %	187,0 %
Asukasluku	2 395	2 472
Vuosikate, euroa/asukas	1 367	1 174

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$$

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja. Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulora-hoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen ja säätiöiden vuotuista poistonalaisten investointien tasoa. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit.

Vuosikatteen ja poistojen suhde on myös yksi kuntalain 118 §:n mukaisista kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa käytettävistä tunnusluvuista. Tämän tunnusluvun mukaan kunta on erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa, jos tunnusluvun arvo on alle 80 %. Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Keskimääräistä, kaikkia kuntakonserneja koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Muun muassa konserniyhteisöjen toimintojen sisältö vaikuttaa vuosikatetavoitteen määrittämiseen konsernissa. Asukasmääränä tunnusluvun laskennassa käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa. Kuntayhtymäkonsernissa asukasmäärä ja asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

(1 000 euroa)	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 274	2 902
Tulorahoituksen korjauserät	-68	-11
Toiminnan rahavirta yhteensä	3 207	2 891
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 712	-5 662
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	473
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	86	48
Investointien rahavirta yhteensä	-1 626	-5 141
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	1 581	-2 250
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-131	0
Antolainasaamisten vähennys	146	31
Antolainauksen muutokset yhteensä	15	31
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	2 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 236	-1 222
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-60	-66
Lainakannan muutokset yhteensä	-1 296	712
Oman pääoman muutokset	-39	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	17	0
Saamisten muutos	385	-225
Korottomien velkojen muutos	-396	-118
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	7	-342
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-1 314	401
Rahavarojen muutos	267	-1 848
Rahavarat jakson alussa	4 911	6 760
Rahavarat jakson lopussa	5 178	4 911

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	-4 510 208	-7 861 304
Investointien tulorahoitus, %	191 %	0 %
Laskennallinen lainanhoitokate	2,35	1,93
Kassan riittävyys, pv	108	85

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Konsernitalinpäätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuna kuntalain 118 §:n mukaisessa kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa. Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8. Kunta voi halutessaan esittää myös todellisiin lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista konsernin tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

- Konsernituloslaskelmasta: toimintakulut, korkokulut, muut rahoituskulut ja tilikauden verot
- Konsernin rahoituslaskelmasta: investointimenot, antolainasaamisten lisäykset ja pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkertomena 30 pv.

KONSERNITASE - VASTAAVAA

(1 000 euroa)	2025	2024
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	609	977
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	609	977
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 500	2 249
Rakennukset	16 084	13 068
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 691	4 678
Koneet ja kalusto	130	73
Muut aineelliset hyödykkeet	122	122
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	134	3 069
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	23 662	23 259
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	37	37
Osakkeet ja osuudet	861	861
Muut lainasaamiset	65	57
Sijoitukset yhteensä	963	954
Pysyvät vastaavat yhteensä	25 234	25 190
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiantojen varat	34	76
Muut toimeksiantojen varat	50	51
Toimeksiantojen varat yhteensä	85	127
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	175	196
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	459	429
Muut saamiset	134	603
Siirtosaamiset	174	80
Saamiset yhteensä	942	1 308
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	13	11
Rahoitusarvopaperit yhteensä	13	11
Rahat ja pankkisaamiset	5 165	4 900
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	6 121	6 220
VASTAAVAA YHTEENSÄ	31 440	31 537

KONSERNITASE - VASTATTAVAA

(1 000 euroa)	2025	2024
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	7 504	7 504
Muut omat rahastot	421	423
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	8 781	7 473
Tilikauden yli-/alijäämä	1 619	1 347
Oma pääoma yhteensä	18 325	16 747
Vähemmistöosuudet	32	32
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiantojen pääomat	34	76
Lahjoitusrahastojen pääomat	53	50
Muut toimeksiantojen pääomat	67	53
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	154	179
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 220	10 285
Lainat julkisyhteisöiltä	57	89
Korottomat		
Muut velat	572	565
Lyhytaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 066	1 197
Lainat julkisyhteisöiltä	32	76
Korottomat		
Saadut ennakot	17	21
Ostovelat	657	1 052
Muut velat	161	166
Siirtovelat	1 116	1 095
Laskennalliset verovelat	32	32
Vieras pääoma yhteensä	12 929	14 579
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	31 440	31 537

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	58,4 %	53,2 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	73,3 %	86,4 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	10 400	8 820
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	4 342	3 568
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	10 375	11 648
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	4 332	4 712
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1 000 euroa	10 540	11 798
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	4 401	4 773
Lainasaamiset, 1 000 euroa	65	57
Asukasmäärä	2 395	2 472

Omavaraisuusaste, %

= 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Koko pääoma kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä

aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää. Kuntayhtymän konsernissa asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä.

Konsernin lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lyhennettyä konsernikaavaa käytettäessä konsernin lainakanta muodostuu korollisen vieraan pääoman eristä. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Konsernin lainat, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymän konsernissa ei asukaskohtaista lainamäärää esitetä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.8. Tilikauden tuloksen käsittely**1.8.1. Tilikauden tuloksen käsittely**

Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kunnan vuoden 2025 tilikauden vuosikate on 2 981 802,07 euroa. Vuosikatteesta vähennetään suunnitelmanmukaiset poistot 1 343 717,13 euroa.

Kunnanhallitus esittää arvonalentumiskirjaukset 51 422,19 euroa. Arvonalentumiset sisältävät vanhan koulurakennuksen auditorio osan ja koulun piha-alueen jäljellä olevien hyödykkeiden arvot.

Näiden jälkeen tulokseksi muodostuu 1 586 662,75 euroa.

Kunnanhallitus esittää, että tuloksesta kirjataan investointivarausta -1 300 000 euroa, josta -1 150 000 euroa kohdistetaan koulukiinteistön ja sen piha-alueen tarpeisiin ja -150 000 euroa vesilaitoksen tarpeisiin. Poistoeron muutos on 128 954,63 euroa.

Tämän jälkeen tilikauden ylijäämä osoittaa 415 617,38 euroa.

Kunnanhallitus esittää tuloksen käsittelystä, että tilikauden ylijäämä 415 617,38 euroa siirretään taseeseen tilikauden ylijäämätilille. Kumulatiivinen ylijäämä on tämän jälkeen 7 297 380,42 euroa

2. KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

2.1. Hallintopalvelut (50)

2.1.1. Hallintopalvelut yhteensä

LISÄÄ ASUKKAITA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma 2025
<p><u>Tulostavoite:</u> Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia Väestön keski-ikä vuonna 2035 on alle 60 vuotta</p>		
<p>Mahdollistetaan etätyö ja moderni asuminen maaseutumaisessa ympäristössä. Sähköisten palveluiden ajantasaistaminen ja kehittäminen</p>	<p>Mahdollistetaan sähköinen asiointi kunnan tuottamissa palveluissa.</p> <p>MITTARI: Vuoden 2025 aikana on toteutettu vähintään 2 uutta sähköisen asioinnin toteutusta. Digitalisaation edistämistä ohjaavan kunnan digiohjelman laatiminen.</p> <p>MITTARI: Digiohjelma on laadittu ja ohjelman toimenpano on käynnistynyt.</p>	<p>Toimenpide toteutui. Sähköistä asiointia kehitettiin vuoden 2025 aikana tilavarausjärjestelmän käyttöönoton, sekä varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän vaihdon yhteydessä. Lisäksi kunnan lomakkeita sähköistettiin mm. vesihuollossa ja luottamushenkilötoiminnassa.</p> <p>Toimenpide ei toteutunut. Digiohjelman laadintaa lykättiin, sitä ohjaavan, 2025 alkaneen valtuustokauden kuntastrategian ollessa laadittavana. Uutta strategiaa toimeenpanevan digiohjelman tarpeellisuus on uudelleenarvioitavana.</p>
<p>Palveluiden toimivuuden ja laadun ylläpitäminen Kuntalaiskysely palveluiden toimivuudesta kahden vuoden välein.</p>	<p>Kuntalaiskyselyn tekninen toteutus hallinnon toimesta. Johtoryhmä vastaa toteutuksesta muilta osin.</p> <p>MITTARI: Kuntalaiskysely on toteutettu</p>	<p>Kuntalaiskyselyä ei vuoden 2025 aikana toteutettu.</p>

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021– 2025	Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
Tulostavoite: Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista.		
Kehitetään kuntalaistiedottamista nykyaikaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi. Viestinnän monikanavaisuus.	Utajarvi.fi -verkkosivuston kehittäminen jatkuu. MITTARI: Verkkosivuilla kävijöiden määrän kasvu.	Kävijöiden määrä kasvoi vuoden aikana n. 40 000 verkkosivukävijällä. (2025: 208 324 kävijää, 2024: 168 267 kävijää)

HALLINTOPALVELUIDEN TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Hallintopalveluiden talousarvion toimintakate alittui 52 798 euroa. Suurin alitus tapahtui palveluiden ostoissa 94 863 euroa. Tulot ylittyivät 12 391 euroa.

HALLINTOPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	540 424	4 100	0	4 100	11 689	285,1 %	7 589
Tuet ja avustukset	58 468	33 500	0	33 500	38 301	114,3 %	4 801
Muut toimintatuotot	2 097	0	0	0	0	-	0
Toimintatuotot yht.	600 989	37 600	0	37 600	49 991	133,0 %	12 391
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-862 265	-886 879	0	-886 879	-862 859	97,3 %	24 021
Palvelujen ostot	-1 293 654	-1 149 766	0	-1 149 766	-1 054 902	91,7 %	94 863
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39 118	-40 100	0	-40 100	-46 622	116,3 %	-6 522
Avustukset	-68 542	-60 000	0	-60 000	-56 000	93,3 %	4 000
Muut toimintakulut	-37 621	-51 200	0	-51 200	-127 155	248,3 %	-75 955
Toimintakulut yht.	-2 301 200	-2 187 945	0	-2 187 945	-2 147 538	98,2 %	40 407
Toimintakate	-1 700 211	-2 150 345	0	-2 150 345	-2 097 547	97,5 %	52 798

2.1.2. Hallintopalveluiden kuvaukset

PALVELUKUVAUKSET

HALLINTOPALVELUIDEN TEHTÄVÄALUE

Hallintopalveluiden tehtäväalueeseen kuuluu valtuuston, kunnanhallituksen, tilintarkastuksen, lupa- ja valvontalautakunnan, keskusvaalilautakunnan, kunnan johtamisen, edustamisen ja tiedottamisen, hallintotiimin ja työntekijöiden työterveyshuollon menot. Nykyisen hallintomallin mukaan myös elinkeino- ja hyvinvointivaliokuntien menot kuuluvat hallintopalveluiden tehtäväalueelle.

Valtuusto päätti 13.11.2025 jättää tekemättä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle vuokratujen ja sote- ja pela-kiinteistöjen yhtiöittämisen kuntalain 127 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella.

Hallintopalveluiden toimialaan sisältyvien talous-, henkilöstö- ja yleishallinnollisten sekä tiedonhallinnan tehtäväalueiden johtamisesta vastaa hallintojohtaja. Hallintotiimi hoitaa kunnan toimistotehtävät. Asiointipisteen tehtäviin kuuluu kunnan, Kelan ja TE-toimiston avustavat asiakaspalvelutehtävät. Työterveyshuollon palvelut ostettiin Oulunkaaren Työterveys Oy:ltä.

Utajärven kunta hankkii talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalveluita Monetra Oulu Oy:ltä. Monetran tuottamiin tukipalveluihin kohdistuva merkittävin muutos vuoden 2025 aikana oli maksuliikennejärjestelmän vaihtaminen. Myös myyntilaskutuksen prosessissa toteutui eräitä uudelleenjärjestelyitä kunnan toteuttaman tilavarausjärjestelmän käyttöönoton myötä.

KVTES ja OVTES G osalta käyttöönotettiin tasopalkkajärjestelmä 1.10.2025 alkaen.

Tiedonhallinnan tehtäväalueeseen sisältyvän ICT-palvelutuotannon tueksi Utajärven kunta hankkii ICT-infra ja perustietotekniikan palveluita LapIT Oy:ltä. Vuoden 2025 aikana toteutettiin LapIT Oy:n ICT-palveluiden käyttöönottoprojektiin viimeisenä vaiheena Oulunkaaren kuntayhtymän vanhan palvelinsalin alasajo ja sen myötä toteutetut tietojärjestelmämuutokset. Myös kunnan ICT-ympäristön teknistä valvontaa yhtenäistettiin, jonka myötä otettiin käyttöön LapIT Oy:n tuottama tietoturvan tilannekuvapalvelu, joka tuottaa tilannetietoa kunnan tietoteknisestä ympäristöstä uhkatiedon seurannan ja huomioonin sekä poikkeamien ja haavoittuvuuksien hallinnan tueksi.

Hallintopalveluissa todettiin alkuvuonna 2025 resurssivaje asian- ja kokoushallinnan toimintojen ajantasalle saattamisessa ja tähän tarpeeseen palkattiin elokuussa määräaikainen hallinnon suunnittelija. Suunnittelijan työn tuloksena löydettiin edelleen kehitettäviä kohteita, yleisesti toimintatapojen ja tietojärjestelmien hyödyntämisen tehostamisessa poikkihallinnollisesti ja mm. kirjaamotyössä ja sen organisoimisessa sekä esihenkilötyöhön liittyvät haasteet hallintotiimin nykyisessä järjestämistavassa.

Kunnan viestintää ja markkinointia kehitettiin vuonna 2025 yhä suunnitelmallisemmaksi, monimediaisemmaksi ja kustannustehokkaammaksi. Kuntalaisviestinnän osalta vuoden aikana kehitettiin mm. päättäjäviestintää lisäämällä kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston kokousten avoimuutta ja saavutettavuutta somevideoiden avulla. Kevään 2025 kuntavaaleihin tuotettiin kattava vaaliviestinnän kokonaisuus, johon sisältyi myös kunnan järjestämä vaalipaneeli yhteistyössä Tervareitin kanssa. Eri toimialojen edustajista koostuva kunnan viestintätiimi jatkoi toimintaansa viestinnän asiantuntijan johdolla. Koko kunnan viestintää ohjaava Utajärven kunnan viestintäohjelma sekä kunnan sosiaalisen median ohje hyväksyttiin kunnanhallituksessa tammi-kuussa 2025.

Kunnan elinvoimaviestintää tuki osallistuminen runkokumppanina Utajärvi Business Festival - tapahtuman toteutukseen elokuussa 2025. Tapahtumaa edelsi lähes vuoden mittainen, moni-mediainen viestinnällinen yhteistyö eri BF-tapahtumissa ja medioissa, mikä vahvisti kunnan tunnettuutta. Utajärven tapahtuman yhteydessä julkistettu datakeskusyhteistyö toi kunnalle viestinnällisesti merkittävää valtakunnallista medianäkyvyyttä.

2.2. Elinvoimapalvelut (51)

2.2.1. Elinvoimapalvelut yhteensä

LISÄÄ TYÖPAIKKOJA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
<p><u>Tulostavoite:</u> Elinkeinorakenteen monipuolistaminen. Yrityksien määrän lisääminen.</p>		
<p>Edistämme yritystoimintaa luomalla edellytyksiä olemalla luotettava kumppani. Toimimme verkostomaisesti. Yrityspuiston toiminnan kehittäminen ja vahvistaminen kunnan kehitysyhtiönä. Tuemme uuden yrittäjyyden syntyä ja uusien yritysten sijoittumista paikkakunnalle sekä vahvistamme olemassa olevia yrityksiä. Edistämme yritysten välistä yhteistyötä aktiivisesti. Tarjoamme laadukkaan ja saavutettavan palvelun. Kehitetään toisen asteen koulutusmahdollisuuksia sekä tarjotaan työssäoppimismahdollisuuksia</p>	<p>Tiivistämme yhteistyötä erityisesti vihreän siirtymän toimenpiteitä tukevien sidosryhmien, poliittisten päättäjien ja hankekumppaneiden kanssa ja lisäämme edunvalvontaa Yrityspuisto Oy: noudatetaan Utajärven Yrityspuisto Oy:n ja Utajärven kunnan sopimusta elinkeinopalvelujen tuottamisesta. Yhtiö toteuttaa maksutonta, ennalakoivaa ja aktiivista yritysneuvontaa sekä alueen monipuolista elinkeinoelämän kehittämistä, markkinointia ja viestintää. Toteuttaa yhteisiä tilaisuuksia, tapahtumia ja koulutuksia. Tekee yritysalueen ja -tonttien markkinointia. Hankkii uusia yritystiloja ja suunnittelee uusia tontteja yhteistyössä yritysten ja kunnan kanssa.</p> <p>Osallistuu Mustikkakankaan, Hieta- selän ja Lämpötien alueiden kehittämiseen ja osallistuu kaavoitukseen. Hyödyntää oppisopimuskoulutuksen, työssäoppimisen ja oppilaitosyhteistyön yhteistyötä työllisyyden parantamiseksi hyvinvointiprosessin toimijoiden kanssa. Järjestää yrittäjien yhteisiä tilaisuuksia sekä yritysvierailuja. Perehtyy parhaisiin käytäntöihin muualla, osallistuu yritystukiverkostojen koulutuksiin tapahtumiin ja tilaisuuksiin. Edistää olemassa olevien hankkeita aktiivisesti sekä toimeenpanee alueen toimintaa edistäviä uusia hankkeita. Hyödyntää ulkopuolista rahoitusta. Kunnanjohtaja ja kunnanhallituksen</p>	

<p>puheenjohtaja osallistuvat yrityspuiston hallitustyöskentelyyn. Yrityspuisto raportoi 4 kertaa vuodessa kunnanhallitukselle, valtuustolle ja osallistuu elinkeinovaliokunnan kokouksiin.</p>	
<p>MITTARIT (YRITYSPUISTO): Syntyy vähintään 12 uutta yritystä vuonna 2025.</p>	Toteuma 14 uutta yritystä.
<p>1 kokonaisuus työpaja/yrittäjävalmennusta.</p>	Yrittäjävalmennus (5 valmennuskertaa) järjestettiin vuoden 2025 syksyllä.
<p>Vähintään 1 yhteinen suurempi yrittäjä tapahtuma.</p>	Osallistuimme Yrittäjävalmennuskokoukseen ja Business festivaliin.
<p>300 kappaletta toteutuneita yritysta-paamisia ja/tai kartoituksia.</p>	324 toteutunutta kartoitusta/tapaamista.
<p>Vähintään 20 kpl rahoitus- ja tukihakemuksia.</p>	Toteutui 14 kpl.
<p>UraUta messujen järjestäminen: 30 esille asettajaa ja 300 vierasta.</p>	Tot. näytteilleasettajatahoa ja noin 300 vierasta.
<p>Vähintään 2 oppisopimuskoulutukseen liittyvää tilaisuutta työllisyyspalvelujen kanssa; kesätyöinfo ja yhteistyölaisuus.</p>	Toteuma oppilaitosyhteistyötä toteutettiin sekä yrityspuistossa että yhdistyksissä 3kpl.
<p>Vähintään 10 yrittäjä tapahtumaa yhteistyössä Utajärven kunnan ja muiden sidosryhmien kanssa.</p>	Toteutui, 3 keväällä, 7 kpl syksyllä.
<p>1-2 kertaa /kk elinkeinon johtotiimin (kunnanjohtaja, elinympäristöjohtaja ja YP:n toimitusjohtaja) kokoontumiset.</p>	Johtotiimin kokoukset toteutuivat säännöllisesti.
<p>Arvioidaan toiminnan ja palvelujen laatua sekä kehitetään ja uudistetaan tapaa toimia arvioinnin ja yritysten tuottaman tiedon pohjalta. Markkinoinnilla luodaan positiivista kuvaa alueesta elinvoimaisena yrittämisen, asumisen ja matkailun alueena sekä investointien kohteena. Haetaan alueelle uusia yrityksiä ja yrittäjiä, joista saadaan myös uusia asukkaita. Yrityspuiston viestintä on aktiivista sen omissa eri kanavissa. Yrittäjämarkkinointi</p>	Yrittäjät osallistuivat strategiatyöpajaan syksyllä 2025.

	<p>Yritysrekisteri käytössä</p> <p>MITTARI: Yrityspuiston uutiskirjeen tilaajia 50 kappaletta lisää. • MITTARI: Utajärven Yrityspuiston verkkosivut pidetään ajankohtaisina ja kävijämäärät kasvavat.</p> <p>Utajärven Yrityspuiston sosiaalisen median kanavat kasvavat: LinkedIn painotuksessa ja tavoite 50 % kasvu, muut kanavat (Youtube ja Facebook, sekä uutena Instagram) kasvavat mallillisesti 10 %</p>	<p>Toteuma 189 tilaajaa (lisäys 72 tilaajaa)</p> <p>Sivuja on päivitetty säännöllisesti, kävijätietoja sivustolla ei ole.</p> <p>Tilanne 12/2025 LinkedIn 689 (340 uutta seuraajaa) muut kanavat nykytilanne (Youtube (294) ja Facebook (689), sekä uutena Instagram (145)</p>
<p>Alueellinen yhteistyö Oulujokilaakossa: Humanpolis Oy</p>	<p>Humanpolis Oy: Edistää toimillaan Oulujokilaakson elinvoimaa ja vahvistaa alueen houkuttelevuutta asukkaiden, yritysten ja matkailijoiden kannalta. Vuoden 2025 toimenpiteet painottuvat erityisesti alueen matkailuyritysten toimintaedellytysten parantamiseen. Lisäksi kuntien kanssa edistetään alueen yhteistä viestintää ja aluemarkkinointia sekä matkailun toimintaympäristön kehittymistä.</p> <p>Matkailun kehittämissuunnitelman käyttöönotto Oulujokilaakson kunnissa ja kehittämissuunnitelman toimenpiteiden edistäminen. Yrittäjyysryhmän toiminnan kehittäminen. Verkostoitumisen, valmennusten, asiantuntijapalveluiden ja matkailuyritysten palvelupolun edistäminen. Matkailun investointikohteiden kehittäminen (tuotteistaminen) yhdessä kuntien kanssa</p> <p>MITTARIT: Yhteismarkkinoinnissa mukana olevien yritysten määrä, yhteismarkkinoinnin budjetti. Kehittämissuunnitelman (Humanpolikselle osoitettujen) toimenpiteiden toteutumisen seuranta. Yrittäjien osaamista tukevien tapahtumien ja tilaisuuksien määrä. Uusien investointikohteiden avautuminen ja investointien toteutuminen.</p>	<p>Huhti-toukokuussa järjestettiin kunnittaiset matkailutyöpajat, jotka keskittyivät Rokua Geopark –alueen matkailun kehittämissuunnitelman seurantaan ja uusien tarpeiden kartoittamiseen. Työpajoissa esiteltiin uutta, alkuvuodesta käyttöön otettua matkailun kehittämissuunnitelmaa ja tarkasteltiin sen tavoitteiden toteutumista.</p> <p>Yhteismarkkinoinnissa oli mukana alkuvuodesta 30 ja loppuvuodesta 32 alueen matkailuyritystä. Yhteismarkkinoinnin budjetti oli n. 5000 euroa ja sitä tuettiin Rokua Geoparkin markkinointibudjetista 5000 eurolla.</p>

		Osallistuttiin kunnittaisiin matkailualueiden maankäytön suunnittelukeskusteluihin ja uusien toimijoiden hakemisen valmisteluun. Humanpoliksen kautta keskusteluihin tuotiin erityisesti Geopark-toimintaan liittyvän verkostoitumisen, paikallisen tuotannon, vastuullisuuden ja ympärivuotisuuden merkitystä. Yrittäjien kanssa käytiin keskusteluita mahdollisista liiketoiminnan laajentamiseen tai toimintaympäristön kehittämiseen liittyvistä mahdollisuuksista
--	--	--

LISÄÄ ASUKKAITA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
<p>Tulostavoite: Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia Väestön keski-ikä vuonna 2035 on alle 60 vuotta</p>		
<p>Toimenpiteet: Rakennetaan Utajärven bränditunnettuutta ja markkinointia onnellisen yhteisön ja elämän ympärille. Markkinoidaan tontteja, asuntoja, viihtyisää ja maaseutumaista ympäristöä sekä luontoharrastusmahdollisuuksia. Tuodaan esille hyvää elämää ja yhteisöllisyyttä Utajärvellä aitojen henkilö- ja yritystarinoiden sekä yhteisen tekemisen kautta. Viestinä kunta mahdollistaa ja tukee hyvän elämää ja asumista Utajärvellä. • Verkostoitumisen kautta Utajärven brändiviestin vieminen ja vaikuttamisviestintä</p> <p>Ylläpidetään väkiluvun ja väestörakenteen myönteisen kehittymisen tueksi lapsiperhepakettia. • Lapsiperhepaketti: maksuton varhaiskasvatus, aamu- ja iltapäiväkerhotoiminta 1-3 luokkalaisille, kotihoidontuen kuntalisä.</p>	<p>Vuosisuunnitelman mukaiset markkinoinnin monikanavaiset toimenpiteet (mm. natiivikampanjat) tukemassa kunnan strategisia tavoitteita ja bränditunnettuuden kasvua.</p> <p>Utajärven ansaitun median seuraaminen ja raportointi Meltwater-työkalun avulla, ja sitä kautta mediaviestinnän kehittäminen.</p> <p>Some-kanavissa seuraajamäärän kasvun lisäksi sitoumisasteen seuraaminen, ja sitä kautta kanavien kehittäminen. Vaikuttamisviestintä eli LinkedIn tehokäyttöön (säännölliset julkaisut, seuraajamäärän kasvatus, kohdennettun maksetun markkinoinnin testaus).</p>	<p>Vuoden 2025 aikana toteutettiin markkinointiviestinnän monikanavaisia toimenpiteitä, esim. natiivikampanjointia alueellisesti Kaleva Mediassa ja valtakunnallisesti Talouselämässä ja Kauppalehdessä. Lisäksi koko vuoden elinvoimaviestinnän tukena elokuisen Utajärvi Business Festival -tapahtumayhteistyön viestinällinen näkyvyys monikanavaisesti sekä BF-tapahtumissa.</p> <p>Meltwater-mediatyökalu vaihdettiin Liana Technologiesien mediaseuranta- ja tiedotetyökaluun.</p> <p>Somekanavien seuraajamäärissä (FB, LinkedIn, Instagram) kasvua joka kanavassa vuoden 2025 aikana. Tileillä julkaistiin säännöllisesti ja joka kanavassa tehtiin muuta kampanjointia tukevaa somemainontaa. YouTube-kanava ei aktiivinen muuten kuin valtuustonkokousten livestriimien osalta.</p>

	<p>MITTARI (YHTEINEN):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mediaosumat 2. Tavoittavuus 3. Laatu 4. Vaikutus brändiin 5. SOME (FB, IG, LinkedIn, YouTube): sitoutuminen ja seuraajamäärät 6. Verkkosivuliikenne 7. Kampanjatoteumat <p>Lapsiperhepaketin resurssointi: maksuton varhaiskasvatus, aamu- ja ilta-päiväkerhotoiminta 1-3 luokkalaisille, kotihoidontuen kuntalisä</p> <ul style="list-style-type: none"> • MITTARI: lasten osuus väestömäärästä kasvaa • Väestömäärän kehitys positiivinen 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uusi mediaseurantatyökalu käyttöön 8/2025. Elo-joulukuu lähetetty 3 laajempaa lehdistötiedotetta (mediaosumia 14, medioita 13, potent. tavoittavuus 11 802 411 lukijaa). Koko vuoden mediaosumien tarkasteluun olisi asetettava mittarit itse järjestelmään. 3. ja 4. Ei pystytty nykyisellään tutkimaan, tulisi tehdä esim. bränditutkimus. 5. Kts. Vastaus yllä. Julkaisuihin sitoutuminen kasvanut, videot ja vuorovaihtelu vetävät. 6. Verkkosivuliikenne kasvoi (2024 168 267, 2025 208 324) 7. Maksetun mainonnan kampanjakohtaisia toteumia ja tavoittavuuksia seurattiin tarkoin ja niiden tuloksien pohjalta mietitty 2026 toimenpiteitä. <p>Lasten (0-16v.) osuus väestöstä ei ole kasvanut (410 -> 375)) Väestömäärän kehitys on ollut negatiivinen. v.25: 2395 (ed.v. 2472)</p>
--	---	--

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021 – 2025	Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
<u>Tulostavoite:</u> Järjestetään eri väestöryhmille suunnattuja tapahtumia.		
<u>Toimenpiteet:</u> Kehitetään merkittäviä elinvoimaa tukevia tapahtumien järjestämistä yhteistyössä järjestöjen kanssa. Oulu2026 tapahtumayhteistyö ja sen kehittäminen	Tapahtumilla ja niihin liittyvällä viestinnällä ja markkinoinnilla luodaan positiivista kuvaa alueesta. MITTARIT: 1. Tapahtumien lukumäärä 2. Tapahtumien osallistujamäärät 3. Tapahtuminen asiakaspalaute 4. Tapahtumaviestinnän media-osumat ja laatu 5. SOME (FB, IG): sitoutuminen ja seuraajamäärät	Utajärvi Business Festival järjestettiin 27.-29.8.2026. Hiiliviisaus – kilpailuedun uusi lähde -teemainen tapahtuma kokosi Utajärvelle noin 200 energia-alan, kiertotalouden ja vastuullisen liiketoiminnan toimijaa. Lisäksi BF-etkot keräsi Utajärven torille noin 300 kävijää. Utajärvi BF-tapahtuma edelsi lähes vuoden mittainen, monimediainen viestinnällinen yhteistyö eri BF-tapahtumissa ja medioissa, mikä vahvisti kunnan tunnettuutta ja asemaa hiiliviisauden edelläkävijänä. Utajärven BF-tapahtuman yhteydessä julkistettu datakeskusyhteistyö toi kunnalle lisäksi viestinnällisesti merkittävää valtakunnallista medianäkyvyyttä ja vahvisti Utajärven asemaa tulevien investointien mahdollistajana. Utajärvi Business Festival –tapahtuma sai asiakaspalautteissa parhaimmat pisteet jokaisessa kategoriassa verrattuna jokaiseen aiemmin järjestettyyn 15.sta BF-tapahtumaan. Tapahtumayhteistyö toi erityisesti LinkedIniin runsaasti kunnan profiilin seuraajia.

ELINVOIMAPALVELUIDEN TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Elinvoimapalveluiden talousarvion toimintakate alittui 28 286 euroa. Isoimmat tiliryhmät ylittivät budjettinsa, mutta vastaavasti tulot ylittyivät 122 356.

ELINVOIMAPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	3 346	0	0	0	12 417	-	12 417
Tuet ja avustukset	26 986	0	0	0	69 219	-	69 219
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	40 719	-	40 719
Toimintatuotot yht.	30 332	0	0	0	122 356	-	122 356
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-12 918	0	0	0	-26 219	-	-26 219
Palvelujen ostot	-529 809	-444 679	0	-444 679	-490 042	110,2 %	-45 363
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 160	-3 500	0	-3 500	-27 423	783,5 %	-23 923
Avustukset	-29 176	0	0	0	0	-	0
Muut toimintakulut	-25 399	-14 300	0	-14 300	-12 865	90,0 %	1 435
Toimintakulut yht.	-604 461	-462 479	0	-462 479	-556 548	120,3 %	-94 070
Toimintakate	-574 129	-462 479	0	-462 479	-434 193	93,9 %	28 286

2.2.2. Elinvoimapalveluiden kuvaukset

PALVELUKUVAUKSET

ELINVOIMAPALVELUIDEN TEHTÄVÄALUE

Kunnan elinvoimaproessi käsittää kunnan omat elinvoimapalvelut, joilla mahdollistetaan strategisten kärkihankkeiden toteutuminen, tytäryhtiö Utajärven Yrityspuisto Oy:n elinvoimapalvelut ja alueellisen osakkuusyhtiö Humanpolis Oy:n sopimuksen mukainen matkailua edistävä toiminta.

Yrityspuisto Oy:n sopimusta on päivitetty ja Humanpolis Oy:n sopimus on voimassa vuoteen 2026. Osakeyhtiöiden toimintaa arvioidaan säännöllisesti hallintosäännön mukaisesti.

Elinvoimapalveluiden vastuulla on pääasiassa kunnan elinvoiman lisääminen, ”lisää työpaikkoja” ohjelmassa esitetyt tulostavoitteiden mahdollistuminen. Elinvoimapalvelun resurssien tukemana kehitetään kunnan poikkitoiminnallista elinkeinoelämää, resursoidaan kehittämishankkeita ja sidosryhmäverkostoyhteistyötä ja mahdollistetaan myös alueellinen ja kansallinen ja kansainvälinen verkostoyhteistyö.

ELINVOIMAPALVELUIDEN EDUNVALVONTA JA VERKOSTOYHTEISTYÖ

Elinvoimapalveluiden edunvalvonta- ja verkostoyhteistyön oli vuoden 2024 aikana aktiivista. Edunvalvontaa tehtiin aktiivisesti mm. Tervantie -yhdistyksen kanssa tukeutuen Pohjois-Suomi ohjelmaan. Alueellista edunvalvontaa ja yhteistyötä tehtiin säännöllisesti Oulujokilaakson Ysi-tiimissä.

Tuuli- ja lähienergian sekä vihreän vedyntuotannon toimeenpanoon liittyvää verkostoyhteistyötä tehtiin ympäristöministeriön työryhmätyöskentelyssä, kuntien, yritysten ja Kuntaliiton vihreän siirtymän verkostossa. Kunnan puhtaan siirtymän hankkeita esitettiin useille kansanedustajille ja verkostoilla. Hinku-kuntien verkostoyhteistyötä toteutettiin johtoryhmätyöskentelyn ja seminaarien kautta. Kunta sai työstään energiamurroksen edistäjä palkinnot. Kunnan konkreettiset maankäytön ja energia-alueiden ratkaisut sekä toimintakulttuuri herättivät vuoden aikana laajaa kiinnostusta. Myös kunnan logistinen sijainti sähköverkkojen kehitysnäkymien osalta vahvistui vuoden aikana verkostoyhteistyön tukemana.

Utajärven kunta on valmistellut Kiertotalouden green dealia yhteistyössä ympäristöministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Mukana valmistelussa on ollut viisi tutkimuslaitosta, lähes 90 eri alojen organisaatiota ja satoja eri asiantuntijoita. Green deal -sitoumuksella halutaan edistää kestävä kehityksen tavoitteita, mikä tarkoittaa hiilidioksidipäästöjen vähentämistä teollisuuden-, energiantuotannon- sekä liikenteen- ja maatalouden aloilla. Eurooppalainen ilmastonlaki sanoo ilmastoneutraalisuuden tavoitteeksi vuoden 2050 kuin taas Suomen ilmastonlaki sanoo tavoitteeksi jo vuoden 2035. Ilmastoneutraalisuudella tarkoitetaan tilannetta, jossa päästöjä tuotetaan vain sen verran, mitä niitä voidaan vähentää esimerkiksi hiilinielun avulla. Green deal -sitoumuksella etsitään ratkaisuja haasteisiin, joita kohtaamme ilmasto-ongelmien kanssa sekä ympäristön pilaantumisessa. Utajärven kunta on hyväksytty ja sitoutunut kiertotalouden green deal -sitoumuksen periaatteisiin tekemällä ympäristöministeriön hyväksymän sitoumuksen. Kunta on määrittänyt sitoumuksessaan omia vapaaehtoisia tavoitteita. Kunnahallitus on hyväksynyt Utajärven kunnan green deal sopimuksen helmikuussa 2025.

ELINVOIMAPALVELUIDEN HANKKEET

Oulujoen vesistöalueen vesivisiohanke: Vuonna 2024 on valmisteltu jatkohanke ARVOVESI 3. Hankeaika on 2025-2027. Utajärven kunta on sitoutunut 1000 euroa/vuosi rahoitusosuudella ARVOVESI 3 hankkeeseen. Sopimuksella edistetään vesistöalueelle laaditun vesistövision ja sen

toimenpide-ehdotusten toteuttamista. Sopimuksella sovitaan ARVOVESI3-hankkeen johtoryhmän ja neuvottelukunnan perustamisesta, toimintaa edistävien koordinaattoreiden sijoituksesta ja rahoituksesta sekä erillisten hankkeiden toteutuksesta.

Kiertola -hanke: Digitaalinen kiertotalousmateriaalien käytön ohjaus. Hankkeen tavoitteena on laatia kuntien käyttöön toimintamalleja ja ehdotuksia, jotka mahdollistavat digitaalisten alustojen ja liiketoimintamallien kehittämistä ja käyttöönottoa liiketaloudellisesti kannattavalla tavalla. Yrityksiä hanke palvelee edistämällä uusioraaka-aineiden markkinoita tehokkaamman tiedonkulun kautta. Käytännön toimenpiteinä tämä tarkoittaa mm. digitaalisen tuotepassin toteuttamista, jonka avulla saadaan tehokkaammin tietoa käyttökelpoisista kierrätysmateriaaleista. Digitalisaation avulla ylijäämämateriaalien kierrätys voidaan toteuttaa kustannustehokkaasti yhdistämällä digitaalisen tuotepassin tiedot kuljetuslogistiikkaan ja luoda tällä tavalla uusia liiketoimintamahdollisuuksia uusiomateriaalien käytölle. Hankkeessa mukana olevat kunnat: Ii, Muhos, Oulu, Simo ja Utajärvi. Yritykset: Kiertokaari Oy, Potential Oy ja Sanmina SCI. Hanketta rahoitetaan Oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF), jossa tuen myöntäjänä on Pohjois-Pohjanmaan Liitto. Hankkeen kokonaisbudjetti on 503 642 €. Hankkeen kesto 1.10.2023 - 31.07.2026

JTF KASVA Kestävää kasvua mikro- ja pienyrityksiin TKI- toimijoiden ja yrityspalveluiden maakunnallisella yhteistyöllä. Hankkeessa tavoitteena tukea yrityksiä kestäväan kasvun ja yhteistyön kulttuuriin. Utajärven osatoteutuksessa kontaktoidaan alueen yrittäjiä ja kartoitetaan heidän tilaansa ja tulevaisuuden suunnitelmia, sekä miten Yrityspuisto voi osaltaan mahdollistaa yritysten suunnitelmia. Hankkeen osallistujat Euroopan osarahoittama, Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan kehittämiskeskus, Kerttu Saalasti säätiö, Koillis-Suomen Kehittämisyhtiö Naturpolis Oy, Limingan kunta, Nivalan kaupunki, Oulun yliopiston Kerttu Saalasti Instituutti, Utajärven kunta. Hankkeen kokonaisbudjetti 1 975 000. Hankkeen kesto 1.11.2023-31.10.2025. Hankkeessa on tehty laajaa verkostoyhteistyötä yrityspalveluorganisaatioiden, yrittäjien, yritystoimintaa suunnittelevien, oppilaitosten ja muiden välillisten sidosryhmien kanssa. Yrityspalvelutoimijoiden tiivis verkosto on muodostunut ja heidän välillään on ollut aktiivista yhteistyötä tapaamisten, työpajojen ja tiedonvaihdon kautta.

Yrittäjäverkoston paikallisia verkostoja syntyi hankepaikkakunnille. Utajärvellä aloitettiin Oulujokilaakson yrittäjäverkoston aktivointi yhdessä alueen yrittäjäyhdistysten ja Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjien kanssa, verkoston kehittäminen jatkuu hankkeen jälkeen. Mustikkakankaan teollisuusalueen yritysten välinen yhteistyö vahvistui ja jatkokehittämiseksi on hyvät edellytykset. Luovien alojen verkosto on vakiintumassa, ja kiinnostusta siihen on erityisesti Utajärveltä ja Muhokselta.

TKI-yhteistyö on hankkeen aikana lisääntynyt selvästi. Utajärven Yrityspuisto Oy on tehnyt uusia avauksia erityisesti Centria AMK:n kanssa, ja alueen yrityksistä on lähtenyt useita caseja tutkittavaksi. Hankkeen tapahtumat ovat tavoittaneet kävijöitä vuosittain useita satoja.

Hankkeen tuottama tieto on auttanut kehittämään Utajärven Yrityspuisto Oy:n palveluita, selkeyttämään palvelupolkuja ja tuomaan käyttöön uusia työkaluja, kuten Kasvun digivalmentajan sekä hankkeen kiertotalous- ja innovaatiotyökalut. Vastuullisuuden teemoista viestiminen on myös vahvistunut ja yhteistyö jatkuu tulevissa hankkeissa. Uudet palvelukonseptit ovat selkeyttäneet Yrityspuiston omia prosesseja.

Utajärven laaja yrityskehityksen kontaktointi (204 yritystä) sekä yritysten osallistuminen hankkeeseen (59 yritystä) osoittautuivat onnistuneeksi ja on ylittänyt tavoitteet. Kontaktoinnit lisäsivät tietoisuutta Yrityspuiston palveluista ja toivat esiin konkreettisia kehittämistarpeita, joihin

pystyttiin tarttumaan joko hankkeen tai yrityskehittäjän kautta. Moni yrittäjä sai ensimmäistä kertaa tietoa palveluista. Kaikki hankkeen tavoitteet saavutettiin lukuun ottamatta energiatehokkuuteen tai uusiutuvaan energiaan perustuvan liiketoiminnan aloittavia pk-yrityksiä. Muut tavoitteet, erityisesti uuden liiketoiminnan käynnistäminen (32) ja osallistuvien yritysten määrä, ylitettiin selvästi.

Yrityspalvelutoimijoiden verkostoituminen on lisännyt vertaistukea ja hyvien käytäntöjen jakamista. Oppilaitosyhteistyö on tuonut selkeitä työelämäkontakteja ja mahdollisuuksia harjoitteluun sekä opiskeluprojekteihin. Yrittäjyydestä, rahoitusmahdollisuuksista ja oppilaitosten palveluista viestiminen on vahvistunut.

Kokonaisuutena hanke on vahvistanut Utajärven ja koko alueen yrityspalveluita, tuonut uusia työkaluja ja toimintamalleja, lisännyt yritysten ja TKI-toimijoiden yhteistyötä sekä synnyttänyt uutta liiketoimintaa ja verkostoja, joiden odotetaan kehittyvän edelleen hankkeen päätyttyä.

Vetypilot -hanke on yhteistyöprojekti Oulun Yliopiston ja Skartan kanssa. Siinä tutkitaan vedyn tuotanto- ja käyttömahdollisuuksia osana paikallista vierienenergiaratkaisua tekniikan ja talouden näkökulmista. Utajärven kuntaan suunnitellaan vihreää sähköntuotantoa (aurinkopaneelit ja tuulivoima). Energiaa tuotetaan ja käytetään pääasiassa omaan tarpeeseen teollisuuden ja muiden käyttäjien toimesta. Energia on hiilineutraalia energiaa, joka pienentää hiilijalanjälkeä. Hankkeen avulla pyritään valmistutamaan tulevaisuuden vety-yhteiskuntaan. - Tutkimusprojektitissa tehdään vedyn tuotannon systeemivaihtoehtojen teknistaloudelliset laskelmat - Selvitetään vetytankkauksen viranomaisvaatimukset - Arvioidaan vedyn paikallisen tuotannon volyymit ja toteutusvaihtoehdot - Vedyn varastointiratkaisu - Aurinkovety tulevaisuuden vaihtoehtona tuulivoiman rinnalla - Vedyn tuotanto liikennepolttoaineeksi - Vedyn käyttö raskaan liikenteen polttoaineena Tehdään johtopäätökset ja suositukset vihreän vedyn paikalliseen tuotantoon liittyen. Hankkeen kesto 2023-2025.

GLocalFlex -hanke: Utajärven kunnalle, Oulun Energialle ja VTT:lle on myönnetty Euroopan unionin puhtaaseen energiaan siirtymiseen tarkoitettua Horizon- tutkimusrahoitusta energianjakelua koskevien älyverkkoratkaisujen selvittämiseksi osana VTT:n koordinoimaa GLocalFlex -hanketta. Hankkeessa on mukana 7 Euroopan maata. Utajärven kunnan saama osuus tutkimusrahosta on 232 500 euroa. Hanke etenee suunnitelmallisesti siten, että kunnan osuus on auttaa toimijoita toteuttamaan kulutusjoustoratkaisua Utajärvellä. Hankkeen kesto 1.1.2023 - 31.12.2026. Kokonaisbudjetti 10 262 336,50. Hankkeessa ei ole omavastuuosuutta.

Oulun seudun lentoliikenteen kehittämishanke: Hankkeessa haetaan ratkaisuja pitkäjänteiseen kehittämiseen. Kunta osallistui hankkeen johtoryhmä- ja verkostotyöskentelyyn. Hanketta koordinoi Business Oulu.

Biohiilen aika -hankkeessa valmistetaan bio- ja hydrohiiltä rakentamisessa syntyvästä purku- puusta, nopeasti kasvavista biomassoista kuten hampusta, sekä kosteista (jäte)biomassoista. Entisten turvemaiden mahdollisuudet biohiilen raaka-aineen tuotannossa selvitetään. Valmistus prosessien energia- ja kustannustehokkuutta parannetaan hankkeessa kehitettävän digitaalisen kaksosen sekä liiketoimintamahdollisuuksien arvioinnin avulla. Hiilituotteiden ominaisuudet selvitetään yksityiskohtaisen karakterisoinnin avulla ja niiden ominaisuudet optimoidaan eri sovel- lusaloille sopiviksi (maanparannus, lannoitekäyttö, metallurginen teollisuus, veden puhdistus, kasviterveyden edistäminen). Hankkeen aikana selvitetään myös hiilituotteiden valmistuksessa syntyvien sivutuotteiden sekä kuusen kuoren uuttojäännöksen hyödyntämismahdollisuudet. Hiili- tuotteiden pitkäaikaisvaikutuksia (ml. maaperän hiilensidontakyky) seurataan peltokokeilla yh- teistyössä Oulun yliopiston vetämän BioDigi-hankkeen kanssa. Hanke tukee pk-yritystoiminnan

vahvistamista sekä tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kehittämistä kiertotalouden ja yhteiskunnan hiilineutraalisuustavoitteen toteutumisen näkökulmista. Hankkeen hallinnoija on Oulun yliopisto. Hanke toteutetaan ajalla 1.9.2023 – 31.8.2026 ja Utajärven kunta osallistuu siihen yhden työntekijän panoksella. Utajärven kunta on osatoteuttajana useassa hankkeen työpaketissa ja vetää työpakettia ”Tiedotus”.

H2Go Insight - H2Go Insight -tutkimushankkeessa kehitetään ratkaisuja vetytalouden edistämiseksi H2Go Invest -projektissa hankitun liikutettavan vetytankkausaseman avulla. Projektin kesto 01.05.2025 - 31.12.2027 Projektin rahoittaja Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR) Pohjois-Pohjanmaan Liitto Oulun Innovaatioallianssi Rahoituksen määrä 500 000 eur. Hanke tuottaa tietoa vetytalouden teknisistä, liiketaloudellisista ja yhteiskunnallisista ulottuvuuksista. Työpaketit kattavat vetytalouden moninaiset näkökulmat liiketaloudesta teknologisiin ja infrastruktuuriin ratkaisuihin. H2Go Insight -hanke muodostaa kiinteän kokonaisuuden H2Go Invest- ja H2Go Investigate -hankkeiden kanssa.

H2Go Investigate -hanke edistää vetytaloutta ja liikkuvia tankkausratkaisuja syventämällä ymmärrystä niin liiketalouden, teknologian, infrastruktuurin kuin huoltovarmuudenkin näkökulmista. Projektin kesto 01.08.2025 - 30.06.2028 Projektin rahoittaja Euroopan aluekehitysrahasto EAKR Oulun Innovaatioallianssi OIA Utajärven kunta Valmet Automotive Puolustusvoimien logistiikkalaitos Rahoituksen määrä 1 000 000 EUR

Hanke tuottaa tietoa vetytalouden teknisistä, liiketaloudellisista ja yhteiskunnallisista ulottuvuuksista. Työpaketit kattavat vetytalouden moninaiset näkökulmat liiketaloudesta teknologisiin ja infrastruktuuriin ratkaisuihin.

H2Go Invest -investointihankkeessa hankitaan liikuteltava vetytankkausasema ja pilotoidaan vedyn joustavaa jakelua Pohjois-Suomessa. Projektin kesto 01.05.2025 - 31.12.2027 Projektin rahoittaja Euroopan aluekehitysrahasto EAKR Oulun Innovaatioallianssi OIA Rahoituksen määrä 1 500 000 EUR Hankkeen tavoitteena on edistää vetytalouden alkuvaiheen kehitystä tarjoamalla innovatiivinen ja kustannustehokas ratkaisu vedyn jakeluun, tukien siten kansallisia ja EU-tason ilmasto- ja energiamurrostavoitteita.

2.3. Hyvinvointipalvelut (60)

2.3.1. Hyvinvointipalvelut yhteensä

LISÄÄ TYÖPAIKKOJA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
Tulostavoite: Elinkeinorakenteen monipuolistaminen. Yrityksien määrän lisääminen.		
Kehitetään kunnan omia työllisyyspalveluita huomioiden hyvinvointialueen ja TE-palveluiden kuntiin siirron vaikutukset.	Toiminnan toteuttaminen TE-viranomaistehtävien siirrettyä kuntaan • MITTARI: Työttömyysprosentti alle Pohjois-Pohjanmaan keskiarvon	Työttömyysprosentti oli vuonna 2025 13,4, kun se Pohjois-Pohjanmaalla oli 12,4.

LISÄÄ ASUKKAITA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
Tulostavoite: Kuntalaisten hyvinvoinnin edistymisen hyvinvointikertomukseen ja kokemustietoon perustuen.		
<p>Toimenpiteet: Lapset ja nuoret: Lapsiperheiden palvelut ja lasten harrastustoiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> Jokaisella lapsella on sellaista tekemistä, josta tulee hyvä mieli. Onnellinen ja turvallinen lapsuus ja nuoruus. Myönteisen itsetuntemuksen vahvistaminen. Hyvät harrastukset. Nuoren mielen hyvinvoinnin edistäminen <p>Kaikki kuntalaiset: Yhteisöllisyys, kuntalaisten kuuleminen ja työikäisten harrastustoiminta.</p> <ul style="list-style-type: none"> Työllisyyden edistäminen Hyvät harrastukset hyvinvoinnin edistäjinä. Liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen. Ennalta ehkäisevän päihdetyön kehittäminen. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen. Turvallisuuden edistäminen. Kansansairauksien ennaltaehkäisy. <p>Ikäihmiset: Ikäihmisten kotona pärjäämisen tukeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> Turvallinen asuminen ja turvallisuudentunne. Yksinäisyyden vähentäminen Kaatumisen ehkäisy 	<p>Monipuolinen harrastus- ja kerhotoiminta. Alhaiset osallistumismaksut.</p> <ul style="list-style-type: none"> MITTARI: Kävijämäärä kerhoissa ei laske <p>Lasten- ja nuorten ennaltaehkäisevien tukipalvelujen resurssit ovat riittävät</p> <ul style="list-style-type: none"> MITTARI: Jokainen nuori lähtee ja pääsee opiskelemaan peruskoulun jälkeen <p>Harrastemahdollisuuksien löytäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> MITTARI Liikuntasalin käyttöaste vähintään 90% <p>Monipuoliset kirjastopalvelut hyvinvoinnin edistäjänä kaikille kuntalaisille</p> <ul style="list-style-type: none"> MITTARI fyysisten käyntien tunnusluku suhteutettuna väestöön on vähintään 7 <p>Hyvinvointi- ja onnellisuuskyselyn tulokset eivät laske</p> <ul style="list-style-type: none"> kysely tehty vuoden 2025 aikana, onnelliseksi itsensä kokevia vähintään 70% <p>Senioriväestön osallistavaa ja monipuolista vapaa-ajan toimintaa kehitetään</p> <ul style="list-style-type: none"> MITTARI vanhustenviikolle järjestetään kattava ohjelmakokonaisuus MITTARI järjestöjen kanssa yhteistyössä vähintään 5 tapahtumaa 	<p>Monipuolista harrastus- ja kerhotoimintaa on järjestetty ja kävijämäärät kerhoissa eivät ole laskeneet.</p> <p>Peruskoulun jälkeen kaikki nuoret ovat saaneet opiskelupaikan.</p> <p>Liikuntasalon käyttöaste on ollut 90 %.</p> <p>Asion ajanvarausjärjestelmä otettiin käyttöön kesken vuoden.</p> <p>Kirjaston fyysisten käyntien tunnusluku vuonna 2025 oli 8,15</p> <p>Onnelliseksi itsensä kokevia oli 2025 kyselyssä 78%.</p> <p>Vanhustenviikolle järjestettiin kattava ohjelmisto.</p> <p>Järjestöjen kanssa yhteistyössä on järjestetty yli 5 tapahtumaa.</p>

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
<u>Tulostavoite:</u> Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista.		
Toimenpiteet: Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun. • Osallisuussuunnitelman mukainen toiminta. • Elinvoimaryhmän säännönmukainen toiminta. <u>Tulostavoite:</u> Järjestetään eri väestöryhmille suunnattuja tapahtumia. Toimenpiteet: • Järjestetään eri vuodenaikoina kaikille ikäryhmille onnellisuutta ja yhteisöllisyyttä edistäviä tapahtumia yhdessä yritysten, kyläyhteisöjen ja muiden sidosryhmien kanssa. • Kehitetään merkittäviä elinvoimaa tukevia tapahtumien järjestämistä yhteistyössä järjestöjen kanssa.	Osallistetaan kuntalaiset osallistuvan budjetin määrärahan käyttöön • MITTARI: Osallistuvan budjetoinnin määräraha on käytetty kuntalaisten esityksen mukaisesti Kaikille kuntalaisille tuotettujen tapahtumien järjestäminen • MITTARI: Vuodessa näyttelyitä ja tapahtumia vähintään 40 Nuorille suunnattua kulttuurikasvatusta kehitetään • MITTARI: Nuorille suunnattuja kulttuuritapahtumia vapaa-ajalle vähintään 2 Kulttuuripalveluja laajennetaan • MITTARI: Euroopan kulttuuripääkaupunki Oulu2026 hankkeessa mukana oleminen.	Osallistuvan budjetin määrärahat on käytetty kuntalaisten esitysten mukaan. Tapahtumia ja näyttelyitä on järjestetty n. 50. Nuorille on järjestetty kulttuuritapahtumia yli 2. Olemme aktiivisesti mukana Oulu 2026 virallisessa ohjelmassa hankkeessa.

HYVINVOINTIPALVELUIDEN TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Hyvinvointipalveluiden talousarvion toimintakate alittui 200 610 euroa. Tulot ylittivät 9 393 euroa ja menot alittuivat 191 216 euroa.

HYVINVOINTIPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	163 363	79 250	0	79 250	45 027	56,8 %	-34 223
Maksutuotot	16 940	8 500	0	8 500	31 866	374,9 %	23 366
Tuet ja avustukset	202 929	76 000	0	76 000	97 137	127,8 %	21 137
Muut toimintatuotot	1 420	2 000	0	2 000	1 113	55,6 %	-887
Toimintatuotot yht.	384 652	165 750	0	165 750	175 143	105,7 %	9 393
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-899 086	-891 012	0	-891 012	-787 754	88,4 %	103 258
Palvelujen ostot	-548 513	-760 929	0	-760 929	-732 959	96,3 %	27 971
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-110 821	-131 230	0	-131 230	-116 593	88,8 %	14 637
Avustukset	-123 685	-361 800	0	-361 800	-356 893	98,6 %	4 907
Muut toimintakulut	-21 308	-61 000	0	-61 000	-20 557	33,7 %	40 443
Toimintakulut yht.	-1 703 413	-2 205 971	0	-2 205 971	-2 014 755	91,3 %	191 216
Toimintakate	-1 318 760	-2 040 221	0	-2 040 221	-1 839 611	90,2 %	200 610

2.3.2. Hyvinvointipalveluiden kuvaukset

PALVELUKUVAUKSET

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä, jota ohjaavat muun muassa kuntalaki (410/2015), terveydenhuoltolaki (1326/2010) ja sosiaalihuoltolaki (1301/2014). Näiden lakien mukaisesti kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä sekä ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä. Lisäksi hyvinvointia ohjataan useilla muilla laeilla, kuten maankäyttö- ja rakennuslaissa, perusopetuslaissa ja kuntien kulttuuritoimintalaissa.

Hyvinvointia edistetään poikkihallinnollisesti kaikilla kunnan toimialoilla, joten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuu kunnassa jakaantuu kaikkien hallinnonalojen kesken. Kerran valtuustokaudessa laaditaan hyvinvointikertomus. Kunnan hyvinvointikertouksessa määritellään valtuustokauden alussa keskeisimmät strategiset painopistealueet, jotka ohjaavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Tätä työtä seurataan ja arvioidaan säännöllisesti hyvinvointiprosessin työryhmissä, joissa tarkastellaan toimenpiteiden vaikuttavuutta ja kehitetään toimintaa tarpeen mukaan.

Kunnan hyvinvointipalveluiden toimialan muodostaa hyvinvointityö, senioripalvelut, kotoutuminen, kulttuuripalvelut, kirjastopalvelut, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut ja työllisyyspalvelut.

Toimiala on jaettu kulttuurin, työllisyyden ja vapaa-ajan tiimeihin. Kulttuuritiimiin kuuluu kirjastopalvelut ja lähiesihenkilönä toimii kulttuurituottaja. Työllisyystiimiin kuuluvat työllisyyspalvelut ja etsivä nuorisotyö ja lähiesihenkilönä toimii työllisyyskoordinaattori. Vapaa-ajan ja hyvinvoinnin -tiimiin kuuluvat nuorisopalvelut, liikuntapalvelut, hyvinvoinnin- ja terveyden edistäminen ja kotoutuminen. Tiimin lähiesihenkilönä toimii liikunnanohjaaja.

Hyvinvointipalvelut toimivat tiiviissä yhteistyössä kasvatuspalveluiden kanssa. Yhdessä toimialat muodostavat hyvinvointiprosessin. Hyvinvointiprosessi vastaa hyvinvointivaliokunnan ja elinvoimaryhmän toiminnan järjestämisestä sekä tiiviistä yhteistyöstä erilaisten järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa.

Hyvinvointipalveluiden kokonaisuudesta vastaa hyvinvointijohtaja.

Hyvinvoinnin- ja terveyden edistäminen on kokonaisvaltainen prosessi, joka kattaa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tukemisen. Se sisältää terveyden ja liikunnan edistämistä ja kehittämistä, yhteisöllisyyden vahvistamista sekä ympäristön ja elinolojen parantamista. Hyvinvointia tuetaan myös monipuolisilla kulttuuri- ja kirjastopalveluilla, jotka edistävät henkistä hyvinvointia, osallisuutta ja elinikäistä oppimista. Työllisyyden hoito ja siihen liittyvät palvelut tarjoavat tukea työelämään kiinnittymiseen, mikä vahvistaa kuntalaisten toimeentuloa ja osallisuutta yhteiskunnassa. Nuorisotyö ja etsivä nuorisotyö puolestaan tukevat lasten ja nuorten hyvinvointia tarjoamalla heille turvallisia kasvu ympäristöjä, matalan kynnyksen tukea sekä mahdollisuuksia osallisuuteen ja vapaa-ajan viettoon. Kunta toimii tiiviissä yhteistyössä eri toimijoiden, kuten järjestöjen, yritysten ja asukkaiden kanssa, jotta palvelut ja toimintamahdollisuudet tukisivat hyvinvointia tasapuolisesti ja kestävästi. Lisäksi hyvinvointipalvelut huolehtivat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kunnan eri hallinnonalojen välisen yhteistyön kehittämisestä ja ylläpitämisestä, jotta palvelut ja toimintamallit tukevat asukkaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Liikuntapalveluiden tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tarjoamalla monipuolisia liikuntamahdollisuuksia, ylläpitämällä liikuntaolosuhteita ja tukemalla liikunnallista elämäntapaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Vuoden 2025 keskeiset tavoitteet olivat harrastusmahdollisuuksien lisääminen ja palveluiden laadun parantaminen.

Lasten ja nuorten harrastusryhmiä ja kerhotoimintaa laajennettiin, työikäisten liikuntamahdollisuuksia monipuolistettiin ja ikääntyneille tarjottiin ohjattuja kuntosaliryhmiä. Lapsiperheille käynnistettiin perheliikuntavuoro, ja soveltavaa liikuntaa toteutettiin yhteistyössä paikallisten yhdistysten ja Pohteen kanssa. Toiminnan laajentaminen mahdollistui henkilöstöresurssin vahvistamisen myötä.

Ulkoliikuntapaikkoja ylläpidettiin ja kunnostettiin, muun muassa Siiransaaren uimarantaa ruopattiin, hiekkarantaa laajennettiin ja turvallisuutta parannettiin. Kunnostus toteutettiin Suomi liikkeelle -ohjelman tuella ja osallistavan budjetin määrärahoilla.

Liikuntapalvelut osallistuivat tapahtumien, leirien, retkien ja kampanjoiden järjestämiseen yhteistyössä muun muassa PoPLi:n, 4H:n, koulun ja nuorisopalveluiden kanssa. Kuntalaisille järjestettiin kahdet maksuttomat kehonkoostumusmittaukset hyvinvoinnin tukemiseksi.

Alueellinen yhteistyö paikallisten yhdistysten, järjestöjen, urheiluseurojen, seurakunnan, yritysten, kunnan eri toimialojen kanssa tuki palvelujen tavoitteita lisäämällä harrastusmahdollisuuksia, parantamalla palveluiden laatua ja hyödyntämällä paikallisten toimijoiden osaamista. Paikallisten yhdistysten toimintaa tuettiin yleis- ja kohdeavustuksin.

Vuonna 2025 otettiin käyttöön Asio-varausjärjestelmä, joka helpotti liikuntatilojen varaamista, ilmoittautumista ja tilojen hallintaa.

Nuorisopalvelut toimivat tiiviissä yhteistyössä järjestöjen, seurakunnan, koulun, koulunuorisotyöntekijän, etsivän nuorisotyöntekijän, muiden kunnan toimijoiden, Pohteen ja perheiden kanssa. Toimimme myös moniammatillisissa työryhmissä, joita ovat mm. Lape, Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto. Koulunuorisotyöntekijä-hanke jatkuu elokuun 2026 loppuun saakka. Koulunuorisotyöntekijä on läsnä koulupäivien aikana tarjoamassa tukea ja keskusteluapua. Nuoria osallistettiin aktiivisesti nuorisopalveluiden toiminnan suunnitteluun, ja heidän kanssaan toteutettiin uusia tapahtuma- ja toimintamuotoja, joita oli mm. LauantaiNuokkarit.

Vaalan, Muhoksen ja Utajärven kuntien yhteinen perusnuorisotyön kehittämishanke päättyi keväällä ja sitä hallinnoi Nuorten Ystävät. Hankkeen tavoitteena oli kehittää nuorisotyötä nuoria osallistaen, ja viimeisen hankekauden päätavoite oli laatia Utajärven, Vaalan ja Muhoksen yhteinen alueellinen nuorisotyön perussuunnitelma, sekä alueellinen tehostetun nuorisotyön suunnitelma.

Nuorisopalveluissa työskentelee nuoriso-ohjaaja, kaksi oppisopimusopiskelijaa ja hanketyöntekijänä koulunuorisotyöntekijä. Nuoriso-ohjaaja toimi myös nuorisovaltuuston esittelijänä, kokoonkutsujana ja vaalien järjestäjänä.

Varhaisnuorten kerhotoimintaa järjestettiin yhteistyössä liikuntapalveluiden, 4H-yhdistyksen ja riistanhoitoyhdistyksen kanssa. Tarjolla oli mm. kokki-, kädentaito-, jalkapallo- ja liikuntakerhot. Osallistuimme myös Harrastamisen Suomen malli -hankkeeseen, jonka tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus. Hankkeen puitteissa järjestettiin harrastuskerhoja liikunnan, erätaitojen, kädentaitojen ja ruuanlaiton parissa. Yhteistyökumppaneina olivat mm. Utajärven 4H-yhdistys, riistanhoitoyhdistys ja Ahdingontila. Kerhotoiminnan lisäksi Nuoriso- ja liikuntapalvelut järjestivät kesäpäiväleirit toimintaa yhdessä 4H-yhdistyksen kanssa, sekä toteutimme monipuolisia retkiä, kursseja ja tapahtumia koulujen lomaaikoina.

Erilaisia hyvinvointitapahtumia toteutettiin yhdessä nuorisovaltuuston, oppilaskunnan, koulunuorisotyöntekijän, etsivän nuorisotyöntekijän, kuraattorin ja terveydenhoitajan kanssa. Lisäksi pidimme huoltajille vanhempainiltoja, sekä päihdekoulutuksia yläkoululaisille ja lukiolaisille, joissa käsiteltiin mm. nikotiiniuotteiden, lääkkeiden ja alkoholin haittoja.

Nuorisotila toimi viikoittain avoinna olevana kohtaamispaikkana, jossa nuoret saivat viettää aikaa yhdessä pelaten, keskustellen ja osallistuen pienimuotoisiin teemallisiin tapahtumiin. Avoin tilatyö eli nuokkari on nuorten vapaa-ajalla tapahtuvaa ammatillista kasvatus- ja ohjaustyötä. Lapsille ja nuorille tarjotaan avoimet ja turvalliset tilat ikätovereiden kohtaamiseen ja yhteiseen tekemiseen, sekä toimintaa valvoo aina turvallinen aikuinen.

Senioripalvelut ovat tarjonneet ikäihmisille monipuolisia palveluita, jotka tukevat kokonaisvaltaista hyvinvointia, sosiaalista osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Toimintaa on kehitetty suunnitelmallisesti vastaamaan ikääntyvän väestön muuttuviin tarpeisiin ja vahvistamaan mahdollisuuksia aktiiviseen ja sosiaaliseen elämään.

Senioripalvelut ovat koordinoineet ja järjestäneet kerho-, tapahtuma- ja liikuntatoimintaa, jolla on tuettu ikäihmisten fyysistä toimintakykyä, turvallista arkea sekä sosiaalisten verkostojen muodostumista. Toimintaa on toteutettu tiiviissä yhteistyössä kunnan eri toimialojen, järjestöjen ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa. Tapahtumat on järjestetty maksuttomina ja kaikille avoimina matalan kynnyksen toimintoina.

Hyvinvointitalon toiminta siirtyi uusiin, remontoituihin tiloihin, jotka toimivat yhteisöllisen toiminnan koontumispaikkana. Senioripalvelut järjestävät säännöllisesti Ystävän Olohuone- ja Muistikahvila-toimintaa, joiden tavoitteena on tarjota ajankohtaista tietoa hyvinvointiin liittyvistä teemoista sekä edistää sosiaalista osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Lisäksi senioripalvelut ovat järjestäneet luentoja, teemaviikkoja, soveltavan liikunnan toimintaa sekä erilaisia yhteisöllisiä tapahtumia ja retkiä. Vanhusten viikkoa on toteutettu vuosittain monipuolisella ohjelmalla yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Ikäihmisten osallisuutta on edistetty myös vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnan kautta. Neuvosto on toiminut aktiivisesti kunnan ja järjestöjen välisen yhteistyön vahvistamisessa sekä ikääntyneiden osallistumismahdollisuuksien lisäämisessä. Toimintakaudella on tehty päätöksiä, jotka tukevat ikäihmisten turvallista ja aktiivista arkea, sekä toteutettu esteettömyyteen liittyviä toimenpiteitä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Kotoutumispalvelut ovat toimineet kotouttamislain ja kunnan kotouttamissuunnitelman mukaisesti yhteistyössä viranomaisten, järjestöjen ja vapaaehtoisten kanssa. Toimintavuoden aikana asiakaskunnassa tapahtui merkittäviä muutoksia, erityisesti kiintiöpakolaistaustaisten perheiden osalta, mikä vaikutti palveluiden määrään ja rakenteeseen.

Aikuisten kotoutuskoulutuksen päättyminen sekä valtakunnalliset palvelurakennemuutokset aiheuttivat viivästyksiä ja muutoksia jatkopolkujen muodostumisessa. Asiakkaita tuettiin aktiivisesti jatko-opintoihin haakeutumisessa sekä työharjoittelupaikkojen löytämisessä.

Kuntaan on muuttanut myös työ- ja perhesyistä maahanmuuttaneita henkilöitä, jotka ovat kotoutumispalveluiden piirissä. Heille on tarjottu ohjausta ja neuvontaa muun muassa etuusasioissa, oleskelulupa- ja kansalaisuushakemuksissa. Lisäksi kotoutumista tukevat hanketoiminnat ovat olleet osa kokonaisuutta, vaikka osa hankkeista päättyi toimintavuoden aikana.

Kulttuuritoiminnalla laissa tarkoitetaan toimintaa, jolla kunta edistää kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä.

Kulttuuripalvelut toteuttavat yhdessä koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa kulttuurikasvatussuunnitelmaa. Kulttuurikasvatussuunnitelma päivitettiin ajan tasalle yhteistyössä koulun henkilöstön kanssa vuonna 2022. Tämä mahdollistaa tasapuolisesti utajärveläisten lasten ja nuorten pääsyn käymään oikeissa taidelaitoksissa (teatteri, museo, konserttisali) ja myös paikallistuntemuksen lisääminen on vahvasti suunnitelmassa mukana (mm. paikalliset museot, Geopark-alueen erityisyys ja perinnetietoisuus). Suunnitelman toteuttaminen vuosittain on mittava tehtävä, jokaiselle oppilaalle ja lapselle pyritään takaamaan koettavaa ja oppimista eri kulttuurin osa-alueilta

Kulttuurikasvatussuunnitelmaan liittyvien tapahtumien lisäksi kulttuuripalvelut järjestivät joko yksin, tai yhteistyössä eri toimijoiden kanssa 30 tapahtumaa, joihin osallistui n. 3000 osallistujaa. Näistä keskeisimpiä olivat Kotiseutuviikot-tapahtuma heinäkuussa (viikon mittainen tapahtumakokonaisuus, joka tavoitti arviolta 700 osallistujaa.) Karaoke- ja yhteislaulutilaisuudet torilla, osallistujia n. 50 hlö per tilaisuus. Joulukauden avajaiset ja Utajärvi 160 v. konsertit vetivät paikalle satoja ihmisiä. Lisäksi kulttuuripalvelut osallistuivat aktiivisesti ja monipuolisesti Untorock 2025- tapahtuman järjestelyihin.

Näiden pää tapahtumien lisäksi kulttuuripalvelut organisoivat mm. kirjaston kanssa yhdessä pienempiä, mutta hyvin tärkeitä tapahtumakokonaisuuksia esim. kirjallisuusillat kirjastolla. Tähän saimme erillisen apurahan vuodelle 2025. Lisäksi järjestimme Hyvinvointipalveluiden eri toimijoiden kanssa (mm. nuoriso- ja liikuntapalveluiden sekä hyvinvointikoordinaattorin) yhteistyössä useita tapahtumia. Hedelmällinen ja aktiivinen yhteistyö kuntamme yhdistyspohjan kanssa jatkui. Useassa tapahtumassa teimme yhteistyötä, mikä on erittäin tärkeää kulttuurityön osalta Utajärvellä.

Oulu Euroopan kulttuuripääkaupunkihankkeeseen on valmistauduttu huolella jo useampi vuosi ja tänä kuluvana vuonna ohjelmisto on saatu koottua valmiiksi, toki muutamia lisäyksiä on tulossa vielä vuonna 2026. Tapahtumakokonaisuus on koottu kuntamme nettisivuille ja se julkaistiin loppuvuodesta 2025.

Kunnan viralliset, jokavuotiset kansallisen veteraanipäivän ja itsenäisyyspäivän tilaisuudet järjestettiin yhteistyössä kulttuuripalveluiden ja seurakunnan kanssa.

Oulujoki-Opisto tarjoaa vapaan sivistystyön opetusta sekä taiteen perusopetusta. Opiston kurssi- ja opinto-tarjonnan tavoitteena on edistää kuntalaisten omaehtoista itsensä kehittämistä, elinikäistä oppimista sekä kokonaisvaltaista hyvinvointia. Vuonna 2025 opiston toiminta sisälsi taide- ja musiikkiaineita, käsityökurseja, kielten opetusta, erityisryhmille suunnattua toimintaa sekä liikunnan ja hyvinvoinnin kurseja niin taiteen perusopetuksen kuin vapaan sivistystyön puitteissa.

Vuoden 2025 suunnitteluun vaikutti edelleen se, että kuntien taloustilanne oli tiukka ja valtionosuudet vähenivät. Tämä edellytti opistolta harkittua tuntisuunnittelua sekä kurssivalikoiman tarkkaa kohdentamista. Joitakin kurseja jouduttiin jättämään toteuttamatta opettajapuutteen vuoksi, mutta kokonaisuudessaan tarjonta saatiin pidettyä laajana ja monipuolisena.

Vuonna 2025 Oulujoki-Opiston kokonaistuntimäärä oli 6189,45 tuntia, joista Utajärvellä toteutui 1201,20 yleissivistävän opetuksen tuntia. Opiskelijoita oli koko opistossa yhteensä 1141, joista Utajärven kustannuspaikalla opiskeli 227 henkilöä. Näistä opiskelijoista 34 oli miehiä/poikia ja 193 naisia, mikä kuvastaa vapaan sivistystyön valtakunnallisesti tyypillistä sukupuolijakaumaa.

Opintoseteleitä hyödynnettiin edelleen kurssimaksujen alentamiseen. Vuonna 2025 Utajärven opiskelijoille kohdistui valtionosuusperusteisia opintoseteleitä sekä kunnan myöntämiä Ojo-seteleitä. Ojo-setelien ja opintotsetelien käyttö jatkoi tärkeää roolia mahdollistajana niille opiskelijoille, joille kurssimaksut muutoin muodostaisivat esteen osallistumiselle.

Taloudellinen kokonaisuus toteutui tasapainoisesti, ja opiston toiminta Utajärvellä saatiin hoidettua kustannustehokkaasti haastavasta taloustilanteesta huolimatta. Valtionosuuksien väheneminen lisäsi tarvetta tarkkaan suunnitteluun, mutta opisto onnistui ylläpitämään opetuksen laadun ja laajan tarjonnan.

Kirjaston tehtävä on kirjastolain mukaan edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa sekä mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen. Lisäksi kirjaston tulee vahvistaa aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Näitä tehtäviä toteutettiin Utajärven kirjastossa monipuolisesti vuoden 2025 aikana.

Tilinpäätös vuosi 2025 oli kirjastossa vilkas ja tapahtumarikas, ja toiminnan painopiste oli lukemisen edistämässä, kulttuurin saavutettavuuden parantamisessa sekä kuntalaisten hyvinvoinnin tukemisessa. Vuoden alussa Utajärvi liittyi muiden Pohjois-Suomen kuntien kanssa osaksi Kansalliskirjaston ylläpitämää valtakunnallista E-kirjastoa. Sen kautta kirjaston käyttäjille avautui laaja valikoima e-kirjoja, äänikirjoja ja digitaalisia aikakauslehtiä. Pohjoisen eKirjasto jatkoi valtakunnallisen palvelun rinnalla tärkeänä sähköisten aineistojen tarjoajana.

Vuonna 2024 käynnistynyt *Kulttuurihyvinvointia kuntalaisille* -hanke oli merkittävä osa kirjaston vuoden 2025 kulttuuritoimintaa. Hankkeen puitteissa järjestettiin neljä kirjailijavierailua, joista kaksi toteutettiin myös peruskoulussa ja lukiossa. Erityisen paljon osallistujia keräsi Satu Rämön vierailu, joka toimi hankkeen näkyvimpänä tapahtumana ja toi kirjastolle runsaasti myönteistä palautetta.

Syksyllä kirjasto juhlisti Kirsi Kunnaksen 100-vuotisjuhlavuotta. Sofian Kammariin rakennettu tunnelmallinen Runo-olohuone herätti kiinnostusta eri-ikäisissä kävijöissä, ja juhlavuoden aikana toteutetut runotuokiot saivat laajasti osallistujia. Kehutun kokonaisuuden myötä kirjasto vahvisti rooliaan sekä kulttuurin välittäjänä että yhteisöllisten elämysten tarjoajana.

Lukutaitotyötä tehtiin myös kirjaston säännöllisen lukupiirin sekä kunnan kulttuurikasvatussuunnitelman kautta. Näiden toimintojen kautta tuettiin eri ikäisten kuntalaisten lukuharrastusta ja vahvistettiin kaikkien mahdollisuuksia osallistua sivistys- ja kulttuuripalveluihin.

Etsivän nuorisotyön tavoitteena on tavoittaa 15–28-vuotiaat nuoret, tukea heidän itsenäistymistään, vahvistaa elämän- ja arjentaitoja sekä ohjata heitä koulutuksen, työn ja muun tuen piiriin. Työ painottuu nuoren rinnalla kulkemiseen, yksilöllisten haasteiden ratkaisemiseen ja vertaisyhteisöjen löytymisen tukemiseen.

Ryhmätoimintaa toteutettiin yhteistyössä useiden paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa, kuten Pohteen vammaispalvelujen, Vaalan etsivän nuorisotyön, Onnika-hankkeen ja koulunuorisotyön kanssa. Ryhmien tavoitteena oli vahvistaa nuorten yhteisöllisyyttä, sosiaalisia taitoja, itsetuntoa ja kaveritaitoja. Utajärven ja Vaalan etsivät järjestivät yhdessä muun muassa toiminnallisen Tsemppi-ryhmän, Discord-yhteisön

sekä kesätoimintoja. Lisäksi käynnistettiin uusi ryhmä yksinäisille nuorille, joilla on haasteita sosiaalisissa tilanteissa.

Etsivä nuorisotyö osallistui yläkoulun ja lukion oppilashuoltoryhmiin sekä nuorten ohjaus- ja palveluverkostoon. Yhteistyössä koulunuorisotyön kanssa järjestettiin hyvinvointitunteja ja infotilaisuuksia lukiolaisille. Etsivä nuorisotyö oli mukana myös nuorisovaltuuston työskentelyssä ja aloitti alueellisen yhteistyön kehittämisen Muhoksen ja Vaalan etsivien kanssa, erityisesti ammatillisten oppilaitosten suuntaan. Etsivä nuorisotyö osallistui Utajärven ja sovittaessa myös muiden kuntien kutsuntatilaisuuksiin sekä Alue toimiston jälkitarkastuksiin. Aikalisä-toiminnan kautta tavattiin laajasti kutsuntaikäisiä nuoria, ja tarpeen mukaan ohjattiin heitä palveluiden pariin syrjäytymisriskin vähentämiseksi.

Kunnassa toimivan Nuorten työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteispalvelun yhteyshenkilönä etsivä nuorisotyöntekijä koordinoi palvelukokonaisuutta, jonka tavoitteena on sujuvoittaa siirtymiä koulutukseen, työhön tai muuhun toimintaan sekä vahvistaa nuorten toimintakykyä ja elämänhallintaa.

Yksilötyö muodostaa etsivän nuorisotyön keskeisimmän työmuodon. Nuoret voivat halutessaan saada tiivistä ja henkilökohtaista tukea eri elämäntilanteisiin. Tilinpäätöskauden aikana etsivä nuorisotyö vastaanotti useita yhteydenottoja nuorista ja tavoitti heistä jokaisen. Nuoria tavattiin säännöllisesti eri ympäristöissä, yhteistyöverkostoissa järjestettiin runsaasti palavereita, ja ryhmätoimintaa toteutettiin aktiivisesti.

Työllisyyspalveluiden tehtävänä on toteuttaa kunnan ja sen asukkaiden työllisyyttä edistäviä toimenpiteitä.

Lakisääteisten työvoima- ja yrityspalveluiden (TE-palvelut) järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille 1.1.2025. Samaan aikaan uudistuivat kotoutumislaki, laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta sekä useita työllisyyspalveluita koskevia lakiuudistuksia, jotka vaikuttavat työnhakijoiden ja työntekijöiden palveluprosessiin. Uudistusten tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää TE-palveluiden saatavuutta, tuottavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta.

Utajärvi on tehnyt yhteistoimintasopimuksen Oulun seudun työllisyysalueen kanssa, johon kuuluvat Oulun ja Utajärven lisäksi myös Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Pudasjärvi, Tyrnävä ja Vaala. Työllisyysalue järjestää lakisääteiset työvoima- ja työnantajapalvelut vastuukuntamallilla. Oulun seudun työllisyysalueella Oulu on vastuukunta, joka koordinoi työllisyysalueen toimintaa varmistaen, että lakisääteiset palvelut järjestetään kaikille 11 kunnan kuntalaisille, ja että palveluita on saatavilla yhdenvertaisesti. Yhteistoimintasopimuksella sopijapuolet sitoutuvat toteuttamaan yhdessä *Oulun seudun työllisyysalueena* julkisia työvoimapalveluita ja niihin liittyviä tehtäviä järjestämislain (Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä) mukaisesti.

Jokainen kunta järjestää tietyt lähipalvelut itse. Lähipalveluita toteuttava henkilöstö on kunnan palveluksessa. Tietyt erityisasiantuntijuutta vaativat palvelut on keskitetty vastuukuntaan. Keskitettyjä palveluita toteuttava henkilöstö on vastuukunnan palveluksessa.

Työllisyysalueen yhteinen toimielin (työllisyysjaosto) ja työllisyysalueen johtoryhmä perustettiin ja ne aloittivat toimintansa. Laadittiin myös Utajärven kunnan paikallinen toimintasuunnitelma TE-palveluista. Lisäksi määritettiin kunnissa tarvittavat tehtäväkuvat liittyen työllisyysalueen toimintaan.

Kunnan työmarkkinatuen kuntaosuus vuodelta 2025 oli 266 254 euroa, kun se edellisenä vuonna oli 53 615 euroa. Budjetissa työmarkkinatuulle varattu summa ylittyi, mutta vastaavasti Oululle aiheuttamisperusteiset

kulut sekä kunnan omalle rekrytointilisälle varatut menot alittuivat, jolloin kokonaisuudessaan työllisyyden budjetti alittui. Työmarkkinatuen kunnan maksuosuuden kasvua osaksi selittää yleisesti työttömyyden kasvu. Lisäksi noussut työttömyys on lisännyt erityisesti pitkäaikaistyöttömien määrää, joista maksettava työmarkkinatuen osuus on suurin. Utajärvellä pitkäaikaistyöttömien lukumäärä oli keskimäärin 54 kuukaudessa, kun se vuonna 2024 oli 37 henkilöä. Lisäksi työmarkkinatuen kuntaosuutta alettiin maksamaan jo 100 työttömyyspäivän jälkeen, kun se aiemmin oli 300 päivää. Aikaisemmin kunnan piti maksaa kuntaosuutta vain työmarkkinatuesta 300 pv:n jälkeen. Nyt kunta maksaa kuntaosuutta myös peruspäivärahasta ja ansiopäivärahasta (perusosan verran). Lisäksi palkkatukityö ei kerrytä enää työssäoloehtoa. Kunta ei käytä enää palkkatukea uusiin työjaksoihin.

Osallistuminen työllistymistä edistävään palveluun ei myöskään poista enää kunnan veloitetta maksaa työmarkkinatuen kunnan maksuosuutta, kuten aiemmin. Tämä tarkoittaa esimerkiksi kuntouttavaa työtoimintaa ja työkokeilua.

KEHA keskuksen kuukausittaisessa työllisyysraportissa Utajärven työttömyysprosenttien keskiarvo oli 13,4 %, kun edellisenä vuonna se oli 11,8% ja sitä aiemmin 10,2%. Koko Pohjois-Pohjanmaan vastaava prosenttiluku vuonna 2025 oli 12,4%.

Yli vuoden työttömänä olleiden kasvu on ollut suhteellisesti selvästi suurinta. Myös yli 50-vuotiaiden kohdalla sen on ollut suurempaa kuin työttömyyden kasvu kokonaisuudessaan. Nuorten työttömyyden kasvu on ollut vastaavasti pienempää kuin työttömyyden kasvu kokonaisuudessa.

	2025	2024	2023	2022	2021
Työttömien työhakijoiden osuus työvoimasta, %	13,4	11,8	10,2	9,2	12,2
Työttömät työnhakijat	134	119	101	93	122
Työttömät työnhakijat, naiset	44	39	38	28	40
Työttömät työnhakijat, miehet	89	80	71	65	82
Alle 25-vuotiaat työttömät työnhakijat	14	11	10	9	13
Yli vuoden työttömänä olleet	54	37	21	27	35
Yli 50-vuotiaat työttömät työnhakijat	69	64	49	51	63

Taulukko: Utajärven kunnan työttömien työnhakijoiden tilannekatsaus 2024-2020 . Lähde: Keha-keskus, työnvälitystilasto. Kuukausittainen keskiarvo.

2.4. Kasvatuspalvelut (70)

2.4.1. Kasvatuspalvelut yhteensä

LISÄÄ ASUKKAITA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
<p>Tulostavoite: Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia Väestön keski-ikä vuonna 2035 on alle 60 vuotta</p>		
<p>Toimenpiteet: Rakennetaan Utajärven brändiä ja markkinointia onnellisen yhteisön ympärille. • Markkinoidaan tontteja, asuntoja, viihtyisää ja maaseutumaisista ympäristöä sekä luontoharrastusmahdollisuuksia.</p> <p>Väkiluvun ja väestörakenteen myönteisen kehittymisen tueksi toteutetaan lapsiperhepakettia. • Lapsiperhepaketti: maksuton varhaiskasvatus, aamu- ja iltapäiväkerhotoiminta 1-3 luokkalaisille, kotihoidontuen kuntalisä</p> <p>Sitoudutaan maahanmuuttoon ja kansainvälisyyteen. • Toteutetaan säännöllistä aikuisten maahanmuuttajien perusopetusta.</p>	<p>Jatketaan lukion markkinointia päivitetyn markkinointisuunnitelman mukaisesti</p> <ul style="list-style-type: none"> • MITTARI: syksyllä 2025 lukion aloittavassa ryhmässä vähintään 15 opiskelijaa <p>Ylläpidetään kunnan mainetta laadukkaan perusopetuksen järjestäjänä</p> <ul style="list-style-type: none"> • MITTARI: Yli 90 % huoltajista on erittäin tyytyväisiä tai tyytyväisiä perusopetuksen toteuttamiseen <p>Ylläpidetään laadukkaan varhaiskasvatuksen ja lapsiperhepaketin tunnettuutta</p> <ul style="list-style-type: none"> • MITTARI: 1-6 -vuotiaiden lasten määrä kunnassa ei laske vuoden 2025 aikana <p>Jatketaan maksuttoman varhaiskasvatuksen, 1–3 luokkalaisille tarjottavan aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan sekä kotihoidontuen kuntalisän toteuttamista.</p> <p>Toteutetaan perusopetukseen valmistavaa opetusta</p> <p>Integroidaan maaliskuussa 2023 perusopetuksen valmistavassa opetuksessa aloittaneet lapset osaksi perusopetuksen yleisopetuksen ryhmiä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • MITTARI: 2023 kuntaan tulleet maahanmuuttajalapsen lapset ovat mukana yleisopetuksessa lukuvuonna 2025-26 <p>Kansainvälisyys näkyy vahvana painopistealueena lukion toiminnassa.</p> <p>MITTARI: Lukion omat kansainvälisyshankkeet ja Erasmus+ -hanke toteutuu lukuvuosisuunnitelman mukaan.</p>	<p>Syksyllä 2025 lukion aloittavassa ryhmässä oli 16 opiskelijaa</p> <p>Keväällä 2025 toteutettiin huoltajille "Hyvä koulupäivä Utajärven koulussa" -kysely. Kyselyn perusteella huoltajat ovat tyytyväisiä koulun toimintaan.</p> <p>Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 1-6 vuotiaiden määrä oli vuoden lopussa 98. (ed.v. 85)</p> <p>Maksuton varhaiskasvatus ja 1-3 luokkalaisille tarjottava aamu- ja iltapäivätoiminta sekä kotihoidontuen kuntalisä olivat käytössä koko vuoden.</p> <p>Perusopetuksen valmistavaa opetusta toteutettiin kevätlukukaudella 2025</p> <p>Kunnassa vielä asuvat 2023 kuntaan muuttaneet maahanmuuttajalapsen lapset aloittivat yleisopetuksessa syyslukukaudella 2025.</p> <p>Lukion oma kansainvälisyshanke ja Erasmus+ -hanke toteutui</p>
Tulostavoite:		

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistymisen hyvinvointikertomukseen ja kokemustietoon perustuen.		
Toimenpiteet: Lapset ja nuoret: <ul style="list-style-type: none"> Jokaisella lapsella on sellaista tekemistä, josta tulee hyvä mieli. Onnellinen ja turvallinen lapsuus ja nuoruus. Myönteisen itsetuntemuksen vahvistaminen. Hyvät harrastukset. 	Ollaan mukana järjestämässä kerhotoimintaa yhdessä kunnan nuorisotoimen ja 4H:n kanssa. MITTARI: Koulun tiloissa järjestetään lapsille ja nuorille kerhotoimintaa vuonna 2025.	Koulun tiloissa järjestettiin kerhotoimintaa vuonna 2025.

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
Tulostavoite: Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista.		
Tulostavoite: Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista. Toimenpiteet: Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun. <ul style="list-style-type: none"> Osallisuussuunnitelman mukainen toiminta. Elinvoimaryhmän säännönmukainen toiminta. Kehitetään kuntalaistiedottamista nykyaikaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi. <ul style="list-style-type: none"> Viestinnän monikanavaisuus 	Otetaan oppilas- ja opiskelijakunnat osaksi koulun päätöksentekoa. <ul style="list-style-type: none"> MITTARI: oppilaskunnan aloitteita toteutuu koulun arjessa vuoden aikana, Lukion ja perusopetuksen yhteisöllisissä opiskeluhuoltoryhmissä on säännöllisesti paikalla myös oppilaiden edustus. Tuetaan koulun vanhempaintoimikunnan toimintaa. MITTARI: Jokaisessa vanhempaintoimikunnan kokouksessa on opettajakunnan edustaja paikalla	Oppilaskunnan aloitteita toteutui koulun tapahtumissa ja välinehankinnoissa. Lukion yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä oli aina kutsuttuna opiskelijakunnan edustus. Yläkoulun opiskeluhuoltoryhmän kokouksiin pyydettiin oppilaskunnan terveiset. Vanhempaintoimikunnan kokouksissa oli paikalla 1-2 opettajakunnan edustajaa.

KASVATUSPALVELUIDEN TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Kasvatuspalveluiden talousarvion toimintakate alittuu 485 019 euroa. Suurimmat alitukset tapahtuivat henkilöstökulujen tiliryhmässä 179 751 euroa ja palveluiden ostoissa 274 265 euroa.

KASVATUSPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	366 681	371 820	0	371 820	358 976	96,5 %	-12 844
Maksutuotot	42 037	9 000	0	9 000	13 342	148,2 %	4 342
Tuet ja avustukset	95 632	26 000	0	26 000	33 816	130,1 %	7 816
Muut toimintatuotot	20 801	10 000	0	10 000	15 319	153,2 %	5 319
Toimintatuotot yht.	525 151	416 820	0	416 820	421 452	101,1 %	4 632
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-4 112 062	-4 378 081	0	-4 378 081	-4 198 330	95,9 %	179 751
Palvelujen ostot	-2 552 916	-2 565 200	0	-2 565 200	-2 290 935	89,3 %	274 265
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-230 775	-203 410	0	-203 410	-197 138	96,9 %	6 272
Avustukset	-96 049	-101 000	0	-101 000	-100 870	99,9 %	130
Muut toimintakulut	-75 141	-100 840	0	-100 840	-80 871	80,2 %	19 969
Toimintakulut yht.	-7 066 942	-7 348 531	0	-7 348 531	-6 868 144	93,5 %	480 387
Toimintakate	-6 541 790	-6 931 711	0	-6 931 711	-6 446 692	93,0 %	485 019

2.4.2. Kasvatuspalveluiden kuvaukset

PALVELUKUVAUKSET

Utajärven kunnan kasvatuspalvelut vastaa varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämisestä kunnassa. Toimialana kasvatuspalvelut on sekä henkilöstömäärältään, että budjetiltaan kunnan suurin toimiala. Kasvatuspalvelut kuuluvat osaksi hyvinvointiprosessia.

Kasvatuspalveluita johtaa rehtori, kasvatusjohtaja. Varhaiskasvatuksen päivittäisestä toiminnasta vastaa varhaiskasvatuksen esihenkilö. Koululla on kaksi apulaisjohtajaa; esiopetuksen ja perusopetuksen vuosiluokkien 1–5 toiminnasta vastaava apulaisjohtaja sekä perusopetuksen vuosiluokkien 6–9 ja lukion päivittäisestä toiminnasta vastaava apulaisjohtaja.

Vuoden 2025 kasvatuspalveluiden budjetti alittui selvästi. Pääkustannuspaikoista budjetti alittui niin varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa kuin lukiossa. Budjetin alittumista selittää ulkoisten kulojen osalta henkilöstökulujen sekä koulukuljetuskustannusten budjetoitua pienempi toteutuminen.

VARHAISKASVATUS

Varhaiskasvatuksen toimintaa jatkui tammikuussa samalla ryhmien kokoonpanoilla, kuin edellisenäkin vuonna. Päiväryhmiä ovat Koiramäki, Vaahteramäki, Kissankulma ja Tassula. Koiramäki on 12 paikkainen 0–2-vuotiaiden ryhmä. Elokuusta 2025 alkaen Koiramäessä palattiin kolmen kasvattajan malliin; 1 varhaiskasvatuksenopettaja, 2 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa ja 1 varhaiskasvatuksen ryhmäavustaja. Edellisen vuoden kokeilun neljän kasvattajan mallissa lastenhoitajat tekivät vuoroviikoin ryhmäavustajan töitä, näin saatiin nostettua henkilöstön koulutustasoa. Kokeilu osoitti, että aiempi malli oli toimivampi, kun yksi henkilö voi keskittyä ryhmäavustajan tehtäviin ja lastenhoitajat omaan työhönsä. Vaahteramäen ryhmä toimi 2–3-vuotiaiden ryhmänä edelleen nousseen alle 3-vuotiaiden varhaiskasvatuksen tarpeen vuoksi. Paikkoja ryhmässä on ollut 12-16. Muut päiväryhmät olivat -6-vuotiaiden Kissankulma ja Tassula. Molemmissa on 21 paikkaa.

Vuorohoitoryhmä Huvikummissa oli 21 paikkaa 0-6-vuotiaille lapsille. Huvikummissa oli tammi-heinäkuun aikana myös lapsia, jotka tarvitsivat esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta. Vuorohoidon tarve pysyi ennallaan, ryhmän lapsista puolet oli alle 3-vuotiaita. Esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta tarjottiin päiväkodissa aamulla ja iltapäivällä kotikeittiön ja liikuntasalin tiloissa. Toiminta on tarkoitettu koululla esiopetuksessa oleville, esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen oikeutetuille lapsille. Ryhmässä työskenteli iltapäivisin varhaiskasvatuksen opettaja, hänen työtehtäviinsä kuului myös lisäresurssina toimiminen aamuisin ryhmässä. Aamuisin ryhmässä työskenteli vuorotellen kaksi kiertävää resurssilastenhoitajaa, jotka toimivat muun työaikansa ryhmässä tiimipalavereiden, koulutusten, opiskelijoiden ohjauksen, työajan lyhennysten, jne. mahdollistavina sijaisina.

Maaliskuun alusta alkaen vakituisessa työsuhteessa olevan varhaiskasvatuksen opettajan tehtävä muutettiin viraksi; hänen työnkuvansa sisältää 60 % varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviä ryhmässä ja 40 % hallinnollisia varhaiskasvatuksen tehtäviä, sekä varhaiskasvatuksen esihenkilön sijaistamisen.

Elokuussa varhaiskasvatuksessa aloitti varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Virkaan valittiin vakituisessa työsuhteessa jo aiemmin työskennellyt varhaiskasvatuksen opettaja; hän valmistui varhaiserityisopettajaksi keväällä 2025. Hän toimii koko varhaiskasvatuksen kiertävänä erityisopettajana ja myös koulun esiopetusryhmän erityisopettajana. Virassa oleva varhaiskasvatuksen

opettaja, varhaiserityisopettaja ja varhaiskasvatuksen esihenkilö tekevät yhteistyötä työvuorojen ja koulutusten suunnittelussa, sekä pedagogisen johtajuuden asioissa.

Vuonna 2025 sijaisten saanti oli välillä haasteellista. Sijaisina käytettiin mm. alalle opiskelevia nuoria aikuisia. Varhaiskasvatuksen henkilöstö toimi hyvin joustavasti tilanteen niin vaatiessa.

Varhaiskasvatuksen kysyntä on pysynyt tasaisena ja kaikki ryhmät ovat olleet olleet optimaalisesti täytettyjä. Kunnan lapsiperhepaketti on toiminut hyvin, koska kasvanut varhaiskasvatuksen kysyntä on osin muodostunut kuntaan muuttaneista lapsiperheistä. Kotihoidontuen kuntalisä on ollut vuoden aikana noin 9 -15 perheen käytössä. Käyttö oli suurempaa kuin vuonna 2024. Perheet arvostavat varhaiskasvatusta siinä määrin, että jo alle 2-vuotiaiden halutaan osallistuvan varhaiskasvatukseen, vaikka toinen vanhemmista olisi kotona vanhempainvapaalla. Mikäli lapsi osallistuu kunnalliseen varhaiskasvatukseen, hänestä ei voi saada kotihoidontuen kuntalisää.

Varhaiskasvatuksen kehittämiskohteena vuonna 2025 on ollut työhyvinvointi.

ESIOPETUS, PERUSOPETUS JA LUKIO

Utajärven koulussa toimii esi- ja perusopetus sekä lukio. Myös kunnan aamu- ja iltapäiväkerhotoiminta järjestetään koululla. Perusopetusta ohjaa perusopetuslaki sekä perusopetuksen opetussuunnitelma. Lukion toimintaa ohjaa lukiolaki ja lukion opetussuunnitelma. Esiopetuksella on oma lainsäädäntönsä ja opetussuunnitelmansa. Perusopetuksen vuosiluokat 1–5 ovat luokanopetuksessa ja vuosiluokat 6–9 aineenopetuksessa.

Oppilaita esiopetuksessa oli vuonna 2025 kevätlukukaudella 17 ja syyslukukaudella 20. Kevätlukukaudella 2025 perusopetuksessa vuosiluokat 1 ja 3 toimivat yksisarjaisena, 6. luokka kolmesarjaisena ja muu perusopetus kaksisarjaisena. Syyslukukaudella 1. ja 4. -luokka oli yksisarjainen, 2. ja 3. luokat 1,5 sarjainen, 7. luokka kolmisarjainen ja muu perusopetus kaksisarjainen. Vuoden lopussa perusopetuksessa oli yhteensä 260 oppilasta.

Lukiosta valmistui vuoden 2025 aikana 18 ylioppilasta. Syyslukukaudella uusia 1. vuosikurssin opiskelijoita aloitti 16. Opiskelijoita lukiossa oli vuoden lopussa yhteensä 51. Opetushenkilökuntaa koko koulussa oli yhteensä n. 45 henkilöä.

Vuonna 2025 pystyttiin antamaan perustehtävän mukaista tasokasta opetusta ja kasvatusta turvallisessa, kiireettömässä ja innostavassa ilmapiirissä. Esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmat päivitettiin vuoden 2025 aikana valtakunnallisen opetussuunnitelmien perusteiden päivityksen velvoittamana. Uudet opetussuunnitelmat otettiin käyttöön syyslukukauden 2025 alusta alkaen. Suurimpana uudistuksena opetussuunnitelmissa on koulunkäynnin ja opiskelun tuen uudistus, joka muokkaa varsinkin erityisopettajien työtä. 1950-luvulla rakennetun koulurakennuksen sisäilmaongelmat eivät enää haastaneet opetuksen järjestämistä, kun yläkoulun ja lukion toiminta saatiin siirrettyä alkuvuodesta 2025 uusiin terveysturvallisiin tiloihin.

Lukiossa jatkettiin täysimääräisesti opiskelijoiden uusia opintososiaalisia etuja. Kaikki opiskelijat pääsivät nauttimaan hyvinvointipassin mahdollistamista aktiviteeteista. Useat opiskelijat pääsivät hankkimaan henkilöauton ajokortin osana lukion opintoja.

Perustehtävä kasvatuksen ja opetuksen parissa onnistui tavoitteiden mukaisesti.

2.5. Elinympäristöpalvelut (80)

2.5.1. Elinympäristöpalvelut yhteensä

LISÄÄ TYÖPAIKKOJA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
<p>Tulostavoite: Elinkeinorakenteen monipuolistaminen. Yrityksien määrän lisääminen.</p>		
<p>Toimenpiteet: Edistetään yritystoimintaa luomalla edellytyksiä olemalla luotettava kumppani. Toimitaan verkostomaisesti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utajärven hiiliviisas teollisuusalueen kehittämistoimenpiteet Resurssiviisauden käsikirjan mukaisesti. • Rokuan ydinalueen kehittämissuunnitelman vaiheittainen toimeenpano <p>Asenteemme mahdollistaa elinkeinoelämän toimintaympäristön kehittämisen asiakaslähtöisesti kaavoituksen, rakennusvalvonnan ja ympäristötarkastuksen avulla. Maanhankinta strategisesti tärkeiltä alueilta</p>	<p>Elinympäristöpalvelut tekevät aktiivisesti elinkeinoelämän toimintaympäristön rakenteita suoraan yritysten tarpeisiin.</p> <p>Mittari: Mustikkakankaan asemakaava-alue 3 T/kem kaava edistetty samassa tahdissa kuin kaavaa ohjaava hankekehitys.</p> <p>Mittari: Mustikkakankaan osa 3 vetytuotannon hankekehittäjä valittu ja YVA prosessi käynnissä.</p> <p>Mittari: Mustikkakangas osa 2 alueen kaavatiet (Prosessitie) rakennettu.</p> <p>Mittari: Mustikkakangas osa 2 uusi liittymä VT22 tiesuunnitelma valmis.</p> <p>Mittari: Hietaselkään valmistunut kaava/ maankäytönsuunnittelu tehty hybridi energiatuotantoalue (tuuli + aurinko +akustot).</p>	<p>Hankekehitys ja kaava edennyt suunnitelman mukaisesti</p> <p>Vetyalfa hankekehittäjänä. Yva prosessin alkamisen edellytykset valmiit. Kaavoitus luonnosvaiheessa. Prosessitie ja valaistus rakennettu</p> <p>Tiesuunnitelma valmis ja rakentaminen tapahtuu v. 2026</p> <p>Aurinkoenergiapuisto valmistunut luvitukseen</p>

LISÄÄ ASUKKAITA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
<p>Tulostavoite: Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia Väestön keski-ikä vuonna 2035 on alle 60 vuotta</p>		
<p>Toimenpiteet: Rakennetaan Utajärven brändiä ja markkinointia onnellisen yhteisön ympärille.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Markkinoidaan tontteja, asuntoja, viihtyisää ja maaseutumaista ympäristöä sekä luontoharrastusmahdollisuuksia. 	<p>Oulujoen rantaosakaavojen kautta muodostuneiden rakennuspaikkojen rakentumisen edistäminen markkinoinnin keinoin</p> <p>MITTARI: Rakennuspaikkoja saatu "houkutelua" myyntiin 5 kpl</p> <p>Uusi koulurakennus rakennettu</p>	<p>Toteutunut. 15 tonttia myynnissä</p>

<p>Mahdollistetaan etätyö ja moderni asuminen maaseutumaisessa ympäristössä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kehitetään omaa vuokra-asumista. • Monipuolinen asumista tukeva kaavoitus: <ol style="list-style-type: none"> 1. ekologisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi huomioidaan kaavoituksessa yleisesti. 2. mahdollistetaan yksityisten maa-alueiden kaavoitusta. 3. strategiset kyläleiskaavat yhdessä kyläseurojen/ maanomistajien kanssa. 4. kunnan omistuksessa olevien rantatonttien rakentamisen mahdollistaminen. 5. strategisesti hyviä asuinpaikkoja kartoitetaan ja lähestytään maanomistajia. <p>Palveluiden toimivuuden ja laadun ylläpitäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oulujokilaakson kuntien välisen yhteistyön toteutus ateria- ja maankäyttöpalveluiden osalta. • Kuntalaiskysely palveluiden toimivuudesta kahden vuoden välein. 	<p>Mittari: Uusi koulu rakennettu ja käytönotettu</p> <p>Määtänsaaren saari + rakennuspaikkojen kokonaisuuden markkinointi Mittari: Määtänsaaren kysyntä, hinta kiinnostavuus on selvitetty.</p> <p>Kuntien välisen yhteistyön ylläpitäminen ja kehittäminen MITTARI: Yhteistyö toimii (yhteistyöpalavereita teknisellä sektorilla kolmen kunnan kesken vuoden aikana väh. 2 kpl) ja operatiivinen toiminta toimii</p>	<p>Yläkoulu/lukio valmis ja käytössä</p> <p>Määtänsaari ollut hiljaisessa tarjonnassa. Kysyntää ei ole ollut</p> <p>Yhteistyöpalavereita on toteutunut 1kpl</p>
--	--	---

ELINympÄRISTÖPALVELUIDEN TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Toimintakate alittui reilusti ollen budjetoidun – 43 983 euroa sijasta 422 915 euroa. Elinympäristöpalveluille myönnettiin vuoden aikana 27 080 euron määrärahan lisäys avustuksiin. Kaikissa tiliryhmissä oli alitusta budjettiin nähden. Suurimmat alitukset tehtiin palveluiden ostoissa 192 495 euroa ja aineet, tarvikkeet ja tavarat tiliryhmässä 135 999 euroa. Tulot alittuivat 30 678 euroa.

ELINympÄRISTÖPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	2 940 511	3 017 601	0	3 017 601	3 040 316	100,8 %	22 715
Maksutuotot	60 581	165 000	0	165 000	61 362	37,2 %	-103 638
Tuet ja avustukset	64 949	57 941	0	57 941	121 695	210,0 %	63 754
Muut toimintatuotot	1 233 730	1 317 583	0	1 317 583	1 304 075	99,0 %	-13 508
Toimintatuotot yht.	4 299 770	4 558 125	0	4 558 125	4 527 448	99,3 %	-30 678
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-1 208 440	-1 260 806	0	-1 260 806	-1 237 147	98,1 %	23 659
Palvelujen ostot	-1 932 249	-1 806 130	0	-1 806 130	-1 613 635	89,3 %	192 495
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 044 601	-1 226 315	0	-1 226 315	-1 090 316	88,9 %	135 999
Avustukset	-43 699	-76 400	-27 080	-103 480	-24 328	23,5 %	79 152
Muut toimintakulut	-203 342	-205 377	0	-205 377	-183 089	89,1 %	22 288
Toimintakulut yht.	-4 432 331	-4 575 028	-27 080	-4 602 108	-4 148 515	90,1 %	453 593
Toimintakate	-132 560	-16 903	-27 080	-43 983	378 932	-861,5 %	422 915

2.5.2. Elinympäristöpalveluiden kuvaukset

PALVELUKUVAUKSET

ELINympÄRISTÖPALVELUIDEN TEHTÄVÄALUE

Elinympäristöpalveluiden palvelut jakautuvat kolmeen palvelulinjaan. Elinympäristöpalvelut vastaavat rakennetun ympäristön suunnittelusta ja rakentamisesta. Toiminta koostuu kiinteistöomaisuuden hallinnasta, yhdyskuntasuunnittelusta ja ylläpidosta, asuntosektorista, ympäristön viihtyisyydestä, rakentamisen ohjauksesta sekä kunnan ruoka- ja siivouspalveluista. Kunnan vesi- ja viemärilaitos toimii omana taseyksikkönään elinympäristöpalveluiden alla.

Ympäristöterveydensuojelun ja ympäristötarkastustoiminnan järjestää Oulunkaaren ympäristöpalvelut, jossa isäntäkuntana toimii Pudasjärven kaupunki. Kustannukset ovat elinympäristöpalveluiden budjetissa.

Elinympäristöpalveluiden merkittävin tehtävä on nykytilanteessa maa-alueiden hankinta ja kaavoittaminen. Rakentamisen luvittaminen ja elinkeinorakenteiden edistäminen tätä kautta on hyvin keskeisessä roolissa vihreän siirtymän kehittymisen mahdollistamisessa.

Varautumisen ja valmiuden kehittäminen on tärkeässä roolissa.

Yhdyskuntasuunnittelu: Kaavoitusta ja maankäytönsuunnittelua on hoitanut vuoden 2025 aikana elinympäristöjohtaja ja rakennustarkastaja. Kaavasunnittelun pääpaino on ollut Mustikkakankaan teollisuusalueella. Mustikkakangas, alue 3:n, osalta kaavan valmistelu jatkui ja lisäksi aloitettiin polttoaineen jakeluaseman kaavamuutoksen valmistelu.

Maaselän tuulivoimaosayleiskaavan luonnos on ollut nähtävillä ja se hyväksyttiin joulukuussa 2025. Ponteman tuulivoimapuiston kaavaehdotus 2 asetettiin nähtäville ja Tornikankaan tuulivoimapuiston luonnos oli nähtävillä.

Hietaselän alueen maankäyttö selkiytyi ja Skarta Energy Hietaselkä Solar Oy jätti Hietaselkään lupahakemuksen 95 ha aurinkovoimalan rakentamiseksi.

Utajärven kunta omistaa maata ja metsää hieman yli 1400 hehtaaria. Kunnalla on myös osuus yhteismetsästä. Yhteismetsän pinta-ala on noin 700 hehtaaria ja osuuksia on 99,992. Utajärven

kunnan osuus yhteismetsästä on 15,353 osuutta. Kunta on suurin yksittäinen osakas yhteismetsässä. Metsiä on hoidettu metsätaloussuunnitelman mukaisesti. Asiantuntijana kunnan metsäomaisuuden hoidossa on toiminut yhteistyökumppanina Metsänhoitoyhdistys Rokua-Paljakka. Metsätaloustoimenpiteitä toteutettiin mm. Hietaselän ja Niskan alueella.

Ympäristö- ja puistopalvelut vastaavat ympäristön siisteydestä ja viihtyisyydestä, reitistöjen, leikkikenttien ja uimarantojen turvallisuudesta ja käytettävyydestä. Vakituisen ympäristötyönjohtajan lisäksi ympäristö- ja puistopalveluissa työskenteli kaksi henkilöä määräaikaisena kesän ajan. Lisäksi kesällä työskenteli kaksi nuorta kahden viikon jaksoissa 4H:n kesätyöllistämisen kautta.

Siiransaaren liikuntapaikkojen sekä Tervareitistön (Utajärvi - Muhos osuus) raivaukset suoritettiin ostopalveluna. Siiransaaren uimarannan parannushanke toteutettiin kesällä. Siihen saatiin Suomi liikkeelle ohjelman avustusta 50 %. Kokonaiskustannusarvio oli 10 666€ (alv 0%). Hankkeen toteutunut kokonaiskustannus oli 11 480€. Avustusta saatiin 5 333€ (alv 0%).

Hyvinvointitalon pihalle rakennettiin uusi aidattu leikkipiha viipaleen päiväkotiryhmän käyttöön.

Utajärven kunta haki ensimmäistä kertaa korvausta SUP-Tuottajayhteisöltä. Kertakäyttöisten muovituotteiden siivouksesta korvausta maksettiin 4 635,22€ sekä 297,00 € korvausta tupakajätteelle tarkoitettujen jätteastioiden hankinnasta.

Lakeuden EKO: On neljän kunnan muodostama jätehuollon yhteistyöalue, jossa Lakeuden EKO-lautakunta toimii jätehuoltoviranomaisena. Yhteistyöalueeseen kuuluvat Limingan, Tyrnävän, Muhoksen ja Utajärven kunnat. Lakeuden EKO:n tilinpäätös ja vuosikertomus liitetään osaksi Limingan (isäntäkunta) tilinpäätöstä.

Vuoden 2025 talousarviossa toimintatuotoiksi arvioitiin 189 600 euroa, josta jätemaksutuottojen osuudeksi arvioitiin 159 600 euroa. Toimintatuotoista 30 000 euroa arvioitiin kuntien rahoitukseksi kiertotalousasiantuntijan työpanoksesta. Toimintakuluiksi talousarviossa arvioitiin 193 081 euroa. Toteutuneet toimintatuotot olivat 204 020 euroa ja toimintakulut 202 793 euroa. Tilinpäätös on siten 1 226 euroa ylijäämäinen. Ylijäämä jaetaan sopimuskuntien kesken kapi-taatioperusteisesti. Toimintatuotot ylittyivät talousarvioon nähden erityisesti jätemaksutuottojen osalta. Sen sijaan kuntien rahoitusta kirjattiin arvioitua vähemmän, 19871 euroa. Palvelujen ostot ylittyivät talousarvioon nähden jäteasemien suunnittelutyön vuoksi. Henkilöstökulut puolestaan alittuivat. Tavaroiden ostot ja vuokrat toteutuivat budjetoidun mukaisesti.

Toimitila- ja kiinteistöpalvelut: Kiinteistötiimi työskentelee tilapalveluiden esimiehen johdolla. Toimintaan kuuluu myös tytäryhtiöiden tekninen isännöinti. Vakituisten kiinteistöhoitajien määrä on kolme henkilöä. Kirvesmiespalvelut otetaan jatkossa ostopalveluina. Hyvinvointialue Pohteelle vuokrattujen kiinteistöjen kiinteistöhoito tehdään edelleen kunnan toimesta. Pohteen vuokrasopimukset olivat katkolla vuodenvaihteessa. Pohteen kanssa jatkettiin vuokrasopimusta yhdeksässä kohteessa. Kahdesta kohteesta ei vuokrasopimusta jatkettu.

Kiinteistöhallinnan palvelupyynnöitä oli vuoden 2025 aikana 1900 kpl. Kiinteistöhoitoon päivystys-aika ei kata arki-iltoja ja öitä. Tämä on riski, joka tiedostetaan, mutta päivystyksen ulottaminen 24/7 kattavaksi tarkoittaisi huomattavaa resurssilisäystä henkilöstöön.

Yläkoulu ja lukion uusi tilaelementti koulu saatiin käyttöön tammikuussa 2025. Utajärven koulun vanhan rakennusosan käyttö opetukseen lopetettiin 2025. Koulun muutto on suoritettu vuoden 2025 aikana. Koulu vaihe 3. suunnittelu aloitettiin. Siinä suunnitellaan vanhan kouluosan purku kokonaisuudessaan ja pienen laajennuksen rakentaminen sen tilalle.

Hyvinvointitalon käyttö loppui syksyllä ja rakennuksen patteriverkostoon laitettiin glykolia verkoston jäätyksen ehkäisemiseksi. Käyttövesiputkisto tyhjennettiin. Sen säilyvyyttä ei voida taata. Vesimittarille asennettiin uusi liittymäkohta päiväkotit -viipaleen tekniseen tilaan. Viipaleelle jää hyvinvointitalon kellariin oma kaukolämpövaihdin.

Palorivin as.1:een tehtiin pieni remontti, siinä pesuhuoneen lattia uusittiin ja siihen asennettiin lattialämmitys. Veteraanitalon yhteen huoneistoon tehtiin tapettien poisto ja seinien maalaus.

Koulun teknisentyöntilassa sattui loppuvuodesta pieni vesivahinko viemäriinjojen huuhtelun yhteydessä. Vettä tulvi konesalinlattialle ja siitä puutyöluokan puolelle. Vanha lattia purettiin kastuneelta alueelta. Kuivattiin ja asennettiin uusi parketti.

Ahmatie 2:ssa sijainnut rakennus purettiin vuoden 2025 lopussa. Kiinteistön tilalle on suunnitella parkkipaikkoja koulun henkilökunnalle.

Siivouspalvelut: Siivoustiimi työskentelee tilapalveluiden esihenkilön johdolla. Tiimiin kuuluu siivoustyönjohtajan lisäksi 6 vakituista toimitilahuoltajaa. Kiinteistöjen sisäisten järjestelyiden vuoksi myös toimitilahuoltajien työkenttä on muuttunut sekä työaikoja on muokattu siten, että iltavuoroa on alettu tekemään elokuun puolesta välistä lähtien kokeilu luontoisena ja on ollut onnistunut kokeilu.

Siivoustyönjohtaja oli maaliskuusta-syyskuun loppuun Muhosen kunnalla Puhtauspalvelupäällikön tehtävässä 50% ja Utajärven kunnalla Siivoustyönjohtajana 50%. Lokakuun alusta Siivoustyönjohtaja on ollut Utajärven kunnalla 80% työntekijänä.

Sijaistarve oli 2025 vuonna aikaisempaa vuotta runsaampi.

Siivoustiimin hoidettavana oli virastojen, koulun, päiväkotien, hyvinvointitalon, vanhan terveyskeskuksen, kirjaston, jäähallin, torimakasiinin ja veteraanitalon saunan siivoaminen. Tiimi hoitaa myös Utajärven kunnan omana palveluna tuottamien pienten remontti- ja saneerauskohteiden loppu- sekä muuttosiivoukset.

Rakennusvalvonta: Rakennusvalvonta on toteutettu rakennustarkastajan 80 % työpanoksella. Rakennustarkastajan työpanosta on käytetty sekä maankäytönsuunnitteluprosesseissa että vihreän siirtymän myötä tulleiden asioiden selvitystyöhön. Rakennusvalvonnan merkittävin työpanos kohdistui Isosuon ja Loukkaanaron aurinkovoimaloihin sekä Hietaselän aurinkovoimalan luovuttamiseen.

Maaselän tuulivoimapuiston rakentamisluvat tulivat myös vireille vuonna 2025. Rakennusjärjestyksen uusittiin ja se sai lainvoiman 01.06.2025.

Utajärvellä myönnettiin vuonna 2025 rakentamislupia 18 kpl, sijoittamislupia 1 kpl ja 1 poikkeamislupa.

Vesi ja viemäritoiminta: Vesiliittymiä myytiin 3 kpl ja viemäri liittymiä 2 kpl. Kaava-alueelle näistä tuli 1- vesi ja 1- jv -liittymä, haja-asutusalueelle 2- vesi ja 1- jv - liittymää.

Verkostoon pumpattu vesimäärä oli 291 328 m³ (ed. v.250 763) ja laskutettu vesimäärä 181822 m³ (ed. v. 179 788). Runkovesijohtovuotoja oli 13 kpl (ed. v. 14). Kokonaisjätevesimäärä oli 83017 m³ (ed. v. 148 585) ja laskutettu jätevesimäärä 67798 m³ (ed. v. 69741). Siirtopumpatun jäteveden määrä laski 2025 vuoden lopulla voimakkaasti. Taloudellinen vaikutus voi olla huomattava, mutta tilanne vaatii pidemmän seuranta-ajan, jotta voidaan arvioida vuositason vaikutus.

Vedenjakeluvarmuus on korkealla tasolla. Vesihuollon rakenteita valvotaan ja tarkastetaan aktiivisesti. Vesihuoltoon investoidaan vuosittain. Vedenottamoiden sähkölaitteiden vuosihuolto oli marraskuun 2025 aikana sekä kahteen vedenottamoon uusittiin raakavesipumput.

Vuonna 2025 veden hinta on ollut 1,47 €/m³ (alv 0%) ja jäteveden hinta 3,15 €/m³ (alv 0%)

Ruokapalvelut: Utajärven kunnan ateriapalvelujen tavoitteena on valmistaa hyvää, maukasta, terveellistä, monipuolista ja kohtuuhintaista kotiruokaa huomioiden asiakkaat, ruokavaliot sekä suomalaiset ravitsemussuositukset.

Valmistuskeittiö toimii Utajärven koululla keskuskeittiönä, jossa valmistetaan kaikki ateriat. Tämän lisäksi päiväkodin keittiö toimii palvelukeittiönä. Ateriapalvelut valmistavat myös ulkopuolisille ruokapalveluita, mikäli on tarve suurempien tapahtumien järjestämiseen.

Aterioiden hinnat lasketaan keittiön kokonaiskustannuksista suoriteperusteisesti. Ateriapalveluiden toiminta vuonna 2025 on toteutunut talousarvion mukaisesti. Asiakasmäärä edellisvuodesta on pysynyt lähes samana. Aterian hinnassa ei suurta muutosta edelliseen vuoteen.

Henkilöstö toimii samassa tiimissä, yhtenäisessä työvuorotaulukossa. Käytössä oli kuuden viikon kiertävä ruokalistapohja, joka vaihtuu kaksi kertaa vuodessa. Ruokalistassa huomioidaan juhlapyhät, sekä teemaviikkoja ja -päiviä järjestetään tilanteen mukaan. Lähiruokaa käyttöä pyritään edistämään mahdollisuuksien ja tarjonnan mukaan. Reilun kaupan kahvia käytetään vieraskahvituksissa sekä muita Reilun kaupan tuotteita mahdollisuuksien mukaan.

Vakituisia työntekijöitä ateriapalveluissa oli yhteensä neljä kokoaikaista ja yksi osa-aikainen vakituinen työntekijä. Teemme kolmen kunnan välistä yhteistyötä Muhoksen ja Vaalan kanssa. Yhteistyötä on saatu edistettyä hyvin. Yhteistyönä on hankittu kaikille kolmelle kunnalle uusi tuotannonohjausjärjestelmä ja omavalvonnan järjestelmä.

Elinympäristöpalveluiden hankkeita

Kiiminkijoen valuma-alueen ympäristön parantamisen koordinaatiohanke – KIVAKO: KIVAKO:n tavoitteena on vuonna 2024 päättyneen MATKI-hankkeen puitteissa laaditun maankäytön tiekartan käytäntöön vieminen. KIVAKO -hanke kestää 31.8.2027 asti. Utajärven kunnan edustus KIVAKO-hankkeessa: Thomas Virta, projektipäällikkö ja Päivi Väänänen, ympäristötyönjohtaja (varajäsen). Utajärven kunnan rahoitusosuus on 1000 €/vuosi, yhteensä 3000 €.

Arvovesi 3 – Oulujoen vesistöalueen vesistövision toimeenpanohanke: Oulujoen vesistöalueen vesistövisiota toimeenpaneva Arvovesi 3-hanke toteutetaan Kajaanin ammattikorkeakoulun koordinaatiovastaulla ajanjaksolla 1.1.2025 – 31.12.2027. Alkuvuonna 2026 julkaistaan toimeenpano-ohjelma, joka ohjaa vesistövision toteuttamista kaudella 2025 – 2017. Utajärven kunnan edustajana Arvovesi 3 -hankkeessa toimii Thomas Virta. Utajärven kunnan rahoitusosuus vuosina 2025 – 2027 on 2000 €/vuosi.

Hiilestä on moneksi – lähituotantoa vihreässä siirtymässä (Biohiilen aika) -hanke: Hanke toteutetaan JTF-rahoituksella ajanjaksona 01.10.2023 – 30.09.2026, tavoitteena biohiilen arvoketjun kehittäminen. Oulun yliopisto toimii hankkeen vetäjänä, ja Utajärven kunta on osatoteuttajana. Utajärven kunnan osallistuu hankkeeseen yhdellä työntekijällä. Rahoitusosuudet jakautuvat seuraavasti: Pohjois-Pohjanmaan liitto: 80%, yksityinen rahoitus eli yritysten myöntämä rahoitus: 0,54 %, Utajärven kunnan oma rahoitusosuus: 19,46%.

Lokakuussa 2023 alkanut Biohiilen aika -hanke jatkui koko 2025 ajan hankesuunnitelman mukaisesti. Utajärven osuudella edistettiin ennen kaikkea hankkeen tiedotustoimintaa. Lisäksi jatkettiin Utajärvelle sijoittuva biomassan (paju ja hieskoivu) viljelykokeita ja käynnistettiin biohiilen perustuvat vedenpuhdistuspilotit Mustikkakangas I -alueella ja Kestävän kehityksen

keskuksen toimipisteellä Oulun Hietasaassa. Hietaselän Keke-keskuksen alueella suoritettiin lisäksi kenttäkoe, jossa selvitettiin biohiilen vaikutusta yksivuotisten kasvien kasvuun. Lumijoella puolestaan selvitettiin ravinteilla ladatun biohiilen vaikutusta koivutaimien kasvuun. Loppuvuonna 2025 ehdittiin käynnistää vielä yksi pilotti Utajärven Lahdensuussa, tavoitteena tarkistaa, miten tehokkaasti biohiili osana viemäriverkoston tuuletusventtiiliä poistaa jäteveden hajua.

Kiertola – Luonnonvarojen älykäs käyttö digitaalisella kiertotalouden ohjauksella: Iin Micropoliksen vetämän hankkeen tavoitteena on kehittää digitaalisia alustoja ja liiketoimintamalleja, jotka hyödyttävät yrityksiä edistämällä uusioraaka-aineiden markkinoita ja tehokasta tiedonkulkua. Utajärven kunta osallistuu hankkeeseen ilman omaa rahoitusosuutta. Kiertola -hanke päättyy 31.7.2026.

Kiertotalouden green deal: Utajärven kunta osallistui vuonna 2023 kiertotalouden green deal skenaario- ja tutkimustyöhön, joka rakentui kahden toisiaan tukevan raiteen kautta:

Tutkimuslaitosten (SYKE, GTK, LUKE, VTT ja Tilastokeskus) luotsaamasta materiaalivirta-analyysistä ja skenaariotyöstä sekä Ministeriöiden (YM, TEM) luotsaamasta työstä kiertotalouden green dealin sitoumusten lähtökohtien valmistelemiseksi.

Vuonna 2024 laadittiin alustavat, sitovat toimenpiteet Utajärven kunnan osalta ja toukokuussa 2025 saatiin valmiiksi Utajärven kunnan Kiertotalouden green deal -sitoumus.

Teollisuuden kaava-alueen Prosessitie -hanke sai myönteisen rahoituspäätöksen ja käynnistyy 1.1.2026. Loppuvuonna 2025 pidettiin aloituspalaveri rahoittajan eli Pohjois-Pohjanmaan liiton kanssa.

3. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

3.1. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Toimintatuotot						
Myyntituotot	3 472 771	0	3 472 771	3 468 425	99,9 %	-4 346
Maksutuotot	182 500	0	182 500	106 570	58,4 %	-75 930
Tuet ja avustukset	193 441	0	193 441	360 168	186,2 %	166 727
Muut toimintatuotot	1 329 583	0	1 329 583	1 361 227	102,4 %	31 643
Toimintatuotot yht.	5 178 295	0	5 178 295	5 296 390	102,3 %	118 095
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-7 416 778	0	-7 416 778	-7 112 308	95,9 %	304 470
Palvelujen ostot	-6 726 704	0	-6 726 704	-6 182 473	91,9 %	544 231
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 604 555	0	-1 604 555	-1 478 092	92,1 %	126 463
Avustukset	-599 200	-27 080	-626 280	-538 091	85,9 %	88 189
Muut toimintakulut	-432 717	0	-432 717	-424 537	98,1 %	8 180
Toimintakulut yht.	-16 779 954	-27 080	-16 807 034	-15 735 500	93,6 %	1 071 534
Toimintakate	-11 601 659	-27 080	-11 628 739	-10 439 110	89,8 %	1 189 629
Verotulot	7 433 000	0	7 433 000	7 618 814	102,5 %	185 814
Valtionosuudet	5 460 962	300 000	5 760 962	5 892 313	102,3 %	131 351
Rahoitustuotot ja -kulut						0
Korkotuotot	12 020	0	12 020	61 696	513,3 %	49 676
Muut rahoitustuotot	7 800	0	7 800	13 020	166,9 %	5 220
Korkokulut	-180 000	40 000	-140 000	-164 401	117,4 %	-24 401
Muut rahoituskulut	-1 650	0	-1 650	-530	32,1 %	1 120
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-161 830	40 000	-121 830	-90 215	74,0 %	31 615
Vuosikate	1 130 473	312 920	1 443 393	2 981 802	206,6 %	1 538 409
Poistot ja arvonalentumiset	-1 380 150	0	-1 380 150	-1 395 139	101,1 %	-14 989
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	-	0
Tilikauden tulos	-249 677	312 920	63 243	1 586 663	-	1 523 420
Poistoeron muutos	136 463	0	136 463	128 955	94,5 %	-7 508
Varausten muutos	0	0	0	-1 300 000	-	-1 300 000
Tilikauden yli-/alijäämä	-113 214	312 920	199 706	415 617	208,1 %	215 911

3.2. Verotulojen ja valtionosuuksien toteutuminen

VEROTULOJEN ERITTELY

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Kunnallisvero	3 532 000	0	3 532 000	3 432 620	97,2 %	-99 380
Osuus yhteisöverosta	615 000	0	615 000	714 062	116,1 %	99 062
Kiinteistövero	3 286 000	0	3 286 000	3 472 133	105,7 %	186 133
Verotulot yhteensä	7 433 000	0	7 433 000	7 618 814	102,5 %	185 814

VEROPROSENTTIEN KEHITYS

Verolaji	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tulovero	20,50 %	20,50 %	20,50 %	7,86 %	8,40 %	8,40 %
Maapohjan yleinen kiinteistövero	1,10 %	1,10 %	1,10 %	1,10 %	1,30 %	1,30 %
Vakituisten asuinrakennusten vero	0,45 %	0,45 %	0,45 %	0,45 %	0,45 %	0,45 %
Muiden rakennusten vero	1,25 %	1,25 %	1,25 %	1,25 %	1,25 %	1,25 %
Rakennusten yleinen kiinteistövero	1,10 %	1,10 %	1,10 %	1,10 %	1,10 %	1,10 %
Rakentamattoman rakennuspaikan vero	6,00 %	6,00 %	6,00 %	6,00 %	6,00 %	6,00 %
Yleishyödyllisen käytön kiinteistövero	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Voimalaitosten vero	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %

VALTIONOSUUDET JA VEROTULOMENETYSTEN KORVAUS

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Valtionosuudet						
Peruspalvelujen valtionosuus	3 551 207	0	3 551 207	3 556 067	100,1 %	4 860
Verot. perustuva v.os. tasaus	1 246 285	0	1 246 285	1 239 228	99,4 %	-7 057
Opetus- ja kulttuurimin. v.os.	256 000	300 000	556 000	692 745	124,6 %	136 745
Verotulomenetyksen korvaus	407 470	0	407 470	404 273	99,2 %	-3 197
Yhteensä	5 460 962	300 000	5 760 962	5 892 313	102,3 %	131 351

4. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

INVESTOINTIHANKKEET, UTAJÄRVEN KUNTA

	Ed. vuosien käyttö	Alkup. TA	Muutokset	TA +muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama	Käyttö yht.
Hallintopalvelut								
Luottamushenkilöiden ICT-laitteet	0	-26 000	0	-26 000	-24 080	93 %	1 920	-24 080
Hallinnon tilojen muutostyöt	0	0	-40 000	-40 000	-24 899	62 %	15 101	-24 899
Hallintopalvelut yht.	80	-26 000	-40 000	-66 000	-48 979	74 %	17 021	-48 899
Kasvatuspalvelut								
Uusi koulu (yläaste, lukio)	-2 982 165	-350 000	36 000	-314 000	-328 496	105 %	-14 496	-3 310 661
Viipalepäiväkodin piha-alue	0	0	-20 000	-20 000	-19 136	96 %	864	-19 136
Kasvatuspalvelut yht.	-3 040 263	-350 000	16 000	-334 000	-347 633	104 %	-13 633	-3 387 896
Elinympäristöpalvelut								
Verkoston laajennus, viemäri	1 854	0	0	0	3 950	-	3 950	5 804
Teollisuusalueen Orikankaan liittymä	-12 860	-45 000	-16 000	-61 000	-66 532	109 %	-5 532	-79 392
Teollisuusalueiden tiet	-56 737	-440 000	0	-440 000	-396 506	90 %	43 494	-453 243
Maanosto	-414 660	0	-66 500	-66 500	-66 395	100 %	105	-481 055
Maa-alueen myynti	11 083	0	0	0	3 225	-	3 225	14 308
Entisen TK:n muutostyöt	0	-50 000	0	-50 000	-47 208	94 %	2 792	-47 208
Verkoston laajennus, vesi	7 000	0	0	0	4 620	-	4 620	11 620
Elinympäristöpalvelut yht.	-1 734 326	-535 000	-82 500	-617 500	-564 846	91 %	52 654	-2 299 172
Investointihankkeet yhteensä								
Investointitulot yhteensä	496 750	0	0	0	11 795	-	11 795	508 545
Investointimenot yhteensä	5 271 259	911 000	106 500	1 017 500	973 252	96 %	-44 248	6 244 511
Nettoinvestoinnit	-4 774 509	-911 000	-106 500	-1 017 500	-961 457	94 %	56 043	-5 735 966

Vesihuoltolaitos on saanut 8570 euroa liittymismaksutuloja.

5. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	1 130 473	312 920	1 443 393	2 981 802	206,6 %	1 538 409
Tulorahoituksen korjaukset	-1 000	0	-1 000	-67 030	-	-66 030
Toiminnan rahavirta yht.	1 129 473	312 920	1 442 393	2 914 772	202,1 %	1 472 379
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-911 000	-106 500	-1 017 500	-973 252	95,7 %	44 248
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	1 000	0	1 000	70 255	-	69 255
Investointien rahavirta yht.	-910 000	-106 500	-1 016 500	-902 997	88,8 %	113 503
Toiminnan ja inv. rahavirta yht.	219 473	206 420	425 893	2 011 775	472,4 %	1 585 882
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	0	-50 000	-50 000	-131 000	262,0 %	-81 000
Antolainasaamisten vähennys	25 000	0	25 000	145 575	582,3 %	120 575
Antolainauksen muutokset yht.	25 000	-50 000	-25 000	14 575	-58,3 %	39 575
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	500 000	-500 000	0	0	-	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 175 000	0	-1 175 000	-1 172 287	99,8 %	2 713
Lainakannan muutokset yht.	-675 000	-500 000	-1 175 000	-1 172 287	99,8 %	2 713
Vaikutus maksuvalmiuteen	-430 527	-343 580	-774 107	854 063	-110,3 %	1 628 170

6. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIIEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA

(1 000 euroa)	Sito- vuus	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. TA	Muutos	TA+mu- utos	To- teuma	Poik- keama	Alkup. TA	Muutos	TA+mu- utos	To- teuma	Poik- keama
Käyttötalousosa											
50 Hallintopalvelut	N	2 150	0	2 150	2 098	-53					
51 Elinvoimapalvelut	N	462	0	462	434	-28					
60 Hyvinvointipalvelut	N	2 040	0	2 040	1 840	-201					
70 Kasvatuspalvelut	N	6 932	0	6 932	6 447	-485					
80 Elinympäristöpalvelut	N	17	27	44	-379	-423					
Tuloslaskelmaosa											
Verotulot	B						7 433	0	7 433	7 619	186
Valtionosuudet	B						5 461	300	5 761	5 892	131
Korkotuotot	B						12	0	12	62	50
Muut rahoitustuotot	B						8	0	8	13	5
Korkomenot	B	180	-40	140	164	24					
Muut rahoitusmenot	B	2	0	2	1	-1					
Satunnaiset erät	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investointiosa											
Hallintopalvelut	B	26	40	66	49	-17	0	0	0	0	0
Elinvoimapalvelut	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hyvinvointipalvelut	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kasvatuspalvelut	B	350	-16	334	348	14	0	0	0	0	0
Elinympäristöpalvelut	B	535	83	618	577	-41	0	0	0	12	12
Rahoitusosa											
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten lisäys	B	0	50	50	131	81					
Antolainasaamisten vähennys	B						25	0	25	146	121
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lisäykset	B						500	-500	0	0	0
Pitkäaikaisten vähennykset	B	1 175	0	1 175	1 172	-3					
Lyhytaikaisten muutokset	N										
Oman pääoman muutokset	N										
Vaikutus maksuvalmiuteen					854	854	431	344	774		-774
Yhteensä		13 869	144	14 013	13 735	-278	13 869	144	14 013	13 743	-270

7. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

7.1. Kunta

7.1.1. Tuloslaskelma

KUNNAN TULOSLASKELMA (ULKOISET ERÄT)

	2025	2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 406 740,17	1 397 703,38
Maksutuotot	106 570,17	92 881,87
Tuet ja avustukset	360 167,74	448 963,72
Muut toimintatuotot	1 361 226,53	1 258 048,31
Toimintatuotot yht.	3 234 704,61	3 197 597,28
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-7 112 308,09	-7 094 770,80
Palvelujen ostot	-4 164 117,97	-4 284 907,31
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 434 761,58	-1 388 085,37
Avustukset	-538 090,76	-334 474,64
Muut toimintakulut	-424 536,58	-362 810,52
Toimintakulut yht.	-13 673 814,98	-13 465 048,64
Toimintakate	-10 439 110,37	-10 267 451,36
Verotulot	7 618 814,39	7 510 141,93
Valtionosuudet	5 892 313,00	5 230 213,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	61 696,44	148 675,96
Muut rahoitustuotot	13 020,08	11 342,24
Korkokulut	-164 401,24	-93 681,85
Muut rahoituskulut	-530,23	-7 971,35
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-90 214,95	58 365,00
Vuosikate	2 981 802,07	2 531 268,57
Poistot ja arvonalentumiset	-1 395 139,32	-2 290 014,95
Satunnaiset erät yht.	0,00	0,00
Tilikauden tulos	1 586 662,75	241 253,62
Poistoeron muutos	128 954,63	84 510,19
Varausten muutos	-1 300 000,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	415 617,38	325 763,81

7.1.2. Rahoituslaskelma

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 981 802,07	2 531 268,57
Tulorahoituksen korjaukset	-67 030,34	-28 344,62
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 914 771,73	2 502 923,95
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-973 251,67	-5 271 259,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	473 287,20
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	70 255,02	39 507,12
Investointien rahavirta yhteensä	-902 996,65	-4 758 464,57
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	2 011 775,08	-2 255 540,62
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-131 000,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys	145 574,90	31 179,46
Antolainauksen muutokset yhteensä	14 574,90	31 179,46
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	2 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 172 286,92	-1 098 130,92
Lainakannan muutokset yhteensä	-1 172 286,92	901 869,08
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	17 198,42	-68,00
Saamisten muutos	307 484,80	-200 220,08
Korottomien velkojen muutos	-369 024,42	-82 175,94
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-44 341,20	-282 464,02
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-1 202 053,22	650 584,52
Rahavarojen muutos	809 721,86	-1 604 956,10
Rahavarat jakson alussa	3 715 669,20	5 320 625,30
Rahavarat jakson lopussa	4 525 391,06	3 715 669,20

7.1.3. Tase

KUNNAN TASE - VASTAAVAA

	2025	2024
VASTAAVAA		
A Pysyvät vastaavat		
I Aineettomat hyödykkeet		
2. Muut pitkävaikuttiset menot	487 298,91	566 438,07
I Aineettomat hyödykkeet yhteensä	487 298,91	566 438,07
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1 990 677,02	1 924 664,04
2. Rakennukset	14 217 732,51	11 775 811,30
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 691 416,75	4 672 714,00
4. Koneet ja kalusto	111 648,24	49 145,11
5. Muut aineelliset hyödykkeet	121 603,94	121 603,94
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	133 964,28	3 069 077,52
II Aineelliset hyödykkeet yhteensä	21 267 042,74	21 613 015,91
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	4 685 663,43	4 685 663,43
3. Muut lainasaamiset	442 056,96	456 631,86
III Sijoitukset yhteensä	5 127 720,39	5 142 295,29
A Pysyvät vastaavat yhteensä	26 882 062,04	27 321 749,27
C Vaihtuvat vastaavat		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
3. Muut saamiset	64 360,00	64 360,00
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	443 566,62	421 405,70
3. Muut saamiset	66 487,23	492 313,19
4. Siirtosaamiset	172 525,50	76 345,26
II Saamiset yhteensä	746 939,35	1 054 424,15
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	12 900,00	11 250,00
III Rahoitusarvopaperit yhteensä	12 900,00	11 250,00
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 512 491,06	3 704 419,20
C Vaihtuvat vastaavat yhteensä	5 272 330,41	4 770 093,35
VASTAAVAA YHTEENSÄ	32 154 392,45	32 091 842,62

KUNNAN TASE - VASTATTAVAA

	2025	2024
VASTATTAVAA		
A Oma pääoma		
I Peruspääoma	7 503 907,25	7 503 907,25
III Muut omat rahastot	415 016,61	415 016,61
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 881 763,04	6 555 999,23
V Tilikauden yli-/alijäämä	415 617,38	325 763,81
A Oma pääoma yhteensä	15 216 304,28	14 800 686,90
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
1. Poistoero	3 080 317,93	1 609 272,56
2. Vapaaehtoiset varaukset	1 300 000,00	1 600 000,00
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	4 380 317,93	3 209 272,56
D Toimeksiantojen pääomat		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	53 392,98	50 194,56
3. Muut toimeksiantojen pääomat	16 179,49	2 179,49
D Toimeksiantojen pääomat yhteensä	69 572,47	52 374,05
E Vieras pääoma		
I Pitkäaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 082 121,17	10 122 731,99
Korottomat		
7. Muut velat	572 419,34	565 049,34
II Lyhytaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 040 610,82	1 172 286,92
Korottomat		
5. Saadut ennakot	3 447,24	3 628,00
6. Ostovelat	606 480,21	1 002 504,56
7. Muut velat	120 253,86	124 400,10
8. Siirtovelat	1 062 865,13	1 038 908,20
E Vieras pääoma yhteensä	12 488 197,77	14 029 509,11
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	32 154 392,45	32 091 842,62

7.2. Konserni**7.2.1. Konsernituloslaskelma****KONSERNITULOSLASKELMA**

	2025	2024
Toimintatuotot	4 112 343,48	4 127 583,65
Toimintakulut	-14 265 445,54	-14 032 409,75
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta	913,13	67,32
Toimintakate	-10 152 188,93	-9 904 758,78
Verotulot	7 605 490,40	7 484 791,79
Valtionosuudet	5 892 313,00	5 230 213,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	84 475,01	185 279,95
Muut rahoitustuotot	18 263,44	19 926,42
Korkokulut	-173 360,36	-105 321,58
Muut rahoituskulut	-533,32	-7 977,35
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-71 155,23	91 907,44
Vuosikate	3 274 459,24	2 902 153,45
Poistot ja arvonalentumiset	-1 657 727,76	-1 552 395,96
Satunnaiset erät		
Satunnaiset erät yht.	0,00	0,00
Tilikauden tulos	1 616 731,48	1 349 757,49
Tilinpäätössiirrot	2 227,17	1 374,92
Laskennalliset verot	36,00	-2 129,00
Vähemmistöosuudet	25,92	-1 532,88
Tilikauden yli-/alijäämä	1 619 020,57	1 347 470,53

7.2.2. Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 274 459,24	2 902 153,45
Tulorahoituksen korjauserät	-67 943,47	-10 958,38
Toiminnan rahavirta yhteensä	3 206 515,77	2 891 195,07
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 711 698,53	-5 662 096,61
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	473 287,20
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	85 829,46	47 744,45
Investointien rahavirta yhteensä	-1 625 869,07	-5 141 064,96
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	1 580 646,70	-2 249 869,89
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-131 000,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys	145 574,90	31 179,46
Antolainauksen muutokset yhteensä	14 574,90	31 179,46
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	2 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 236 350,82	-1 221 971,14
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-59 776,35	-65 611,51
Lainakannan muutokset yhteensä	-1 296 127,17	712 417,35
Oman pääoman muutokset	-39 124,77	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	17 198,42	-68,00
Saamisten muutos	385 321,39	-224 507,78
Korottomien velkojen muutos	-395 545,69	-117 591,08
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	6 974,12	-342 166,86
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-1 313 702,92	401 429,95
Rahavarojen muutos	266 943,78	-1 848 439,94
Rahavarat jakson alussa	4 911 212,47	6 759 652,41
Rahavarat jakson lopussa	5 178 156,25	4 911 212,47

7.2.3. Konsernitase

KONSERNITASE - VASTAAVAA

	2025	2024
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	609 139,65	977 181,67
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	609 139,65	977 181,67
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 500 181,19	2 249 496,36
Rakennukset	16 084 386,47	13 067 913,73
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 691 416,75	4 677 782,25
Koneet ja kalusto	130 202,41	72 667,58
Muut aineelliset hyödykkeet	121 603,94	121 603,94
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	133 964,28	3 069 077,52
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	23 661 755,04	23 258 541,38
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	37 489,82	36 576,69
Osakkeet ja osuudet	861 092,70	861 092,70
Muut lainasaamiset	64 908,01	56 711,40
Sijoitukset yhteensä	963 490,53	954 380,79
Pysyvät vastaavat yhteensä	25 234 385,22	25 190 103,84
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiantojen varat	34 237,98	75 540,69
Muut toimeksiantojen varat	50 384,26	51 226,49
Toimeksiantojen varat yhteensä	84 622,24	126 767,18
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	175 471,20	196 304,52
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	459 256,79	428 681,27
Muut saamiset	133 877,48	603 266,33
Siirtosaamiset	173 800,74	80 172,47
Saamiset yhteensä	942 406,21	1 308 424,59
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	12 900,00	11 250,00
Rahoitusarvopaperit yhteensä	12 900,00	11 250,00
Rahat ja pankkisaamiset	5 165 256,25	4 899 962,47
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	6 120 562,46	6 219 637,06
VASTAAVAA YHTEENSÄ	31 439 569,92	31 536 508,08

KONSERNITASE - VASTATTAVAA

	2025	2024
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	7 503 907,25	7 503 907,25
Muut omat rahastot	420 818,97	423 046,14
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	8 780 980,67	7 472 637,36
Tilikauden yli-/alijäämä	1 619 020,57	1 347 470,53
Oma pääoma yhteensä	18 324 727,46	16 747 061,28
Vähemmistöosuudet	31 593,64	31 617,11
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiantojen pääomat	34 237,98	75 540,69
Lahjoitusrahastojen pääomat	53 392,98	50 194,56
Muut toimeksiantojen pääomat	66 569,37	53 411,61
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	154 200,33	179 146,86
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 219 621,17	10 285 231,99
Lainat julkisyhteisöiltä	57 448,33	89 448,33
Korottomat		
Muut velat	572 419,34	565 049,34
Lyhytaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 065 610,82	1 197 286,92
Lainat julkisyhteisöiltä	32 000,00	76 068,74
Korottomat		
Saadut ennakot	16 676,79	20 925,69
Ostovelat	656 622,95	1 052 194,50
Muut velat	161 017,07	165 541,19
Siirtovelat	1 116 039,22	1 095 307,33
Laskennalliset verovelat	31 592,80	31 628,80
Vieras pääoma yhteensä	12 929 048,49	14 578 682,83
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	31 439 569,92	31 536 508,08

8. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1) ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston 30.5.2017 § 53 hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden, varsinkin kiinteiden rakenteiden ja laitteiden poistoajkoja tarkistettu 1.1.2017 alkaen. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin ja menojäännöspoistojen muuttamiseen tasapoistoiksi. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

RAHOITUSOMAISUUS

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeiden hankintamenojen vähennykseksi.

Edellisten tilikausien vertailukelpoisuus

Tilinpäätökset 31.12.2024 ja 31.12.2025 ovat keskenään vertailukelpoisia.

8.1. Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2) TULOSLASKELMAN JA TASEEN ESITTÄMISTAVAN MUUTOS

Taseen tai tuloslaskelman esittämistapaa ei ole muutettu.

3) OIKAISUT EDELLISTEN TILIKAUSIEN TIETOIHIN

Oikaisuja ei ole.

4) EDELLISTEN TILIKAUSIEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

Tilinpäätökset 31.12.2025 ja 31.12.2024 ovat keskenään vertailukelpoisia.

5) AIKAISEMPIIN TILIKAUSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT SEKÄ VIRHEIDEN KORJAUKSET

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja, kuluja sekä virheiden korjauksia ei ole.

8.2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot***Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet***

Kunnan konsernitilinpäätös käsittää konsernituloslaskelman, konsernitaseen, konsernin rahoituslaskelman sekä niiden liitteenä ilmoitettavat tiedot. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Lisäksi konsernitilinpäätökseen yhdistellään rivi riviltä peruspääoman jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa niiden kuntayhtymien tase, tuloslaskelma ja liitetiedot, joissa kunta on jäsenenä.

Osakkuusyhteisöistä yhdistellään yhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Noudatetaan olennaisuuden periaatetta.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt; Utajärven Yrityspuisto Oy, Kiinteistö Oy Järvenneito ja Kiinteistö Oy Mäyrä sekä osakkuusyhteisöistä Humanpolis Oy.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä; Pohjois-Pohjanmaan liitto.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Keskinäiset palautuskelpoiset liittymämaksut on siirretty maa-alueisiin ja eliminoitu ed. tilikauden yli- /alijäämästä. Kunnan ja tytäryhteisöjen sisäiset kiinteistöverot on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja verotuserusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmilte tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

POIKKEAVAT ARVOSTUS JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

Ei ole

POIKKEAVAT TILIKAUDET

Kaikilla tilikausi 1.1. - 31.12.

EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

Konsernitilinpäätökset 31.12.2024 ja 31.12.2025 ovat keskenään vertailukelpoisia.

8.3. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot**6) ULKOISET TOIMINTATUOTOT TOIMIELIMITTÄIN**

	2025	Konserni 2024	2025	Kunta 2024
Yleishallinto	684 961,00	710 376,00	321 064,00	352 489,00
Opetus- ja kulttuuripalvelut	421 452,00	498 475,36	421 452,00	498 475,36
Yhdyskuntapalvelut	2 330 360,00	2 129 899,97	1 816 619,00	1 557 799,64
Muut palvelut, muu taseyksikkö	650 378,00	658 353,80	650 378,00	658 353,80
Työllisyyspalvelut	25 191,00	130 479,00	25 191,00	130 479,00
Yhteensä	4 112 342,00	4 127 584,13	3 234 704,00	3 197 596,80

Taulu 6; V.2025 alusta kuntien vastuu työttömyysetuuksien rahoittamisesta laajeni. Oulun seudun työllisyysalueen vastuukuntana toimii Oulun kaupunki. Muutoksen myötä kunnan toimintatuotot työllisyyspalveluiden osalta eivät ole vertailukelpoisia edelliseen tilikauteen nähden.

7) VEROTULOJEN ERITTELY

	2025	2024
Kunnan tulovero	3 432 620,21	3 585 972,47
Osuus yhteisöveron tuotosta	714 061,55	630 862,68
Kiinteistövero	3 472 132,63	3 293 306,78
Verotulot yhteensä	7 618 814,39	7 510 141,93

8) VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 795 295,00	4 321 298,00
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus</i>	<i>1 239 228,00</i>	<i>1 145 508,00</i>
<i>Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	692 745,00	355 931,00
Verotulomenetysten korvaus	404 273,00	552 984,00
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	5 892 313,00	5 230 213,00

9) PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	117 591,49	74 828,82
Muiden palvelujen ostot	4 046 526,48	4 210 078,49
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	4 164 117,97	4 284 907,31

Taulu 9; V.2025 alusta kuntien vastuu työttömyysetuuskien rahoittamisesta laajeni. Oulun seudun työllisyysalueen vastuukuntana toimii Oulun kaupunki. Muutoksen myötä kunnan menot muiden palveluiden ostojen osalta eivät ole vertailukelpoisia edelliseen tilikauteen nähden.

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA KUNNAN TILINPÄÄTÖKSESSÄ

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Poistot on tehty Kv 13.12.2012 § 65, vahvistetun poistosuunnitelman mukaan ennen vuotta 2017 valmistuneista hyödykkeistä ja 2017 ja sen jälkeen valmistuneista hyödykkeistä Kv 30.5.2017 § 53, vahvistetun poistosuunnitelman mukaan.

Tarkennuksia tehty muiden pitkävaikutteisten menojen ja rakennusten poistojen suhteen seuraavasti:

Muut pitkävaikutteiset menot

- o Poistot aloitetaan heti syntymäkauden alusta lukien.

Rakennukset ja rakennelmat

- o Aloitetaan sen kuukauden alusta, kun rakennus tai peruskorjaus valmistuu, otetaan käyttöön tai on hankittu
- o Peruskorjaus lisätään alkuperäiseen hankinta-arvoon
- o Peruskorjaukselle, joka on huomattavaa laatua ja rakennuksen arvo olennaisesti nousee, määritellään oma poistosuunnitelma.

Kiinteät rakenteet ja laitteet (kadut, tiet, muut maa- ja vesirakenteet, vesi-, viemäri- ja lämpöverkot ym)

- o Tehdään puolen vuoden poisto, koska ei ole mahdollista määritellä käyttöönottohetkeä.

Koneet ja kalusto

- o Sen kuukauden alusta lukien, jolloin otettu käyttöön, tai koko vuoden poisto, jos käyttöönottohetkeä vaikea selvittää.

POISTOMENETELMÄT JA -AJAT

	Ennen v. 2017 valmistuneet		V. 2017 ja sen jälk. valmistun.	
	Poistoaika	Poistomenettely	Poistoaika	Poistomenettely
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet				
Aineettomat oikeudet	5 v	tasapoisto	5 v	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot				
Atk-ohjelmistot	2 v	tasapoisto	2 v	tasapoisto
Osall. toisen yhteisön tiehankkeisiin			15 v	tasapoisto
Osake- ja vuokrahuon. perusp.menot			5 v	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2–20 v, päätetään tapauskohtaisesti		2–20 v, päätetään tapauskoht.	
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet				
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa		Ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat				
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 v/kiint.koht.	tasapoisto	30 v/kiint.koht.	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v	tasapoisto	20 v	tasapoisto
Asuinrakennukset	30 v	tasapoisto	30 v	tasapoisto
Muut rakennukset	20 v	tasapoisto	20 v	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Kadut, tiet, muut maa- ja vesirakenteet	20%	menoj.poisto		
Kadut, tiet, torit, puistot			15 v	
Muut maa- ja vesirakenteet			15 v	tasapoisto
Vesi- ja viemäriverkostot	10%	menoj.poisto	30 v	tasapoisto
Kaukolämpoverkostot	15 %	menoj.poisto	20 v	tasapoisto
Atk-verkot, puhelinverkot ja keskuskes	10 v	tasapoisto		
Atk-verkot, sähköjohdot ja ulkovalaist.			15 v	tasapoisto
Sähkö-, vesi yms. laitojen koneet	10 v	tasapoisto	10 v	tasapoisto
Kiinteät nosto- ja sirtolaitteet			15 v	tasapoisto
Muut kiinteät koneet, rakent. ja laitteet	10 v	tasapoisto	10 v	tasapoisto
Koneet ja kalusto				
Kuljetusvälineet	5 v	tasapoisto	5 v	tasapoisto
Muut liikkuvat työkonet			5 v	tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 v	tasapoisto	10 v	tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 v	tasapoisto	5 v	tasapoisto
Atk-laitteet	3 v	tasapoisto	3 v	tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 v	tasapoisto	3 v	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet				
Luonnonvarat			Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa		Ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat				
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa		Ei poistoa	
PYSYVIEN VASTAAVIEN SIJAITUKSET				
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa		Ei poistoa	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi. Pysyvien vastaavien käyttöomaisuuskirjanpito tehdään CGI:n Pro Economica-ohjelmalla.

12) PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

Ei ilmoitettavaa

13) PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

	2025	Konserni 2024	2025	Kunta 2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	67 030,00	31 335,62	67 030,00	31 335,62
Luovutusvoitot yhteensä	67 030,00	31 335,62	67 030,00	31 335,62
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	0,00	-2 991,00	0,00	-2 991,00
Luovutustappiot yhteensä	0,00	-2 991,00	0,00	-2 991,00

14) OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

	2025	2024
Osinkotuotot muista yhteisöistä	9 911,00	8 092,41
Yhteensä	9 911,00	8 092,41

15) ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	128 954,63	84 510,19
Yhteensä	128 954,63	84 510,19

8.4. Tasetta koskevat liitetiedot**8.4.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot****16) KULUIKSI KIRJAAMATTOMAT MENOT JA PÄÄOMA-ALENNUKSET**

Ei kuluiksi kirjaamattomia menoja tai pääoma-alennuksia.

17) ARVONKOROTUKSET

Ei arvonkorotuksia.

18) TIEDOT PYSYVISTÄ VASTAAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti:

- poistamaton hankintameno tilikauden alussa
- lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana, samoin kuin siirrot erien välillä
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot
- tilikauden arvonalentumiset ja niiden palautukset
- tilikauden aikana kirjanpitolain 4 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla hankintamenuon
- luettujen korkojen määrä
- tilikauden rahoitusosuudet

Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Ennako- maksut	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	566 438,07	0,00	566 438,07
Tilikauden poisto	0,00	-79 139,16	0,00	-79 139,16
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	487 298,91	0,00	487 298,91
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	487 298,91	0,00	487 298,91

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 924 664,04	11 775 811,30	4 672 714,00	49 145,11	121 603,94	3 069 077,52	21 613 015,91
Lisäykset tilikauden aikana	70 571,51	252 306,02	412 798,93	117 804,50	0,00	121 104,56	974 585,52
Vähennykset tilikauden aikana	-4 558,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-4 558,53
Siirrot erien välillä	0,00	2 999 481,79	56 737,01	0,00	0,00	-3 056 217,80	1,00
Tilikauden poisto	0,00	-785 767,89	-423 509,71	-55 301,37	0,00	0,00	-1 264 578,97
Arvonlennukset ja -palautukset	0,00	-24 098,71	-27 323,48	0,00	0,00	0,00	-51 422,19
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 990 677,02	14 217 732,51	4 691 416,75	111 648,24	121 603,94	133 964,28	21 267 042,74
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 990 677,02	14 217 732,51	4 691 416,75	111 648,24	121 603,94	133 964,28	21 267 042,74

Maa- ja vesialueiden erittely

	2025	Konserni 2024	2025	Kunta 2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut		217 759,05	246 536,22	112 300,28
Muut maa- ja vesialueet		2 282 422,14	2 002 960,14	1 878 376,74
Maa- ja vesialueet yhteensä		2 500 181,19	2 249 496,36	1 990 677,02

OLENNAISET KUNTAYHTYMÄOSUUKSIEN ARVON MUUTOKSET

Ei ilmoitettavaa

Osakkeet ja osuudet

	Konserniyhtiöt	Omistusyhteisöt	Kuntayht.-osuudet	Muut osakkeet ja os.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 848 520,15	10 000,00	3 800,37	823 342,91	4 685 663,43
Hankintameno 31.12.	3 848 520,15	10 000,00	3 800,37	823 342,91	4 685 663,43
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 848 520,15	10 000,00	3 800,37	823 342,91	4 685 663,43

Jvk, laina ja muut saamiset

	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Palautettavat liittymismaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	443 320,46	0,00	13 311,40	0,00	456 631,86
Lisäykset	0,00	0,00	131 000,00	0,00	131 000,00
Vähennykset	-26 071,51	0,00	-119 503,39	0,00	-145 574,90
Hankintameno 31.12.	417 248,95	0,00	24 808,01	0,00	442 056,96
Kirjanpitoarvo 31.12.	417 248,95	0,00	24 808,01	0,00	442 056,96

19-21) OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilik. voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Utajärven Yrityspuisto, Utajärvi	Utajärvi	100,00 %	100,00 %	2 266	232	69
Kiinteistö Oy Järvenneito, Utajärvi	Utajärvi	100,00 %	100,00 %	264	493	-38
Kiinteistö Oy Mäyrä, Utajärvi	Utajärvi	82,00 %	82,00 %	40	52	9
Yhteensä				2 570	777	40
Kuntayhtymät						
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu	0,87 %	0,87 %	14	9	0
Yhteensä				14	9	0
Osakkuusyhteisöt						
Humanpolis Oy	Utajärvi	33,32 %	33,32 %	27	0	1
As Oy Utajärven Anttilanhovi	Utajärvi	21,40 %	21,40 %	0	0	0
Yhteensä				27	0	1

	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilik. voitosta/tappiosta
Muut omistusyhteisyyshyönteisöt						
As Oy Utajärven Jokihovi	Utajärvi	19,56 %	19,56 %	0	0	0
As Oy Utarivi	Utajärvi	7,73 %	7,73 %	0	0	0
As Oy Utajärven Sillankulma	Utajärvi	19,66 %	19,66 %	0	0	0
Oulunkaarren Työterveys Oy	li	10,99 %	10,99 %	0	0	0
Yhteensä				0	0	0

22) SAAMISET TYTÄRYHTEISÖILTÄ, KUNTAYHTYMILTÄ SEKÄ OSAKKUUS- JA MUILTA OMISTUSYHTEISYHTEISÖILTÄ

	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	10 129,88	0,00	14 566,60
Lainasaamiset	370 085,05	7 063,90	377 148,95	22 771,51
Yhteensä	370 085,05	17 193,78	377 148,95	37 338,11
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyshyönteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	1 689,07	0,00	1 730,95
Lainasaamiset	43 400,00	0,00	56 711,40	0,00
Yhteensä	43 400,00	1 689,07	56 711,40	1 730,95
Saamiset yhteensä	413 485,05	18 882,85	433 860,35	39 069,06

23) SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTÄVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Kela/työterveyshuollon korvaukset	35 113,29	35 113,29	35 000,00	35 000,00
Tuet ja avustukset	65 016,63	30 654,65	64 964,04	30 265,20
Muut tulojäämät	73 670,82	14 404,53	72 561,46	11 080,06
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	173 800,74	80 172,47	172 525,50	76 345,26

8.4.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana

24) OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	7 503 907,25	7 503 907,25	7 503 907,25	7 503 907,25
Peruspääoma 31.12.	7 503 907,25	7 503 907,25	7 503 907,25	7 503 907,25
Muut omat rahastot 1.1.	423 046,14	424 421,07	415 016,61	415 016,61
Siirrot rahastosta	-2 227,17	-1 374,93	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	420 818,97	423 046,14	415 016,61	415 016,61
Muutos ennen tilikauden alkua	8 820 107,89	0,00	6 881 763,04	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	8 820 108,00	7 470 054,11	6 881 763,04	6 555 999,23
Oikaisut edelliseen tilikauteen	-39 127,33	2 583,25	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	8 780 980,67	7 472 637,36	6 881 763,04	6 555 999,23
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	1 619 020,57	1 347 470,53	415 617,38	325 763,81
Oma pääoma yhteensä 31.12.	18 324 727,46	16 747 061,28	15 216 304,28	14 800 686,90

25) POISTOERO

	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	3 080 317,93	1 609 272,56

26) MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA ERÄÄNTYVÄT VELAT

	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 535 226,09	6 421 948,11
Pitkäaikaiset velat yhteensä	5 535 226,09	6 421 948,11

27) ALLE VUODEN KULUESSA ERÄÄNTYVÄT JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

Ei alle vuoden kuluessa erääntyviä joukkovelkakirjalainoja.

28) PAKOLLISET VARAUKSET

Ei ilmoitettavaa

29) PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET VELAT TYTÄRYHTEISÖILTÄ, KUNTAYHTYMILTÄ JA OSAKKUUS- SEKÄ MUILTA OMISTUSYHTEISYHTEISÖILTÄ

	Lyhytaikainen		Pitkäaikainen	
	2025	2024	2025	2024
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	4 736,40	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	4 736,40	0,00	0,00
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	15 450,00	17 228,36	0,00	0,00
Yhteensä	15 450,00	17 228,36	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	15 450,00	21 964,76	0,00	0,00

30) SEKKITILILIMIITTI

Ei ilmoitettavaa

31) MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Liittymismaksut	550 282,96	541 712,96	550 282,96	541 712,96
Muut velat	22 136,38	23 336,38	22 136,38	23 336,38
Muut velat yhteensä	572 419,34	565 049,34	572 419,34	565 049,34

Siirtovelat eivät ole vertailukelpoiset keskenään. Työllisyyspalveluiden järjestämisvastuun siirtäessä valtiolta kunnille henkilöstö ja siirtyneen henkilöstön liittyvä lomapalkkavelka siirtyi myös kunnille 1.1.2025

32) SIIRTOVELAT

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	106 453,47	137 564,53	104 958,59	136 624,73
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	831 021,68	774 834,97	782 300,06	721 060,40
Muut palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset	326,69	38,15	0,00	0,00
Korkojaksotukset	19 805,40	21 780,36	17 684,31	20 744,90
Muut menojäämät	158 431,98	161 089,32	157 922,17	160 478,17
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 116 039,22	1 095 307,33	1 062 865,13	1 038 908,20

8.4.3. Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuuttaan, eriteltyinä vakuuslajeittain kultakin kirjanpitolain 1:6 §:n mukaan taseen vastattavissa esitettävän vieraan pääoman erältä

33) VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ KIINTEISTÖIHIN

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainat julkisyhteisöiltä	31 090,30	82 029,61	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	3 109 880,63	3 109 880,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	3 109 880,63	3 109 880,00	0,00	0,00

34) VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU OSAKKEITA

Ei ilmoitettavaa

34) ERITTELY VAKUUKSISTA, JOTKA KUNTA ON MUUTEN KUIN EDELLÄ KOHDASSA 33 TARKOITETULLA TAVALLA ANTANUT PUOLESTAAN

Ei muulla tavalla annettuja vakuuksia.

35) ERITTELY VAKUUKSISTA, JOTKA KUNTA ON ANTANUT SEN KANSSA SAMAAN KONSERNIIN KUULUVIEN YHTEISÖJEN PUOLESTA

Kunta ei ole antanut vakuuksia sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta.

36) YHTEENLASKETTU ARVO KUNNAN ANTAMISTA MUISTA KUIN EDELLÄ 34–36 KOHDISSA TARKOITETUISTA VAKUUKSISTA LAJEITTAIN ERITELTYNÄ

Ei muilla tavoilla annettuja vakuuksia.

37) TASEEN ULKOPUOLISET VASTUUSITOUMUKSET

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Toimitilojen vuokravastuut	1 773,23	3 057,35	0,00	0,00
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	163 753,87	115 765,78	163 726,71	115 689,65
Vuokravastuut yhteensä	165 527,10	118 823,13	163 726,71	115 689,65
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	55 006,34	62 830,61	53 205,95	60 490,00

38-39) VASTUUSITOUMUKSET

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	616 767,43	1 830 293,86	616 767,43	1 806 495,86
Jäljellä oleva pääoma	279 267,43	603 194,86	279 267,43	579 396,86
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0,00	500 000,00	0,00	500 000,00
Jäljellä oleva pääoma	0,00	100 000,00	0,00	100 000,00

TAKAUSVASTUUT

	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuusta 31.12.	22 906 204,04	21 528 509,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	29 319,54	23 102,00

40) TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

	2025	Konserni 2024	2025	Kunta 2024
Arvonlisäveron palautusvastuu	266 702,78	134 759,62	0,00	0,00

8.4.4. Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilötyövuosi lasketaan Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:n henkilöstökertomuksen laadintaa koskevan suosituksen mukaisesti.

41) HENKILÖTYÖVUODET 31.12.

	2025	2024
Yleishallinto	13,21	14,33
Opetus- ja kulttuuritoimi	53,62	52,75
Työllisyyspalvelut	3,40	8,53
Yhdyskuntapalvelut	2,39	2,12
Muut palvelut	58,54	60,75
Yhteensä	131,16	138,48

42) TASEESEEN AKTIVOIDUT HENKILÖSTÖMENOT

	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	-7 112 308,09	-7 094 770,80
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	-7 112 308,09	-7 094 770,80

43) LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

	2025	2024
Suomen Keskusta/Utajärvi	5 065,75	3 920,64
Perussuomalaiset/Utajärvi	2 054,67	2 244,00
Suomen Sos. dem. puolue/Utajärvi	785,00	593,00
Vasemmistoliitto/Utajärvi	426,75	361,13
Luottamushenkilömaksut yhteensä	8 332,17	7 118,77

44) TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

	2025	2024
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	13 888,60	14 196,44
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	2 887,04	3 901,46
Muut palkkiot	1 188,48	8 198,08
Palkkiot yhteensä	17 964,12	26 295,98

45) TIEDOT KUNNAN JA SEN INTRESSITAHOIHIIN KUULUVIEN VÄLISISTÄ LIIKETOIMISTA, JOS NE OVAT OLENNAISIA EIKÄ NIITÄ OLE TOTEUTETTU TAVANOMAISIN KAUPALLISIN EHDoin.

Kunta on antanut omistamilleen tytäryhteisöille rahalainaa, joista 31.12.2025 on avoimena:

- Kiinteistö Oy Järvenneito 338 297,57 €
- Kiinteistö Oy Mäyrä 38 851,38 €

Lainoista ei ole peritty lyhennystä eikä korkoa aj. 2010 - 2020. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetuista lainoista. Kunnan arvion mukaan lainoihin ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä. Lainoista on peritty lyhennystä 2025 yhteensä 22.771,52 €

Kunta on antanut v. 2016 osakkuusyhteisölleen Humanpolis Oy pääomalainan 50 000,00 €

- 2023 pääomalainaa on lyhennetty 3.300,00 €
- 2024 pääomalainaa on lyhennetty 3.300,00 €
- 2025 pääomalainaa on lyhennetty 3.300,00 €
- 31.12.2025 sitä on jäljellä 40 100,00 €

Kunta on antanut v. 2021 omistusyhteisönsä Oulunkaaren Työterveys Oy:lle 13 311,40 € pääomallainan Kh 9.2.2021 § 42. Laina on maksettu kokonaisuudessaan takaisin vuonna 2025.

Tilikaudella 2017 kunta on tehnyt tytäryhteisö Utajärven Yrityspuisto Oy:lle pääomasijoitukset yhtiön lainoja Kuntarahoitus Oy:ltä vastaan yhteensä 2 798 400,00 €.

- Lainoja on avoimena 31.12.2025 1 354 960 €
- ja alipainekuivaamohallin yhtiölle siirtymistä vastaan 120 000,00 €

Tilikaudella 2024 kunta on kirjannut arvonalennusta Utajärven Yrityspuisto Oy:n pääomasijoitukselle -1 000 000,00 €

Kunta on myöntänyt avustusta tytäryhteisöille

	2025	2024
Kiinteistö Oy Mäyrä	00,00	00,00
Kiinteistö Oy Järvenneito	50 000,00	60 000,00

Kunta ostaa vuosittain elinkeinopalvelujen kehittämistä

	2025	2024
Utajärven Yrityspuisto Oy:ltä	180 000,00	180 000,00

Kunnanjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu kahdentoista kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta. Erokorvaus sisältää irtisanomisajan palkan. Johtajasopimus on hyväksytty valtuustossa 11.10.2017 § 93.

9. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

9.1. Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	2025	2024
Liikevaihto	693 708,40	735 468,10
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-118 104,55	-95 090,72
Aineet, tarvikkeet ja tavarat yht.	-118 104,55	-95 090,72
Palvelujen ostot	-233 601,42	-353 069,33
Materiaalit ja palvelut yht.	-351 705,97	-448 160,05
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-164 650,50	-165 673,67
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-32 755,59	-34 722,24
Muut henkilösivukulut	-4 338,94	-3 724,56
Henkilöstökulut yht.	-201 745,03	-204 120,47
Poistot ja arvonalentumiset	-133 449,94	-140 351,40
Liiketoiminnan muut kulut	-10 476,05	-11 018,65
Liikeyli-/alijäämä	-3 668,59	-68 182,47
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	92,06	20,39
Korvaus peruspääomasta	-44 849,21	-89 698,42
Muut rahoituskulut	44 849,21	-11,56
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-44 757,15	-89 689,59
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-48 425,74	-157 872,06
Yli-/alijäämä ennen varauksia	-48 425,74	-157 872,06
Poistoeron muutos	23 333,34	23 333,34
Varausten muutos	-150 000,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-175 092,40	-134 538,72

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-0,4 %	-3,6 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-0,8 %	-5,0 %
Voitto, %	-7,0 %	-21,5 %

Liikelaitoksen tuloslaskelman tunnuslukuja ovat:

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Korollinen vieras pääoma tarkoittaa liikelaitoksen taseen pitkä- ja lyhytaikaisen vieraan pääoman eriä 1 – 5 (Joukkovelkakirjalainat, Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, Lainat kunnalta/kuntayhtymältä, Lainat julkisyhteisöiltä, Lainat muilta luotonantajilta). Myös ns. nollakorolliset pitkäaikaiset lainat ovat sijoitettua pääomaa.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta/kuntayhtymältä} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat kunnalta otetaan tunnusluvussa sijoitettuna pääomana huomioon.

Voitto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

9.2. Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Liikelyli-/alijäämä	-3 668,59	-68 182,47
Poistot ja arvonalentumiset	133 449,94	140 351,40
Rahoitustuotot ja -kulut	-44 757,15	-89 689,59
Toiminnan rahavirta yhteensä	85 024,20	-17 520,66
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	-138 008,86
Investointien rahavirta yhteensä	0,00	-138 008,86
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	85 024,20	-155 529,52
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	8 570,00	12 300,00
Saamisten muutos muilta	135 808,22	20 455,99
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-207 231,83	136 402,31
Korottomien velkojen muutos muilta	-22 170,59	-13 628,78
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-85 024,20	155 529,52
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-85 024,20	155 529,52

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	-437 171	-551 500
Investointien tulorahoitus, %	0,0 %	12,7 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,00	0,00
Kassan riittävyys, pv	0	0
Quick ratio	0,58	2,03
Current ratio	0,58	2,03

Kunnallisen liikelaitoksen rahoituslaskelman tunnuslukuja ovat:

INVESTOINNIT

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate

$(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Lainanhoitokate

= $(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos liikelaitoksen lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä

lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

MAKSUVALMIUS***Kassan riittävyys (pv)***

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Quick ratio

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

9.3. Vesihuoltolaitoksen tase**VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE - VASTAAVAA**

	2025	2024
VASTAAVAA		
A Pysyvät vastaavat		
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1 051,00	1 051,00
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 545 570,85	1 645 277,77
4. Koneet ja kalusto	122 373,26	156 116,28
II Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 668 995,11	1 802 445,05
A Pysyvät vastaavat yhteensä	1 668 995,11	1 802 445,05
C Vaihtuvat vastaavat		
II Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	36 676,56	172 484,78
II Saamiset yhteensä	36 676,56	172 484,78
C Vaihtuvat vastaavat yhteensä	36 676,56	172 484,78
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 705 671,67	1 974 929,83

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE - VASTATTAVAA

	2025	2024
VASTATTAVAA		
A Oma pääoma		
I Peruspääoma	1 494 973,63	1 494 973,63
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-2 425 408,70	-2 290 869,98
V Tilikauden yli-/alijäämä	-175 092,40	-134 538,72
A Oma pääoma yhteensä	-1 105 527,47	-930 435,07
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
1. Poistoero	541 908,60	565 241,94
2. Vapaaehtoiset varaukset	150 000,00	0,00
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	691 908,60	565 241,94
E Vieras pääoma		
Korottomat		
8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	1 506 054,11	1 713 285,94
9. Muut velat / liittymismaksut	550 282,92	541 712,92
Korottomat		
7. Ostovelat	62 953,51	85 124,10
E Vieras pääoma yhteensä	2 119 290,54	2 340 122,96
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 705 671,67	1 974 929,83

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	-24,3 %	-18,5 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	305,5 %	318,2 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	-2 601	-2 425
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	-1 086	-981
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	0	0
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	0	0
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1 000 euroa	0	0
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	0	0
Lainasaamiset, 1 000 euroa	0	0
Asukasluku	2 395	2 472

Kunnallisen liikelaitoksen taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat liikelaitoksen omavaraisuutta, kertynyttä yli- tai alijäämää ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat + Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä)

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

9.4. Vesihuoltolaitoksen liitetiedot**9.4.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot****AINEETTOMAT HYÖDYKKEET**

Ei ilmoitettavaa

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Ei ilmoitettavaa

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIJOITUKSET

Ei ilmoitettavaa

9.4.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**OMAN PÄÄOMAN ERITTELY**

	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	1 494 973,63	1 494 973,63
Peruspääoma 31.12.	1 494 973,63	1 494 973,63
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	-2 425 408,70	-2 290 869,98
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-2 425 408,70	-2 290 869,98
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	-175 092,40	-134 538,72
Oma pääoma yhteensä 31.12.	-1 105 527,47	-930 435,07

PITKÄAIKAISET VELAT

Ei ilmoitettavaa

MUUT PITKÄAIKAISET VELAT

Ei ilmoitettavaa

10. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

UTAJÄRVEN KUNTA

Utajärvi 17.03.2026

Pentti Tuovinen

Anja Pinoniemi

Kimmo Holappa

Minna HUUHTANEN

Pertti Kamula

Maija Paavola

Heikki Soronen

Anne Sormunen

Tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Oulussa, sähköisen allekirjoituksen päivänä

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Tuomas Peltoperä

HT, JHT

II. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT**UTAJÄRVEN KUNTA****Käytetyt kirjanpito- ja asiakirjat tilikaudella 1.1. - 31.12.2025**

Tositelaji	Ohjelma	Arkistointi
Päivä- ja pääkirjat	Pro Economica	DataCycle360
032 Muistiotositteet		
033 Rondon muistiotositteet	Rondo/ Pro Economica	
034 Rondon sisäiset laskut	Rondo/ Pro Economica	
040 Käyttöomaisuusviennit		
100 Ostoreskontran suoritukset		
110 Myyntireskontran viitesuoritukset		
130 Myyntireskontran suoritukset		
Tiliotekirjaukset	Nomentia Banking	Atk-tuloste + liitteet
201 Tiliotteet		DataCycle360
Palvelukassakirjaukset	Ceepos-palvelukassa	Atk-tuloste + liitteet
210 Palvelukassa		Kunnan arkisto
Palkkakirjanpito		
301 Palkat	Personec-palkat	DataCycle360/
302 Matkalaskut	M2-ohjelma	Monet arkisto
Ostoreskontra	Pro Economica	DataCycle360
470 Kierrätettävät ostolaskut/ DataCycle360	DataCycle360/ Pro Economica	
Yleislaskutus	Pro Economica	DataCycle360
601 Myyntilaskut/Kehittämispalvelut		
610 Asio- osallistumismaksut		
615 Asio- tilavuokrat		
620 Päivähoito		
650 Sivistystoimi		
680 Teollisuus- ja toimitilojen vuokrat		
685 Muu kiinteistötoimi/Maa-alueet		
690 Liike- ja palvelutoiminta		
691 Teknisentoimen yleislaskutus		

693 Rakennusvalvonta
770 Rahoitus

721 Vesilaskut/Vesikanta+

Vesikanta+

DataCycle360

Tase

sidottuna

Tase-erittelyt

sidottuna

Alv-laskelmat

DataCycle360

Tuloslaskelma

DataCycle360

Rahoituslaskelma

DataCycle360

Talousarvion toteutuminen

DataCycle360